KALENDARZ LUBELSKI

ROK TRZYDZIESTY SZÓSTY.

NA

ROK

PRZESTĘPNY

1904.

LUBLIN,

Nakładem i drukiem M. Kossakowskiej.

Krakowskie-Przedmieście № 194.

KALENDARZ
LUBELSKI

NA ROK PRZESTĘPNY

1904.

ROK TRZYDZIESTY SZÓSTY.

LUBLIN.

Nakładem i drukiem M. Kossakowskiej.

Krakowskie-Przudmieście № 194.

Дозволено Цензурою, Варшава 23 іюля 1903 года.

Rok 1904.

SUCHE DNI.

Pierwsze, d. 24, 26 i 27 Lutego.
Drugie, d. 25, 27 i 28 Maja.
Trzecie, d. 21, 23 i 24 Września.
Czwarte, d. 14, 16 i 17 Grudnia.

CZTERY PORY ROKU.

Początek wiosny dnia		21 Marca.
Początek lata	„	21 Czerwca.
Początek jesieni	„	22 Wrześn.
Początek zimy	„	21 Grudnia.

ŚWIĘTA RUCHOME.

Подвижные Праздники Православной Церкви.

Нед. Мытаря и Фарис.	18 Янв.
Нед. Блуднаго сына .	25 „
Мясопустная недѣля .	1 Фев.
Сыропустная недѣля .	8 „
Вербная недѣля. . .	21 Мар.
Воскресеніе Христово	28 „
Вознесеніе Господне .	6 Мая
День Св. Тройцы . .	16 „
Нед. Всѣхъ Святыхъ .	23 „
1-й день Петрова Поста	24 „

Kościoła Rzymsko-Katolickiego.

Niedziela Starozap.	d. 31 Stycz.
— Mięsopust.	„ 7 Lut.
— Zapustna	„ 14 „
Popielec	„ 17 „
Niedziela Wstępna	„ 21 „
Wielkanoc . . .	3 i 4 Kw.
Krzyżowe dnie	9, 10 i 11 Maja.
Wniebowst. Pańskie	„ 12 „
Zesłanie Ducha Św.,	„ 22 Czer.
Trójcy Świętej . .	„ 29 „
Boże Ciało . . .	„ 2 „
Niedziela 1 Adwentu .	„ 27 List.

Karnawału licząc od Nowego Roku do Popielca, tygodni 6 i dni 5.

Wykład znaków kalendarskich.

● Nów księżyca. ☽ Pierwsza kwadra. ○ Pełnia. ☾ Ostatnia kwadra.
† Post. ♛ Święta galowe pierwszorzędne.

Zaćmienia w roku 1904.

W roku 1904 przypadają dwa zaćmienia słońca.

1. Obrączkowe zaćmienie słońca dnia 17 Marca, u nas niewidzialne. Początek zaćmienia o godzinte 4 minut 11 rano, koniec o godzinie 10 minut 20 rano.—Obejmuje zachodnią połowę Afryki, południową Azyę, Ocean Indyjski i wschodnią połowę Oceanu Wielkiego.

2. Całkowite zaćmienie słońca w dniu 9-ym Września. Początek zaćmienia o godzinie 7-ej minut 43 wieczór, koniec o godzinie 12-ej minut 56 rano. — U nas minie bez śladu. Widzialne będzie na Oceanie Wielkim i we wschodniej połowie Ameryki.

EPOKI GŁÓWNE.

Rok 1904 ery Chrześcijańskiej jest:
6618 perjodu Juliańskiego.
7412 ery Byzantyńskiej.
1321 ery Tureckiej, której początek 15 Sierpnia 1903 r.
5665 ery żydowskiej, której początek 5 Września 1903 r.
2682 Olimpiad, zaczynający się w Lipcu 1902 r.
2658 od założenia Rzymu, według Varrona.
2652 ery Nabonassarta.
1904 wedle nowego sylu, zaprowadzonego w r. 1583 d. 4 Paźdz. liczy się od 1 Stycznia, wedle zaś rachuby Juljańskiej o 13 dni później, t. j. 14 Stycz.

Rok 1032 od wprowadzenia religii chrześcijańskiej do Rossyi.
464 od wynalezienia sztuki drukarskiej.
431 od urodzenia Mikołaja Kopernika.
412 od odkrycia Ameryki przez Kolumba.
202 od założenia miasta St.-Petersburga.
36 od urodzenia Najjaśniejszego Cesarza MIKOŁAJA II ALEKSANDROWICZA.
10 od wstąpienia na Tron Najjaśniejszego Pana.

DNIE GALOWE DWORSKIE,

które należy obchodzić przez nabożeństwo i uwolnienie uczniów od lekcyj:

Maj. Dnia 23 Kwietnia (6 Maja), imieniny Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Aleksandry Teodorówny.** Dnia 6 (19) Maja, rocznica urodzin Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja Aleksandrowicza.** Dnia 14 (27) Rocznica Św. Koronacyi Ich Cesarskich mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja Aleksandrowicza** i Najjaśniejszej Pani **Aleksandry Teodorówny.**

Czerwiec. Dnia 25 Maja (7 Czerwca), urodziny Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Aleksandry Teodorówny.**

Sierpień. Dnia 22 Lipca (4 Sierpnia) Imieniny Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Maryi Teodorówny** Najdostojniejszej Matki Najjaśniejszego Pana.

Wrzesień. Dnia 30 Sierpnia (12 Września). Uroczystość Św. Aleksandra Newskiego.

Październik. Dnia 17 (30) pamiątka cudownego ocalenia od nieszczęśliwego wypadku Ich Cesarskich Mości Najjaśniejszego Pana **Aleksandra III** i Jego Najdostojniejszej Rodziny.

Listopad. Dnia 21 Października (3 Listopada), pamiątka Wstąpienia na Tron Jego Casarskiej Mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja Aleksandrowicza.** Dnia 14 (27) rocznica urodzin Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Maryi Teodorówny** Najdostojniejszej Matki Najjaśniejszego Pana.

Grudzień. Dnia 22 Listopada (5 Grudnia), rocznica urodzin i Imieniny Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Tronu i Wielkiego Księcia **Michała Aleksandrowicza.** Dnia 6 (19) Imieniny Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja Aleksandrowicza.**

DOM CESARSKO-ROSSYJSKI.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, Najjaśniejszy Pan **MIKOŁAJ ALEKSANDROWICZ,** Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi, urodzony dnia 6 (18) Maja 1868 r. Imieniny 6 (19) Grudnia.

Najdostojniejsza Matka Najjaśniejszego Pana:

Jej Cesarska Mość Najjaśniejsza Pani **MARYA TEODORÓWNA,** urodzona dnia 14 (26) Listopada 1847 r. Imieniny dnia 22 Lipca (4 Sierpnia). Była w stanie zamężnym z Cesarzem Aleksandrem III-im (spoczął w Bogu 20 Października (1 Listopada) 1894 roku.

Najdostojniejsza Małżonka Najjaśniejszego Pana:

JEJ CESARSKA MOŚĆ Najjaśniejsza Pani **ALEKSANDRA TEODORÓWNA,** urodzona dnia 25 Maja (6 Czerwca) 1872 roku. Imieniny dnia 23 Kwietnia (6 Maja). W stanie zamężnym od 14 (26) Listopada 1894 r. Córka Wielkiego Księcia Hesskiego Ludwika IV-go oraz Małżonki Jego Wielkiej Księżnej Alicyi.

Jego Cesarska Wysokość, **Następca Tronu** i Wielki Książę **MICHAŁ ALEKSANDROWICZ,** urodzony dnia 22 Listopada (4 Grudnia) 1878 roku. Imieniny 22 Listopada (5 Grudnia).

Najdostojniejsze Córki Ich Cesarskich Mości:

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżniczka **OLGA MIKOŁAJÓWNA,** urodzona dnia 3 (15) Listopada 1895 roku. Imieniny dnia 11 (24) Lipca.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżniczka **TATJANA MIKOŁAJÓWNA,** urodzona dnia 29 Maja (10 Czerwca) 1897 r. Imieniny dnia 12 (25) Stycznia.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżniczka **MARYA MIKOŁAJÓWNA**, urodzona dnia 14 (26) Czerwca 1899 roku. Imieniny dnia 22 Lipca (4 Sierpnia).

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżniczka **ANASTAZYA MIKOŁAJÓWNA** urodzona w dniu 5 (18) Czerwca 1901 roku. Imieniny dnia 22 Grudnia (4 Stycznia).

Najdostojniejsze Siostry Najjaśniejszego Pana.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **KSENIA ALEKSANDRÓWNA**, (patrz dalej).

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **OLGA ALEKSANDRÓWNA**, urodzona dnia 1 (13) Czerwca 1882 r. Imieniny dnia 11 (24) Lipca. Małżonka Jego Wysokości **PIOTRA ALEKSANDROWICZA** Księca Oldenburgskiego, zaślubiona w dniu 27-go Lipca (9-go Sierpnia) 1901 roku.

Najdostojniejsi Stryjowie i Ciotki Najjaśniejszego Pana:

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Włodzimierz Aleksandrowicz*, urodzony dnia 10 (22) Kwietnia 1847 r., imieniny 15 (28) Lipca; Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Marya Pawłówna*, urodzona dnia 2 (14) Maja 1854 r., imieniny 22 Lipca (4 Sierpnia); Ich dzieci: Ich Cesarskie Wysokości Wielki Książę *Cyryl Włodzimierzowicz*, ur. dnia 30 Września (12 Października) 1876 r., imieniny 11 (24) Maja; Wielki Książę *Borys Włodzimierzowicz*, ur. d. 12 (24) Listopada 1877 r., imieniny 2 (15) Maja; Wielki Książę *Andrzej Włodzimierzowicz*, ur. dnia 2 (14) Maja 1879 r., imieniny 30 Listopada (13) Grudnia); Wielka Księżniczka *Helena Włodzimierzówna*, ur. dnia 17 (29) Stycznia 1882 r., imieniny 21 Maja (3 Czerwca). Małżonka Jego Królewskiej Wysokości Królewicza Greckiego **Mikołaja Jerzowicza**, zaślubiona dnia 16 (29) Sierpnia 1902 r.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Aleksy Aleksandrowicz*, urodz. dnia 2 (14) Stycznia 1850 r., imieniny 20 Maja (2 Czerwca).

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Sergjusz Aleksandrowicz*, ur. dnia 29 Kwietnia (11 Maja) 1857 r., imieniny 5 (18) Lipca; Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Elżbieta Teodorówna*, ur. dnia 20 Października (1 Listopada) 1864 r. imieniny 5 (18) Września.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Paweł Aleksandrowicz*, ur. dnia 21 Września (3 Października) 1860 r., imieniny 29 Czerwca (12 Lipca), był żonaty z Jej Cesarską Wysokością, Wielką Księżną

Aleksandrą Jerzówną († d. 12 (24) Września 1891 r.); Jego dzieci: Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Dymitr Pawłowicz*, urodz. dnia 6 (18) Września 1891 r., imieniny 21 Września (4 Paździer.); Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżniczka *Marya Pawłówna*, ur. dnia 6 (18) Kwietnia 1890 r., imieniny 22 Lipca (4 Sierpnia).

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Marya Aleksandrówna*, ur. dnia 5 (17) Października 1853 r., imieniny 22 Lipca (4 Sierpnia). Była zamężna z Jego Królewską Wysokością Księciem Alfredem-Ernestem-Albertem Wielkobrytańskim, Księciem Saksen-Koburg-Gotskim.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Aleksandra Józefówna*, ur. d. 26 Czerwca (8 Lipca) 1830 r., imieniny 23 Kwietnia (6 Maja); była zaślubiona Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiemu Księciu Konstantemu Mikołajewiczowi († d. 13 (25) St. 1892 r.), Jej dzieci:

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Mikołaj Konstantynowicz*, ur. dnia 2 (14) Lutego 1850 r., imieniny 6 (19) Grudnia-

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Konstanty Konstantynowicz*, ur. d 10 (22) Sierpnia 1858 r., imieniny 21 Maja (3 Czerw.) Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Elżbieta Maurycówna*, ur. d. 13 (25) Stycznia 1865 r., imieniny 5 (18) Września. Ich dzieci: Ich Wysokości Książę *Jan Konstantynowicz*, ur. dnia 23 Czerwca (5 Lipca) 1886 r., imieniny 24 Czerwca (7 Lipca). Książę *Gabryel Konstantynowicz*, urodz. dnia 3 (15) Lipca 1887 r., imieniny dnia 13 (26) Lipca; Książę *Konstanty Konstantynowicz*, ur. dnia 20 Grudnia 1890 (1 Stycznia 1891) r., imieniny 21 Maja (3 Czerwca). Książę *Oleg Konstantynowicz*, ur. dnia 15 (27) Listop. 1892 r., imieniny 20 Września (3 Października); Książę *Igor Konstantynowicz*, ur. dnia 29 Maja (10 Czerwca) 1894 r., imieniny 5 (18) Czerwca; Ks. *Jerzy Konstantynowicz*, ur. dn. 23 Kwietnia 1903 r., im. 23 Kwiet. Księżniczka *Tatjana Konstantynówna*, ur. dnia 11 (23) Stycznia 1890 r., imieniny 12 (24) Stycznia.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Dymitr Konstantynowicz*, ur. dnia 1 (13) Czerwca 1860 r., imieniny 21 Września (4 Października).

Jej Królewska Mość Królowa Hellenów *Olga Konstantynówna* ur. 22 Sierpnia (4 Września) 1851 roku, imieniny 11 (24) Lipca. Małżonka Jego Królewskiej Mości Króla Hellenów Jerzego I-go.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Wiara Konstantynówna*, urodz., d. 4 (16) Lutego 1854 r., imieniny 17 (30) Września; była poślubiona Jego Królewskiej Wysokości Księciu Wilchelmowi-Eugeniuszowi Wirtembergskiemu.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Mikołaj Mikołajewicz*, ur. d. 6 (18) List. 1856 r. Imieniny 27 Lipca (9 Sierpnia).

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę *Piotr Mikołajewicz* urodzony dnia 10 (22) Stycznia 1864 r. Imieniny 29 Czerwca (12 Lipca). Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Milica Mikołajówna*, urodzona dnia 14 (26) Lipca 1866 r. Imieniny 19 Lipca (1 Sierpnia).—Ich dzieci:

Jego Wysokość Książę *Roman Piotrowicz*, urodzony d. 5 (17) Października 1896 r. Imieniny 19 Lipca (1 Sierpnia). Jej Wysokość Księżniczka *Maryna Piotrówna*, ur. dnia 28 Lut. (12 Marca) 1892 r. Imieniny 28 Lutego (13 Marca). Jej Wysokość Księżniczka *Nadzieja Piotrówna*, urodz. dnia 3 (15) Marca 1898 r. Imieniny 17 (30) Września.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Michał Mikołajewicz* ur. dnia 13 (25) Października 1832 roku. Imieniny 8 (21) Listopada. Był zaślubiony z Jej Cesarską Wysokością, Wielką Księżną Olgą Teodorówną († d. 31 Marca (12 Kwietnia) 1891 r.). Jego dzieci:

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Mikołaj Michałowicz*, ur. dnia 14 (26) Kwietnia 1859 r. Imieniny d. 6 (19) Grudnia.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Michał Michałowicz*, ur. d. 4 (16) Października 1861 roku. Imieniny 8 (21) Listopada.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Jerzy Michałowicz*, ur. d. 11 (23) Sierpnia 1863 r. Imieniny 26 Listopada (9 Grudnia). Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Marja Jerzówna*, ur. 20 Lutego (4 Marca) 1876 r. Imieniny 22 Lipca (4 Sierpnia). Ich córka Jej Cesarska Wysokość Księżna *Nina Jerzówna* ur. 7 (20 Czer. 1901 r. Imieniny 14 (27) Stycznia.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Aleksander Michałowicz*, urodzony dnia 1 (13) Kwietnia 1866 r. Imieniny dnia 30 Sierpnia (12 Września).—Małżonka Jego: Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna *Ksienia Aleksandrówna*, ur. w d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1875 r. Imieniny 24 Stycznia (6 Lutego). — Dzieci Ich Cesarskich Wysokości: Jego Wysokość Książę *Andrzej Aleksandrowicz*, urodzony d. 12 (24) Stycznia 1897 r. Imieniny 30 Listopada (13 Grudnia). Jego Wysokość Książę *Teodor Aleksandrowicz*, ur. 11 (23) Grudnia 1898 r. Imieniny 16 (28) Maja. Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Nikita Aleksandrowicz*, ur. 4 (15) Stycznia 1900 r. Imieniny 24 Czerwca (6 Lipca). Jego Wysokość Książe *Dymitr Aleksandrowicz*, ur. d. 2 (15 Sierpnia) 1901 roku. Imieniny 26 Października. (8 Listop.). Ks. *Rościsław Aleksandrowicz*, ur. d. 11 List. 1902 r. im. 14 Mar. Jej Wysokość Księżniczka *Irena Aleksandrówna*, ur. dnia 3 (15) Lipca 1895 r. Imieniny 5 (18) Maja.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książę *Sergiusz Michałowicz*. ur. d. 25 Września (7 Paźd.) 1869 r. Imieniny 25 Września (8 Paźdz.),

Jej Cesarska Wysokość, Wielka Księżna *Anastazja Michałówna*, ur. d. 16 (28) Lipca 1860 r. Imieniny d. 22 Grudnia (4 Stycznia); była poślubiona Jego Królewskiej Wysokości, Wielkiemu Księciu Meklemburg-Szweryńskiemu, Fryderykowi-Franciszkowi.

WYKAZ NABOŻEŃSTW ODPUSTOWYCH

odprawianych w Kościołach Rzymsko-Katolickich w Lublinie.

W Styczniu: 1-go, *Nowy Rok, Imienia Jezus*, w Kościołach: Ś-go Stanisława (po-Dominikańskim) z pięcioma Ewangieljami podczas procesyi na nieszporach i Ś-go Ducha.

Niedziela po 21-m, *Ś-ej Agnieszki*, w Kościele paraf. na Kalinowszczyźnie.

25-go, *Nawrócenie Ś-go Pawła*, w Kościołach: Nawrócenia Ś-go Pawła (po-Bernardyńskim) i Ś-go Ducha.

29-go, *Ś-go Franciszka Salezego*, w Kościele Wniebowzięcia NMP. (po-Wizytkowskim).

W Lutym: 2-go, *Oczyszczenie NMP.*, w Kościołach: Ś-go Jana (Katedralnym), Ś-go Ducha i Ś-go Stnisława (po-Dominikańskim).

14-go, *Ś-go Walentego*, w Kościele parafialnym Ś-go Mikołaja na przedmieściu Czwartek.

11-go *11-to godzinne wystawienie Najświętszego Sakramentu*, w Kościele Ś-go Ducha.

14, 15 i 16-go w Kościele Ś-go Jana (Katedralnym) 40-to godzinne Nabożeństwo.

W Marcu: 8-go, *Ś-go Jana Bożego*, w Kościele Ś-go Jana Bożego (po-Bonifraterskim) na Czwartku.

19-go, *Ś-go Józefa Oblubieńca NMP.*, w Kościołach: Ś-go Józefa (po-Karmelickim) i Ś-go Ducha.

25-go, *Zwiastowanie NMP.*, w Kościołach: Ś-go Ducha i Ś-go Stanisława (po-Dominikańskim).

W Kwietniu: 4-go, *drugie święto Wielkiej Nocy*, Emaus w Kościele parafijalnym Ś-ej Agnieszki na Kalinowszczyźnie.

17-go, Poświęcenie Kościoła Ś-go Jana (Katedralnym).

24-go, *trzecia Niedziela po Wielkiej Nocy*, Opieki Ś-go Józefa w Kościele Ś-go Józefa (po-Karmelickim).

W Maju: 3-go *Znalezienie Śgo Krzyża*, w Kościele Ś-go Stanisława po-Dominikańskim).

8-go, *Ś-go Stanisława B.*, w Kościele Ś-go Stanisł. (po-Dominik.)

16-go, *Ś-go Jana Nepomucena*, w Kościele Ś-go Ducha.

18, 19 i 20-go, *Ś-go Feliksa*, w Kościele Ś-go Piotra i Pawła (po-Kapucyńskim) 40-to godzinne Nabożeństwo.

22, 23 i 24 *Zesłanie Ducha S-go*, w Kościele Ś-go Ducha 40-to godzinne Nabożeństwo.

29-go. Maja *Ś-ej Trójcy*, w Kościele Ś. Jana (Katedralnym).

Czerwiec. 10, 11 i 12-go, 40-to godzinne Nabożeństwo w Kościele Wniebowzięcia NMP. (po-Wizytkowskim).

13-go, *Ś-go Antoniego z Padwy*, w Kościołach Nawr. Ś-go Pawła Ap. i Ś-tych Piotra i Pawła (po-Kapucyń.).

24-go, *Narodzenie Ś-go Jana Chrzciciela*, (święto parafialne), odpusty w Kościołach: Ś-go Jana (Katedralnym) i Ś-go Ducha.

29-go. *Ś-go Piotra i Pawła*, w Kościołach: Nawr. Ś-go Pawła Ap., Ś-go Piotra (po-Bernadynk.), ŚŚ. Piotra i Pawła (po-Kap.)

W Lipcu: 2-go *Nawiedzenie NMP.*, w Kościele Wniebowzięcia NMP. (po-Wizytkowskim).

15-go, *Rozesłanie ŚŚ. Apostołów*, w Kośc. Ś-go Jana (Katedr.).

16-go, *NMP. Szkaplerznej*, w Kośc. Ś-go Józefa (po-Karmel.).

19-go, *Ś-go Wincentego à Paulo*, w Kościele Niepokalanego Poczęcia NMP. (PP. Szarytek).

22-go, *Ś-ej Maryi Magdaleny*, w Kościele Ś-go Ducha.

26, 27 i 28-go, *Ś-ej Anny Matki NMP*, w Kościele Parafialnym Nawrócenia Ś-go Pawła Apostoła, 40-to godzinne Nabożeństwo.

W Sierpniu: 6-go: *Przemienienie Pańskie*, w Kościele Seminaryjskim.

Niedziela 7-go, *Ś-go Dominika*, w Kościele Ś-go Stanisława i *Ś-go Kajetana Wyznawcy*, w Kościele Ś-go Ducha.

15-go, *Wniebowzięcie NMP.*, w Kościele Wniebowzięcia NMP. (po - Wizytkowskim), Ś-go Ducha i Ś-go Stanisława (po-Dominik.).

Niedziela po 15-ym, *Ś-go Jacka*, w Kościele Ś-go Stanisława.

21-go, *Ś-ej Joanny Franciszki Fremiot*, w Kościele Wniebowzięcia NMP. (po-Wizytkowskim).

28-go, *Ś-go Augustyna*, w Kościele Wniebowzięcia NMP. (po-Wizytkowskim).

We Wrześniu: 4-go, *Pocieszenie NMP.*, w Kościele parafialnym Ś-ej Agnieszki na Kalinowszczyźnie.

8-go, *Narodzenie NMP.*, w Kościele Ś-go Ducha i Ś-go Stanisł.

14-go, *Podwyższenie Ś-go Krzyża*, w Kościele Ś-go Stanisława (po-Dominikańskim).

18-go, *N. Serca Maryi*, w Kościele Ś-go Ducha.

W Październiku: 2-go, poświęcenie Kościoła Ś-go Ducha, *NMP. Różańcowej*, w Kościele Ś-go Stanisława (po-Dominikańskim.) przez całą oktawę wielka procesya z 5-ma Ewangieliami w Niedzielę na Nieszporach, w trzech dniach ostatnich 40-to godzinne Nabożeństwo ostatniego dnia Poświęcenie Kościoła.

4-go, *Ś-go Franciszka Serafickiego*, w Kościołach: Nawrócenia Ś-go Pawła Apostoła, Ś-tych Piotra i Pawła (po-Kapucyńskim), Ś-go Piotra (po-Bernardynkach).

15-go, *Ś-tej Teresy*, w Kościele Ś-go Józefa (po-Karmelickim.)

W Listopadzie: 13-go, *Ś-go Stanisława Kostki*, w Kościele Przemienienia Pańskiego (Seminaryjskim).

21-go, *Ofiarowanie NMP.*, w Kościele Wniebowzięcia NMP. (po-Wizytkowskim).

W Grudniu: 6-go, *S-go Mikołaja B.*, w Kościele parafijalnym tegoż Ś-go na przedmieściu Czwartek,

8-go, *Niepokalane Poczęcie NMP.*, w Kościołach PP. Szarytek, Nawrócenia Ś-go Pawła Ap. (przez całą oktawę), Ś-tych Piotra i Pawła (po-Kapucyńskim) i Ś-go Ducha z nowenną rozpoczynającą się 29 Listopada.

27-go, *S-go Jana Ewangelisty*, (święto parafialne). Odpusty w Kościołach: Ś-go Jana (Katedralnym) i Ś-go Ducha.

Uwagi: Nadto odprawiają się w Kościele S-go Jana (Katedralnym) Wotywy „*Cibavit*“ z wystawieniem N. Sakramentu we wszystkie Czwartki całego roku.

W Kościołach: Ś-go Ducha Nawrócenia Ś-go Pawła parafialnym i Przemienienia Pańskiego, (Seminaryjskim), przez cały Maj, Nabożeństwo ku czci NMP., i nowenna do Niepokalanego Poczęcia NMP. począwszy od 29 Listopada w Kościele Ś-go Ducha i Ś-go Stanisława (po-Dominikańskim), oraz przez Październik uroczyste nabożeństwo ku czci NMP. Różańcowej odprawia się w Kościołach parafijalnych, Ś-go Ducha i Ś-go Piotra (po-Bernardynkach.

W Y K A Z

Dni świątecznych Kościoła Rymsko-Katolickiego według nowego stylu, w które oprócz dni świątecznych Kościoła Prawosławnego i galowych, Władze Rządowe w Królestwie Polskim wolne są od zajęć biurowych, stosownie do **Najwyższej** zatwierdzonego w dniu 3 (15) Maja 1881 roku postanowienia Komitetu Ministrów.

1-go Stycznia Nowy Rok.
2-go Lutego Oczyszczenie NMP.
25-go Marca Zwiastowanie NMP.
10 i 11-go Kwietnia Wielki Piątek i Wielka Sobota.
12 i 13-ga Kwietnia Wielka Niedziela i Poniedziałek.
21-go Maja Wniebowstąpienie Pań.
1-go Czerwca Poniedziałek Świątecz.
11-go Czerwca Boże Ciało.
29-go Czerwca ŚŚ. Piotra i Pawła.
15-go Sierpnia Wniebowzięcie NMP.
8-go Września Narodzenie NMP.
1-go Listopada Wszystkich Świętych.
8-go Grudnia Niepokalane Poczęcie N. M. Panny.
24-go Grud. Wigilja do Boż. Narodz.
25-go Grudnia Święta Boż. Narodz.

Notatnik

NA ROK 1904.

STYCZEŃ.

LUTY.

MARZEC.

KWIECIEŃ.

MAJ.

CZERWIEC.

L I P I E C.

S I E R P I E Ń.

W R Z E S I E Ń.

PAŹDZIERNIK.

LISTOPAD.

GRUDZIEŃ.

STYCZEŃ.

♒ Słońce wstępuje w znak WODNIKA. ♒

Ewangelje na Niedziele i Święta w Styczniu.

Na Nowy Rok, u Łukasza ś. w r. 2, *o obrzezaniu Chrystusa.*
„ N. po Nowym Roku u Mateusza ś. w r. 3, *o chrzcie Chrystusa w Jordanie.*
„ Trzech Króli, u Mat. ś. w r. 2, *o św. Trzech Królach.*
„ Niedz. 1 po 3 Kr., u Łuk. ś. w r. 2, *o Chrystusie w 12 lat.*
„ Niedz. 2 po 3 Kr., u Jana ś. w r. 2, *o godach w Kanie Galil.*
„ Niedz. 3 po 3 Kr., u Mat. ś w r. 8, *oczyszczenie trędowatego i uleczenie sługi setnika.*
„ Niedz. Starozapustną, u Mateusza św. w r. 20. o *robotnikach w winnicy.*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 2, 9, 16, 23 i 30 Szabasy; d. 18 Rozchodesz, czyli 1-szy dzień m-ca Szwat.

Odmiany Księżyca.

Pełnia dnia 3. o godz. 7 m. 22 rano, przymrozek.
Ostatnia kwadra dnia 9. o godz. 10 m. 45 w., wiatr mroźny.
Nów dnia 17 o godz. 5 m. 22 w., śnieg.
Pierwsza kwadra dnia 25, o godz. 10 m. 16 wiecz.. mróz.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Styczeń. Młócić zboże, opatrywać inwentarz, kończyć tuczenie trzody chlewnej. Pszczoły strzedz od zimna, zaglądać do kopców, a jak odwilż i piękna pogoda, puścić im na parę godzin powietrza.

Na Nowy Rok mieć woły gotowe na sprzedaż, a w ich miejsce inne na stajni. Na cztery tygodnie przed sprzedaniem, wywar lub parzonkę obsypywać im ospą owsianą lub mąką bobową, stąd wół nabiera łoju, zwanego przez rzeźników piórkiem. Kupując wołu, uszczypnąć go po żebrze, jeżeli skóra odstaje, to choć chudy to ma dobre zęby—dobry jest do kupna—gdy nie będzie tłustym—szerokie stąpanie oznacza dobrego wołu.

W ogrodzie owocowym. Podczas pogody zdejmować mech i pleśń z drzew, a korę ocierać gróbem płótnem; zbierać gniazda gąsienic, duże drzewa w doły przesadzać.

W ogrodzie warzywnym. Rozwozić gnój na miejsca chude, inspekta najwcześniejsze zakładać, ogórkom i melonom w inspektach udzielać słońca i świeżego powietrza ile możności.

Podatki. Opłacić podatek główny gruntowy dworski za ratę 1-szą r. 1904, składkę drogową z dworów za cały rok 1903 i pożyczkę Bankową za ratę 1904 roku i do opłaty podymnego dworskiego za ratę 1-szą oznaczono termin od 1 Stycznia do 31 Marca.

ЯНВАРЬ. Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie.	STYCZEN ma dni XXXI. Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
19 *Декабрь 1903.* Мч. Вонифатія	1 P.	**Nowy Rok.** Fulgencyusza B.
20 Св. мч. Игнатія Богон.	2 S.	Makarego Opata, Martyniana
21 **Нед. пр. Рож. Христа**	3 **N.**	**Niedz. po N. R.** Daniela M.,
22 В. мчц. Анастасіи.	4 P.	Tytusa B., Rygoberta B. W.
23 Пр. Павла арх. Неокесаръ	5 W.	Telesfora Pap. Symeona
24 Мч. Евгеніи, Прп. Николая	6 Ś.	**Trzech Króli**
25 **Н. Рожд. Іисуса Хр.**	7 C.	Lucjana i Juliana M. M.
26 **Соб. Пресв. Богородицы**	8 P.	Seweryna op., Juliana M.
27 Св. ап. первм. Стефана	9 S.	Marcjanny P. M., Jukunda
28 **Нед. по Рожд.** Св. Ап. Никан.	10 **N.**	**I po 3 Kr.** Agatona P.
29 Св. 14000 мл. изб. въ Виѳ.	11 P.	Honoraty P., Hygina P. M.
30 Мч. Анисіи Прп. Ѳеодора	12 W.	Arkadyusza i Modesta. m. m.
31 Пр. Меланіи Рим.	13 Ś.	Leoncyusza B. Weroniki P.
1 *Январь 1904.* **Нов. Годъ Об. Г.**	14 C.	Hilarego B. W. D. K.
2 Св. Сильвестра папы	15 P.	Pawła I-go Pustelnika
3 Пр. Малахіи, мч. Гордія	16 S.	Marcelego P. M., Ottona M.
4 **Н. пр. Просв.** Соб. 70 Ап.	17 **N.**	**2 po 3 Kr.** *Im. Jezus*
5 Мч. Ѳеопемп. еп. и Ѳеоны.	18 P.	Katedry św. Piotra w Rzym.
6 **Богоявленіе Господне**	19 W.	Henryka B. M., Marty. M.
7 Соб. Іоанна Предт.	20 Ś.	Fabiana P. M. Sebastjana.
8 Прп. Георгія, Иліи Григорія	21 C.	Agnieszki P. M. Epifana.
9 С. Филиппа митр. М.	22 P.	Wincentego M. Anastazego.
10 С. Григорія еп. Нисс.	23 S.	*Zaśl. N. M. P.*, Ildefonsa B.
11 **Н. по Пресв.** Прп. Ѳеодос. В.	24 **N.**	**3 po 3 Kr.** *Św. Rodziny.*
12 Мч. Татіяны, Св. Саввы.	25 P.	*Nawrócenie św. Pawła.*
13 Мч. Ермила, Петра	26 W.	Polikarpa B. M., Pauli Wdow.
14 Пр. Отецъ, въ Синаѣ и Раиѳ.	27 Ś.	Jana Złotoustego B. W. D. K.
15 Прп. Павла Ѳивейскаго.	28 C.	Flawiana i Leonidysa M. M.
16 Покл. ч. вер. Ап. Петра	29 P.	Franciszka Salezego B. W.
17 Прп. Антонія Велик.	30 S.	Martyny P. M., Sawiny
18 **Н. Мат. и Фар.** Св. Аѳанас.	31 **N.**	**Starozap.** Piotra Nolasko.

LUTY.

Słońce wstępuje w znak RYB.

Ewangelje na Niedziele i Swięta w Lutym.

Na Oczyszczenie N. M. P., u Łuk. ś. w r. 2, *o ofiarowaniu Chrystusa w kościele Jerozolimskim.*

„ Niedzielę Mięsop. u Łukasza ś. w r. 8, *o nasieniu i o roli.*

„ Niedzielę Zapustną, u Łuk. ś. w r. 18, *Jezus przepowiada swą Mękę i przywraca wzrok niewidomemu.*

„ Popielec, u Mat. ś. w r. 6, *Jak pościć należy.*

„ Niedzielę Wstępną, u Mateusza św. w r. 4, *o Chrystusie kuszonym przez czarta.*

„ Niedzielę Suchą, u Mateusza ś. w r. 17, *o przemienieniu się Chrystusa*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 6, 13, 20 i 27 Szabasy; d. 16 i 17 Rozchodesz, czyli 1-sze dni miesiąca Adar; dnia 29 Post Estery.

Odmiany Księżyca.

Pełnia dnia 1, o godz. 6 m. 8 wiecz., przymrozek.
Ostatnia kwadra dnia 8, o god. 11 m. 32 r., pogoda.
Nów d. 16, o godz. 12 m. 40 po p., śnieżyca
Pierwsza kwadra dnia 24, o godz. 0 m. 44 po p., deszcz mroźny.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Luty. Ziarno na siew wiosenny oczyszczać, cielęta na chowanie odsadzać — z klaczami ostrożnie, bo czas źrebienia się blizki, — ciepłe chlewki dla macior, pognój na ogrodach zakopać. Robić około lnu i konopi.

W Grudniu, Styczniu i Lutym pobawić się myśliwstwem.

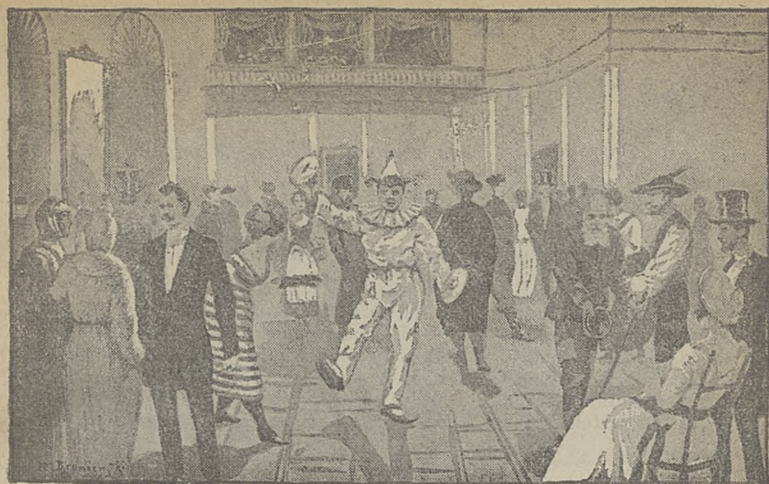
Oszczędzać ptactwo leśne bywa to czas ich parzenia się.

Jeżeli zima łagodna i mało śniegów, to na ostatnim śniegu około Ś-go Macieja siać koniczynę po oziminie, jeżeli tak wypadnie, śnieg topniejąc wciąga ziarna w ziemię.

Ryby. Ryby małe zwane stynki i inne ususzyć w piecu, utłuc na mąkę i zachować w suchych glinianych naczyniach, w każdym czasie można z nich mieć zupę rybną Kto chce żywe daleko przesłać, niech włoży im w pyszczki ośródek chleba w wódce namoczony—ta je odurzy, potem włożyć do wody ożyją.

Blich. Płótno i nici w ługu namoczone, w piecu po chlebie wyprażone, na śniegu rozciągnięte i przemrożone, bardzo prędko białości dostaje.

Podatki. Opłacić kontyngens Liwerunkowy z miast.

ФЕВРАЛЬ. Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie	LUTY ma dni XXIX. Święta Kościoła Rzymsko-Katolickiego
19 *Январь.* Пр. Макарія Ев.	1 P.	Ignacego B. M., Brygidy
20 Пр. Евѳимія В.	2 **W.**	**Oczyszczenie N. M. P.**
21 Прп. Максима испов.	3 Ś.	Błażeja B. M.
22 Ап. Тимоѳея, мч. Анаст.	4 C.	Ansgarego i Andrzeja B. B.
23 Св. мч. Климента	5 P.	Agaty P. M.
24 Прп. Ксеніи, Македонія	6 S	Doroty P. M., Sylwana B.
25 **Н. о Бл. сынѣ.** Св. Григорія	7 **N.**	**Mięsop.** Romualda Opata,
26 Прп. Ксенофента и Маріи	8 P.	Jana z Matty W, Emiljana.
27 Перен. мощ. С. Іоанна. Злат.	9 W.	Apolonii P. M., Cyrylla
28 Прп. Ефрема Палладія	10 S.	Scholastyki P. Sylwana
29 Пер. мощ. См. Игнатія Бог.	11 C.	Saturnina Kapł. M.
30 Соб. 3 С. Василія Вел.	12 P.	Eulalii P. M.
31 Безср. Кира и Іоанна	13 S.	Juljana i Dobrosława M.
1 *Февраль.* **Н. Мясоп.** Мч. Тир.	14 **N.**	**Zapust.** Walentego Kapł.
2 **Срѣтен. Господне.**	15 P.	Faustyna i Jowity M. m.
3 Св. Прав. Сѵмеона Богопр.	16 W.	Juljanny P. M., Juljana M.
4 Св. Исидора, Кирилла	17 Ś.	† *Popielec.* Donata i Teodula
5 М. Агаѳіи и Ѳеодуліи	18 C.	Symeona B. M. Maksyma
6 Св. Вукола, мчц. Марѳы	19 P.	Konrada W. Mansweta B.
7 Прп. Парѳенія и Луки	20 S.	Leona i Eucheryusza
8 **Н. Сыроп.** В. Мч. Ѳеодора Ст.	21 **N.**	**I postu Wstępna** Maksymiana
9 Начало 1-ой Сед. Вел. Поста	22 P.	Kat. Sw. Piotra w Ant.
10 Св. мч. Харлампія	23 W.	Piotra Damiana B. D. K.
11 Св. Мч. Власія еп., кн. Всев.	24 S.	† Sergiusza M.
12 Св. Мелетія и Св. Алексія	25 C.	*Macieja Apost.*, Serginsza M.
13 П. Мартиніана,	26 P.	† Zygfryda B. W.
14 Прп. Кирилла	27 S.	† Aleksandra i Nestora B.
15 **Н. Правосл.** Св. Ап. Онисима.	28 **N.**	**2. post. Sucha.** Leandra B.
16 2-ая Седм. В. П. Мч. Памф.	29 P.	Romana Op. Makarego M.

MARZEC.

Słońce wstępuje w znak BARANA.

Porównanie dnia z nocą. Początek wiosny.

Ewangelje na Niedziele i Święta w Marcu.

Na Niedz. Głuchą, u Łuk. ś. w r. 11, *o wypędzeniu czartów.*
„ Niedz. Środop., u Jana ś. w r. 6, *o nakarmieniu 5,000 ludzi.*
„ Niedz. Białą, u Jana ś. w r 8, *o żydach chcących ukamienować Jezusa.*
„ Zwiast. NMP., u Łuk. ś. w r. 1, *o poselstwie Anioła Gabryela do NMP.*
„ Niedz. Kwietnią u Mat. ś. w r. 21, *o wjeździe Chrystusa do Jerozolimy.*
„ Wielki Czwartek u Jana ś. w r. 18, *o wieczerzy Pańskiej.*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 5, 12, 19, 26 Szabasy; d. 1 Purim; d. 2 Szuszan-Purim; (dni radosne); d. 17 Rozchodesz czyli 1-szy dzień miesiąca Nisan; d. 31 Pesach (wielkanoc).

Odmiany Księżyca.

Pełnia dnia 2 o godz. 4 m. 23 r., wiatr śnieżny.
Ostatnia kwadra dnia 9 o godz. 2 m. 36 r., drzyste powietrze.
Nów d. 17, o godz. 7 m. 14 r., przymrozek.
Pierwsza kwadra dnia 24, o godz. 11 m. 13 wiecz., mróz.
Pełnia dnia 31, o godz. 2 m. 19 po p,, pogoda.

Przypomnienia robót i obowiązków gospodarskich.

Marzec. Pozostałe zboże omłócić, role koniczynne zbronować—rozkład siewów ułożyć. Jeżeli wiosna wczesna i sucha, siać groch, jare żyto i siejbę owsa zacząć, — jeżeli niema dużych przymrozków, siać rozsadę na kapustę. Woły lepiej karmić, płoty grodzić, drzewa przy rowach, groblach i gościńcach sadzić.

W ogrodzie owocowym. Ku końcowi miesiąca zacząć szczepić i łączyć drzewka; najprzód pestkowe, a potem ziarnkowe. Zrzynać zrazy z topol agrestu, porzeczek i zasadzać je w ziemi, jeżeli rozwolniona.

Podatki. Opłacić podatek podymny z miast i 4 składkę od ubezpieczenia bydła rogatego za cały rok 1904.

МАРТЪ		MARZEC ma dni XXXI.	
Имена Святыхъ Православной Церкви.		Dnie.	Swięta Kościołá Rzymsko-Katolickiego.
17	*Февраль.* Св. Вмч. Өедора	1 W.	Albina B. W.
18	Св. Льва папы Рим.	2 Ś.	Heleny Cesarz.
19	Ап. Архиппа и Филимона	3 C.	Kunegundy Cesarzowej
20	Св. Льва еп. Катанск.	4 P.	Kazimierza Kr., Lucyusza
21	Прп. Тимоөея, Св. Евст.	5 S.	Adryana i Euzebiusza M. M.
22	**2 Н. В. Пос.** Прп. Аөанасія.	6 **N.**	**3 postu Głucha** Wiktora M.
23	3-я Сед. В. П. Св. М. Полик.	7 P.	Tomasza z Akw. W. D. K.
24	1 и 2 обр. гл. пр. и Кр. Іоан,	8 W.	Jana Bożego W.
25	Св. Тарасія. архіеп. Конст.	9 Ś.	Franciszki Rzymianki W.
26	Св. Порфирія еписк.	10 C.	40 Męczenników
27	Пр. Прокопія декапол.	11 P.	Herakliusza M., Konstant.
28	Прп. Василія исп.	12 S.	Grzegorza P. W. D. K.
29	**3 Н. В. Пос.** Прп. Кассіана	13 **N.**	**4 Post. Środop.** Krystyny
1	*Мартъ.* 4-я Сед. В. Пос.	14 P.	Matyldy Kr. Wd.
2	Св. Мч. Өеодота, Св. Авр.	15 W.	Longina M., Matrony M.
3	Мч. Евтроція, Клеоника.	16 Ś.	Abrahamá Pust. Eufrozyny
4	Прп. Герасима мч. Іуліан.	17 C.	Józefa z Arymatei.
5	Мч. Конона Онисія	18 P.	*Gabryela Arch.*, Cyrylla B.
6	Мч. Константина	19 S.	*Józefa Obl. N. M. P.*
7	**4. Н. В. Пос.** Св. мч. Васил.	20 **N.**	**5 Post. Biała.** Wolframa B.
8	5-я Сед. В. П. Прп., Өеофил'	21 P.	Benedykta Op.
9	Св. 40 мч. Севастійскихъ	22 W.	Katarzyny P., Bogusława.
10	Мч. Кодрата Кипріана	23 S.	Katarzyny Król. Nikona
11	Св. Софонія патр., Св. Евө.	24 C.	Marka i Tymoteusza
12	П. Өеофана, Григорія	25 **P.**	**Zwiastowanie N. M. P.** Iren. B. M.
13	Св. Никифора мч. Ал.	26 S.	Ludgera B. W.
14	**5 Н. В. Пос.** Св. Өеогноста	27 **N.**	**6 post. Kwietnia.** Jana Dam.
15	6 Седм. Б. П. Мч. Агапія,	28 P.	Jana Kapistrana W.
16	Мч. Савина и Тимолая	29 W.	Eustazego Op., Cyrylla.
17	Пр. Алексія чел. Божія.	30 S.	Kwirina M., Anieli wd.
18	Св. Кирилла арх. Іерус.	31 C.	*Wielki.* Balbiny P., Beniam.

KWIECIEŃ.

Słońce wstępuje w znak BYKA.

Ewangelje na Niedziele i Święta w Kwietniu.

Na Wielki Piątek, Passya, czyli opisanie męki Pana Jezusa według Jana ś. w r. 18 i 19.
„ Wiel. Sobotę, u Mat, ś. w r. 28, *o niewiastach przy grobie Chrystusa.*
„ Niedz. Wielkanocną, u Mar. ś w r. 16, *o zmartwychwstaniu Chrys. Pana*
„ Pon. Wielk. u Łuk ś. w r. 24, *o dwóch uczniach idących do Emaus.*
„ Niedz. Przewodnią u Jana ś. w r. 20, *o pokazaniu się Chrystusa uczniom.*
„ Niedz. 2 po Wielk. u Jana ś. w r. 16, *o Chrystusie dobrym pasterzu.*
„ Niedz. 3 po Wielk.. u Jana ś. w r. 16, *o odejściu Chrystusa Pana do Ojca*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 2, 9, 16 23 i 30 Szabasy; dnia 1 drugi dzień „Pesach“; (wielkanocne); dnia 2, 3, 4 i 5 wolne święta; dn. 6 i 7 ostatnie dni świąt Wielkanocnych (uroczyste.) d. 15 i 16 Rozchodesz czyli 1-szy dzień miesiąca Ijar.

Odmiany Księżyca.

☾ Ostatnia kwadra dnia 7, o godz. 7 m. 28 wieczór, pochmurno.
● Nów dnia 15, o godz. 11 m 28 wieczór, mgła.
☽ Pierwsza kwadra dnia 23 o godz. 6 m. 30 rano, pogoda.
○ Pełnia dnia 29 o godz. 12 m. 12 rano, cieplo.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Kwiecień. Siać pszenicę jarą, rychły jęczmień, soczewicę i owies, kartofle ranne sadzić na początku Kwietnia, w końcu zaś ogrodowiznę; łąki i ugory oczyszczać, spuszczać klacze i krowy. Kwiat sosnowy obierać, namoczyć w okowicie, ten sam skutek robi co brzozowa wódka, leczy rany i goi odpsute karki wołowe.

Pszczoły. Podczas pogody, nim drzewa popękają i nim pszczoła zacznie na robaka zarabiać, podbiera się miód i wosk, wymiata się ule i barcie.

W ogrodzie owocowym. Zakładać szkółki. Skończyć szczepienie w pierwszej połowie miesiąca. Uszkodzone drzewa leczyć. W krzakach malinowych łodygi, które w roku zeszłym wydały jagody wyciąć, a nowe założyć. Drzewa nowo sadzone polewać raz na tydzień, ale obficie. Ziemię w szkółkach spólchnić. Gałęzie drzew obrączkować.

Podatki. Opłacić podatek gruntowy dodatkowy dworski za ratę 1-szą roku 1904. Składkę ogniową za ratę 1-szą roku 1904, podatek gruntowy i włościański zwyczajny, takiż podatek z osad miejskich, podymne włościańskie i z osad miejskich ratę 1-szą roku 1904, jako też drogowe od włościan z osad miejskich za rok 1904.

АПРѢЛЬ. Имена Святыхъ Православной Церкви.	KWIECIEŃ ma dni XXX. Dnie	Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego
19 *Мартъ.* Мч. Хрисанфа	1 P.	*Wielki.* Teodory M.
20 Прп. Іоанна. Сергія	2 S.	*Wielka.* Franciszka à Paulo
21 **Н. Ваій** Прп. Іакова исп.	3 **N.**	**Wielkanoc.** Ryszarda B. W.
22 Стр. Седм.: Св. мч. Василія	4 P.	**Wielkanoc.** Izydora B. W.
23 Прп. мч. Никона, мч. Лид.	5 W.	Wincentego Fer. W.
24 Св. Артемона, Прп. Іоакова.	6 Ś.	Wilhelma Op., Celestyna
25 Великій **Благов. Пр. Бог.**	7 C.	Epifaniusza B. M.
26 Великая С Арх. Гавріила	8 P.	Dyonizego B W.
27 Великая Мч. Матроны	9 S.	Maryi Kleofasowej.
28 **Свѣтлое Христово Воскрес.**	10 **N.**	**Przewodnia.** Ezechiela P. M.
29 Св. Марка, прп. Кирилла	11 P.	Leona Wiel. P. W. D. K.
30 Прп. Іоанна лѣствич.	12 W.	Wiktora M.
31 Аполонія пуст.	13 Ś.	Hermenegilda Królew. M.
1 *Апрѣль.* Пр. Маріи Егип.	14 C.	Waleryana i Justyna M.M.
2 Прп. Тита, мч. Поликарпа	15 P.	Anastazyi i Bazylisy M. M.
3 Прп. Никиты, мч. Θеодос.	16 S.	Lamberta M. Marceljana
4 **Н. Ап. Θомы.** Прп. Іосифа	17 **N.**	**2 po W.** Aniceta P. M. Rob.
5 Мч. Θеодула, Прп. Θеоны	18 P.	Bogumiła W., Apoloniusza
6 Св. Меθодія равноап.	19 W.	Tymona i Hermogenesa M.
7 Св. Георгія, мч. Акил.	20 Ś.	Sulpicjusza, i Serwiliana
8 Иродіона, Флегонта	21 C.	Anzelma B W. K.
9 Прп. Вадима, мч. Авдіеса	22 P.	Sotera i Kaja P. P. M. M.
10 Мч. Максима, Александра	23 S.	*Wojciecha B. M*
11 **Н. Св. Женъ Мир.** Мч. Антип.	24 **N.**	**3 po W.** Fidelisa Kapuc. M.
12 Св. Василія Прп. Исаака	25 P.	*Marka Ewangelisty* Ermina B.
13 Св. мч. Артемона.	26 W.	Kleta i Marcelina Pp. Mm.
14 Св. Мартина испов.	27 Ś.	Teofila i Tertul B. W.
15 Аристарха и Трофима	28 C.	Pawła od Krzyża W. Wit.
16 Мч. Агапіи, Ирины	29 P.	Piotra M. Roberta
17 Св. мч. Сvмеона, мч. Ананія	30 S.	Katarzyny Sen., Maryana

M A J.

Słońce wstępuje w znak BLIŹNIĄT.

Ewangelje na Niedziele i Swięta w Maju.

Na Niedz. 4 po Wielk., u Jana ś. w r. 16, *o przyczynie odejścia Chrystusa.*
„ Niedz. 5 po Wielk., u Jana ś. w r. 16, *o skutkach prośby w imię Chryst.*
„ Ś. Stanisława, u Łuk. ś. w r. 10, *o Chrystusie dobrym pasterzu.*
„ Wnieb. Pań., u Marka ś. w r. 16, *o wniebowstąpieniu Chrystusa Pana.*
„ Niedz. 6 po Wielk., u Jana ś. w r. 15 i 16, *o przyjściu pociechy D. Świętego.*
„ Zesł. Ducha św., u Jana ś. w r. 14, *o Zesłaniu Ducha Świętego.*
„ Poniedz. św., u Jana ś. w r. 3, *o rozmowie Chrystusa z Nikodemem.*
„ Trójcę św., u Mat. ś. w r. 28, *o mocy danej Chrystusowi.*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 7, 14, 21 i 28 Szabasy; d. 3 Łagbeomer (dzień radosny); d. 15 Rozchodesz czyli 1-szy dzień miesiąca Siwan; dnia 20 i 21 Szebnoth (zielone świątki).

Odmiany Księżyca.

Ostatnia kwadra d. 7 o godz. 12 m. 25 po p. grzmoty.
Nów dnia 15 o godz. 12 m. 33 po p. pogoda.
Pierwsza kwadra dnia 22 o godz. 11 m. 54 rano, deszcz.
Pełnia dnia 29 o godz. 10 m. 30 rano, pogoda.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Maj. Piołun zbierać i moczyć w okowicie, albo w winie, a będzie napój wzmacniający w osłabieniu; — suszony jest potrzebny do lekarstw dla owiec. Krople piołunowe lepszem są lekarstwem na febrę jak china.— Kartofle rychłe obronować, siać wczesną tatarkę, pleć warzywo ogrodowe. W połowie miesiąca ukończyć sadzenie kartofli; jęczmień, len i prosa powinny być zasiane; owce myć i strzydz;—pamiętać o rojeniu się pszczół w końcu miesiąca.

W ogrodzie owocowym. Drzewka przywiązać do kołków. Na drzewach szpalerowych i karłach ostrożnie odrywać oczka i małe wyrostki gdzie ich niepotrzeba. Gdy się owoce zawiązują, drzewa pestkowe nie polewać, tylko szprycować gałęzie.

W Maju żadne podatki nie są wymagalne.

МАИ.		**MAJ** ma dni XXXI.		
	Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie		Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
18	*Апр.* **Н. Мvр.** Пр. Іоан.	1	**N.**	**4 po W.** Filipa i Jakóba Ap.
19	Св. Георгія и Трифона	2	P.	Zygmunta Kr. M. Atanaz.
20	Прп. Өеодора Трихары	3	W.	*Znal. krz. św.* Aleks.
21	Преполовгніе Мч. Өеодора.	4	S.	Floryana M., **Moniki** Wd.
22	Ап. Климента, Пр. Өеодора	5	C.	Piusa V. Pap. W. Anioła i Ir.
23	♔ Св. Вел. Мч. Георгія Поб.	6	**P.**	♔ *Jana Apost. i Ew. w oleju*
24	Мч. Саввы, Өомы Юр.	7	S.	Domicelli i Eufrozyny P. P. M.
25	**Н. О. Сам.** Ап. и Ев. Марка	8	**N.**	**5 po W. Stanisława B. M.**
26	Св. мч. Василія, Св. Стеф.	9	P.	Grzegorza Izydora Oracza
27	Ап. и Св. м. Сvмеона ср. Г.	10	W.	Antonina B. W.
28	Муч. Максима. Св. Кирилла	11	Ś.	Mamerta B. W. Maksyma
29	Св. 9 мч. Кизич. пр. Мемн.	12	C.	**Wniebow. Pańskie.** Pankrac.
30	Св. Ап. Іакова, Св. Никиты	13	P.	Serwacego B. W.
1	*Май.* Св. Прп. Іереміи	14	S.	Bonifacego M.
2	**Н. О. Слѣп.** Св. Аөанасія.	15	**N.**	**6 po W.** Zofii Wd. M.
3	Мч. Тимоөея и Мавры.	16	P.	Jana Nepomucena Kap. M.
4	Мч. Пелагіи	17	W.	Paschalisa Wyz.
5	Вмч. Ирины	18	Ś.	Feliksa Kapuc. M., **Eryka**
6	♔ **Вознесеніе Господне.**	19	**C.**	♔ Piotra Celestyna W.,
7	Мч. Акакія	20	P.	Bernardyna Senen. Wiktora
8	Ап. и Ев. Іоанна Богосл.	21	S.	Wiktora M.
9	**Н. Св. Отец. Пер. М. Св. Ник.**	22	**N.**	**Zesł. Ducha św.** Julii P. M.,
10	Св. Ап. Симона Зилота	23	**P.**	**Swiątecz.** Dezyderego B. M.
11	Прп. Меөодія и Кирилла	24	W.	Joanny, Afry i Zuzanny M.
12	Св. Епифанія и Германа	25	Ś.	† Grzegorza VII P. W.
13	Мч. Александра, Гликеріи	26	C.	Filipa Neryusza W.
14	♔ Мч. Исидора Максима.	27	P.	♔ † Bedy W. D. K., Jana.
15	Прп. Пахонія.	28	S.	†Augustyna B. W.
16	**Пят. Д. С. Тройцы.**	29	**N.**	**Trójcy Św.** Teodozyi P. Maks.
17	**Д. Св. Духа.** Св. Стефана.	30	P.	Feliksa P. M., Ferdynanda
18	Мч. Өеодота, Петра	31	W.	Anieli P

CZERWIEC.

Słońce wstępuje w znak RAKA.

Przesilenie dnia z nocą. Początek lata.

Ewangelje na Niedziele i Święta w Czerwcu.

Na Boże Ciało, u Jana ś. w r. 6, *o Sakramencie Ciała i Krwi Chrystusa.*
„ Niedz. 2 po Św., u Łuk. ś. w r. 14, *o wezwaniu na wielką wieczerzę.*
„ Niedz. 3 po Św., u Łuk. ś. w r. 15, *o zgubionej owcy i groszu.*
„ Niedz. 4 po Św., u Łuk., ś. w r. 5, *o obfitym Piotra połowie ryb.*
„ Niedz. 5 po Św. u Mat. ś. w r. 5, *o sprawiedliwości i pojednaniu się z bratem.*
„ Św. Piotra i Pawła, u Mat. ś. w r. 10, *o władzy danej św. Piotrowi.*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 4, 11, 18 i 25 Szabasy; dn. 13 i 14 Rozchodesz czyli 1-sze dni m-ca Thamus; dn. 30 Szyweuzor-betamuz (post na pamiątkę oblężenia Jerozolimy).

Odmiany Księżyca.

☾ Ostatnia kwadra dnia 6 o godz. 7 m. 28 r. pochmurno.
● Nów dnia 13 o godz. 10 m. 45 wiecz. zimno.
☽ Pierwsza kwadra dnia 20 o godz. 4 m. 36 po p. pogoda.
○ Pełnia dnia 27, o godz. 9 m. 58 wiecz. piękna pogoda.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Czerwiec. Siać rzepak, tatarkę, proso i pszenicę pleć; łąki kosić, wszelkich rozsad sadzenie ukończyć—kartofle wczesne obradlić, późne obronować; bydło pławić, grzyby i jagody zbierać, a pamiętać też o prenumeracie gazet na półrocze.

W ogrodzie owocowym. Pnie nowo przesadzonych drzew owocowych obwiązywać słomą nie grubo; gracować ulice, wypielać szkółki i całyogród Pnie drzew przewiązać powrozem umaczanym w smole lub lagrze śledziowym aby robactwo nie właziło na drzewa.

W ogrodzie warzywnym. Na początku miesiąca, sadzić w gruncie i kalafiory, kapustę kalarepę, brukiew, selery. pory, cebulę hiszpańską i t. d. im rzadzej tem lepiej. Ranną kapustę i kartofle okopywać. Zasiać kalafiory na wysadki. Stare szparagi można wyrzynać do dnia 20 Czerwca. Siać groch i fasole.

Podatki. Opłacić ratę I-szą na zwrot kapitałów ze Skarbu wypożyczonych, czynsze z dzierżaw czasowych i procent od kapitałów skarbowych i pod zarządem skarbu zostających, a na majątkach tak ziemskich, jako też i miejskich lokowanych i ratę pierwszą opłaty za kupione od skarbu majątki tak ziemskie jak również i miejskie.

ІЮНЬ. Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie		CZERWIEC ma dni XXX. Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
19 *Май.* Св. мч. Патрикія	1	S.	Fortunata Kapł.
20 Обр. мощ. Св. Алексія мч.	2	**C.**	**Boże Ciało** Marcelina M.
21 Св. рав. Цар. Конст.	3	P.	Erazma B. M., Pauli P.
22 Мч. Василиска	4	S.	Franciszka Karac. W.
23 **Н. Всѣхъ Святыхъ.**	5	**N.**	**2 po Sw.** Bonifacego B. M.
24 Пр. Сумеона и Никиты	6	P.	Norberta i Klaudjusza Bb.
25 ♛ 3-е Обр. гл. Св. Іоанна	7	W.	♛ Roberta Opata
26 Ап. Карпа и Алфея	8	S.	Maksymina B. W., Medarda
27 Свмч. Ѳерапонта еп. сард.	9	C.	Pryma i Felicyana M. M.
28 Св. Никиты Испов.	10	P.	Małgorzaty Kr., Zacharjasza
29 Мчц. Ѳеодосіи. Бл. Іоанна	11	S.	Barnaby Ap.
30 **Н. 2 по Пят.** Прп. Исаакія	12	**N.**	**3 po Sw.** Jana W., Onufrego
31 Св. Ап. Ерма. мч. Ермія	13	P.	Antoniego z Padwy W.
1 *Юнь.* Мч. Іустима, Валер.	14	W.	Bazylego Wielk. B. W. D. K.
2 Св. Никифора патр.	15	S	Wita Modesta i Krescen.
3 Мч. Клавдія и Павла.	16	C.	Julitty i Justyny M. M.
4 Св. Митрофана патр.	17	P.	Innocentego i Marcyana M.
5 Св. Дорофея, св. Конст.	18	S.	Marka i Marcelina M. M.
6 **Н. 3. по Пят.** Прп. Иларіона	19	**N.**	**4 po Sw.** *N. M. P. nieust. pom.*
7 Мч. Ѳеодота, Маріи	20	P.	Sylwerjusza, P. M. Florentyny
8 В. мч. Ѳеодора, Св. Ефрема	21	W.	Alojzego Gonzagi W.
9 Св. Кирилла архіеп.	22	S.	Paulina B. W., Flawiusza
10 Св. мч. Тимоѳея мч. Алекс.	23	C	Agrypiny P. M. Zenona
11 Св. Ап. Варѳоломея и Варн.	24	P.	*Narodzenie ś. Jana Chrzciciela*
12 Онуфрія Вел. Петра Аѳ.	25	S.	Prospera B. W., Adalberta W.
13 **Н. 4 по Пят.** Прп. Анны	26	**N.**	**5 po Sw.** Jana i Pawła M. M.
14 Прп. Елисея. св. Меѳодія	27	P.	Władysława Kr. Węg.
15 Пр. Амоса, Св. Іоны мит.	28	W.	Leona II Pap. W., Ireneusza
16 Св. Тихона мч. Тигрія	29	**S.**	**Piotra i Pawła Ap.**
17 Мч. Мануила, Савела	30	C.	Lucyny i Emiljanny M. M.

LIPIEC

Słońce wstępuje w znak LWA.

Ewangelje na Niedziele i Swięta w Lipcu.

Na Niedz. 6 po Św., u Marka ś. w r. 8, *o nakarmieniu 4000 ludzi.*
„ Niedz. 7 po Św., u Mat. ś. w r. 7, *o fałszywych prorokach.*
„ Niedz. 8 po Św., u Łuk. ś. w r. 16, *o niesprawiedliwym szafarzu.*
„ Niedz. 9 po Św. u Łuk. ś. w r. 19, *o zburzeniu Jerozolimy.*
„ Niedz. 10 po Św., u Łuk. ś. w r. 18, *o faryzeuszu i celniku.*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 2, 9, 16, 23 i 31 Szabasy; dnia 13 Rozchodesz, czyli 1-szy dzień miesiąca Aw; d. 21 Tysze-beaw (post na pamiątkę zbużenia Jerozolimy).

Odmiany Księżyca.

☾ Ostatnia kwadra dnia 5 o godz. 12 m. 29 w., upał.
● Nów d. 13 o godz. 7 m. 2 rano, nawałnica z grzmotami.
☽ Pierwsza kwadra d. 19 o godz. 10 m. 24 w. deszcz.
○ Pełnia d. 27 o godz. 11 m 27 rano, pogoda.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Lipiec. Rzepak zimowy z pola zbierać, siano dalej sprzątać, kartofle obradlać, kapustę, buraki, brukiew opielać i obradlać, koniczynę na siano kosić; ugor odwrócić, żyto na chleb sprzątać, bydło od gorąca chronić.

Ochrona koni od bąków i much. W czasie upału szyję i pod brzuchem szczególniej wytrzeć dobrze liśćmi orzecha włoskiego albo wysmarować starą słoniną.

W ogrodzie owocowym. Listki zwinięte w trabkę, niszczyć. Mazać sokiem liści bzowych drzewa, a odstraszy się owady, szprycowanie odwarem tych liści niszczy wszelkie robactwo. Miesiąc ten jest najwłaściwszym do okulizacyi, którą najlepiej zacząć po 15-tym.

W ogrodzie warzywnym. Na grzędach wczesnego grochu zasiewać rzepę, teltower, majeran. Niszczyć gąsienice. Ogrody wypielać, wysadki polewać. Siać sałatę głowiastą.

W ogrodzie kwiatowym. Lewkonje pełne zimowe przesadzać do wazonów, utrzymywać w cieniu i polewać, nim przyżyją. Wysadzać do wazonów fiołki żółte. Zbierać nasiona kwiatów. Niedopuszczać do wazonów zbytnej wilgoci.

Podatki. Opłacić drugą ratę podatku głównego gruntowego z dworów za 1904 r., jak również ratę Lipcową pożyczki Bankowej na narzędzia rolnicze i do opłaty podymnego dworskiego za ratę II-gą oznaczono termin od dnia 1-go Lipca do 3 Września,

ІЮЛЬ. Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie		LIPIEC ma dni XXXI. Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
18 Іюнь Мч. Леонтія Игнатія	1	P.	Teodoryka Kapł.
19 Св. Ап. Іуды бр. Господ.	2	S.	*Nawiedzenie N. Maryi P.*
20 **Н. 5 Св. Ап.** Мчн. Аѳанасія.	3	**N.**	**6 po Sw.** *N. Krwi P. J. Chr.*
21 Свм Терентія мч. Іуліана	4	P.	Józefa Kalasantego W.
22 Св. мч. Евсевія, Зины.	5	W.	Antoniego Zakkarya W.
23 Мч. Агрипины	6	Ś.	Izajasza Pr., Dominiki P.
24 Рож. Пр. и Крест Г. Іоан	7	C.	Cyrylla i Metodego B. B. W
25 Пр. мчц. Февроніи	8	P.	Elżbiety Kr. Wd.
26 Пр. Давида селун. и Іоанна	9	S	Weroniki P., Zenona M.
27 **Н. 6.** Прп. Сампсона,	10	**N.**	**7 po Sw.** *Jana z Dukli*
28 Пер. м. Св. без. Кира и Іо	11	P.	Pelagii M., Piusa I P. M.
29 **С. Ап. Пет. и Павла**	12	W.	Jana Gwalberta Op.
30 Соборъ двѣнадц. Апостол.	13	Ś.	Małgorzaty P. M., Anakl.
1 *Іюль.* Мч. без. Космы и Дам.	14	C.	Bonawentury B. W.
2 Пол. Ризы Пр. Богор.	15	P.	Henryka Ces. Rozesł. Apost.
3 Пер. мощ. с. Филиппа мит. М.	16	S.	*N. M. P. Szkaplerznej*
4 **Н. 7** Св. Андрея Арх. Крит.	17	**N.**	**8 po Sw.** Aleksego W.,
5 Прп. Аѳан. Обр. м. прп. Сер.	18	P.	Szymona z Lipnicy W.
6 Прп. Сисоя, Мч. Лукіи	19	W.	Wincentego á Paulo W.
7 Прп. Ѳомы и Акакія	20	Ś.	Czesława W., Emiljana W.
8 Явленіе Каз. Ик. Бож. М.	21	C.	Praksedy P. M, Daniela Pr.
9 Пмч. Панкратія, Кирилла	22	P.	Maryi Magdal, Platona M.
10 Пол. Ризы Гос. въ Москвѣ	23	S.	Apolinarego B. M., Teofila.
11 **Н. 8.** Вмч. Евѳиміи, Вкн. Ол.	24	**N.**	**9 po Sw.** *Kunegundy Kr. P.*
12 Мч. Прокла и Иларія	25	P.	*Jakóba Apostoła* Krzyszt.
13 Соб. Арх. Гавріила,	26	W.	*Anny Matki N. M. P.*
14 Св. Ап. Акилы, Пр. Онис.	27	Ś.	Natalii M. Pantaleona M.
15 Св. Равн. Кн. Владиміра	28	C.	Innocentego i Wiktora P. M.
16 Св. Мч. Аѳиногена, муч. Іуліи	29	P.	Marty P., Oława Kr. M.
17 В. Мч. Марины	30	S.	Julitty i Donatylii M. M.
18 **Н. 9.** Мч. Емиліяна и Іоак.	31	**N.**	**10 po Sw.** Ignacego Loyoli W.,

SIERPIEŃ.

Słońce wstępuje w znak PANNY.

Ewangelje na Niedziele i Święta w Sierpniu.

Na Niedz. 11 po Św., u Marka ś. w r. 7, *o uzdrowieniu głuchoniemego.*
„ Niedz. 12 po Św., u Łuk. ś w r. 10, *o zranionym i Samarytaninie.*
„ Wniebowz. NMP., u Łuk. ś. w r. 10, *o jednej rzeczy koniecznej.*
„ Niedz. 13 po Św., u Łuk ś. w r. 17, *o uzdrowieniu 10-ciu trędowatych.*
„ Niedz. 14 po Św., u Mat. ś. w r 6, *o niemożności służenia Bogu i mamonie*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 6, 13, 20, i 27 Szabasy; dnia 11 i 12 Rozchodesz czyli 1-szy dzień miesiąca Elul.

Odmiany Księżyca.

☾ Ostatnia kwadra dnia 4 o godz. 3 m. 38 p. p., pogoda.
● Nów, dnia 11 o godz. 2 m. 33 p. p., parno.
☽ Pierwsza kwadra dnia 18 o godz. 6 m. 2 r., mgła.
○ Pełnia dnia 26 o godz. 2 m. 37 rano, pogoda.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Sierpień. Rolę pod żyto przeorać, ugór, koniczysko, rzepisko i wyczysko poradlić i zbronować, jagnięta strzydz, ogrodowizny zbierać, rozpocząć siew oziminy.

Kartofle. Późno sadzone kartofle, jeżeli nie kwitną jeszcze obsypuje się i z zielska plewie. Nać z kartofli po okwitnieniu skosić kazać i nać świeżą rozesławszy jak nawóz, tylko grubo po roli przygotowanej pod siew przyorać na żyto, to zastąpi na rok jeden jakby pole było nawiezione.

W ogrodzie owocowym. Zbierać pestki do zasiewu. Suszyć owoce letnie. Nie dopuszczać przestania się owoców.

W ogrodzie warzywnym. Sałatę głowiastą przesadzać, zbierać dojrzałe nasienia wysadków. Siać kalafiory na flance nasienne i radysę białą i czerwoną. Siać rzadko szpinak na potrzebę zimową. Kalafiory nasienne przykryć oknami, robaczki przy strączkach niszczyć. Cebulę hiszpańską wybrać z gruntu i wysuszyć.

W Sierpniu żadne podatki skarbowe nie przypadają do opłaty.

АВГУСТЪ.	SIERPIEN ma dni XXXI.	
Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie	Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
19 Іюль. Прп. Макрины	1 P.	*Piotra Ap. w Okowach.*
20 Св. Прр. Илін. Прп. Авр.	2 W.	*N. M. Ł. Anielskiej* Stefana.
21 Пр. Сумеона Іоанна	3 Ś.	Znal. Rel. Sw. Szczepana M.
22 ♛ Св. равн. Маріи Магдал.	4 C.	♛ Dominika W. Arystarcha m.
23 Мч. Трофима, Св. мч. Аполин	5 P.	*N. M. P. Śnieżnej*, Afry P.
24 Мч. Христины, кн. Бориса	6 S.	*Przemienienie Pańskie*
25 **Н. 10** Усп. Св. Анны.	7 **N.**	**11 po Sw.** Kajetana W,
26 Св. Мч. Ермолая	8 P.	Cyryaka i Larga M. M.
27 В. мч. Панталеймона	9 W.	Romana M., Rustyka M.
28 Св. Ап. Прохора, Никан.	10 S.	Wawrzyńca M., Bogdana
29 Мч. Өеодотіи и Серафимы	11 C.	Zuzanny P. M. Dygnya P.
30 Ов. Ап. Силы и Силуана	12 P.	Klary P., Aniceta M.
31 Св. Пр. Евдокима, мч. Іулит.	13 **S.**	Hipolita i Kassyana M. M.
1 *Авг.* **Н. 11.** Происх. бр. Кр. Г.	14 **N.**	**12 po Sw.** Euzebiusza K. M.,
2 Пер. мощ. ар. Стефана	15 **P.**	**Wniebowzięcie N. M. P.**
3 Пр. Иссаакія и Антонія Р.	16 W.	Rocha Wyznawcy.
4 Св. 7 отроковъ въ Ефесѣ	17 S.	Mirona Pawła i Juljanny
5 Мч. Евсигнія, Кандидія	18 C.	Firmina B. W., Agapita M.
6 **Преоб. Господне.**	19 P.	Maryana i Rufina W. W.
7 Пр. мч. Дометія, мч. Марипа	20 S.	Bernardyna Op. D. K.
8 **Н. 12.** Св. Емиліана и Мир.	21 **N.**	**13 po Sw.** *Jacka Wyz.* Joan.
9 Св. Ап. Матөія м. Алекс.	22 P.	Symforyana i Tymoteusza
10 Мч. арх. Лаврентія.	23 W.	Filipa i Bonicyusza W.
11 Пр. Өеодора, Максима	24 Ś.	*Bartłomieja Ap.* Ptolom.
12 Мч. Фотія Памфила, Кап.	25 C.	Ludwika Kr. W.
13 Пр Максима исп. св. Тих.	26 P.	Ireneusza i Zefiryna M. M.
14 Пер мощ. пр. Өеодосія	27 S.	Przemienienie R. Ś. Kazimierza
15 **Усп. Пресв. Богор.**	28 **N.**	**14 po Sw.** Augustyna B. W.
16 Пер. Нер. Обр. Г. I X.	29 P.	*Ścięcie gł. Ś. Jana Chrzciciela.*
17 Мч. Минора, Филиппа.	30 W.	*Joach. Ojca N. M P.*, Róży.
18 Мч. Флора и Лавра	31 S.	Rajmunda W., Paulina B.

W R Z E S I E Ń.

♎ Słońce wstępuje w znak WAGI. ♎

Porównanie dnia z nocą. Początek jesieni.

Ewangelie na Niedziele i Święta we Wrześniu.

Na Niedz. 15 po Św. u Łuk. św., w r. 7 *o wskrzeszeniu syna wdowy.*
„ Narodz. NMP., u Mat. ś. w r. 1, *księgi rodzaju Jezusa Chrystusa.*
„ Niedz. 16 po Św., u Łuk. ś. w r. 14, *o uzdrowieniu Opuchłego.*
„ Niedz. 17 po Św., u Mat. ś. w r. 2, *o miłości Boga i bliźniego.*
„ Niedz. 18 po Św., u Mat. ś. w r. 9, *o uzdrowieniu paralityka.*

Swięta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 3, 10, 17 i 24 Szabasy; dnia 10 i 11 Rozchodesz czyli 1-sze dni m-ca Tiszri Rozhaszana (Nowy Rok 5665 od stworzenia świata); dn. 12 post Gedalü; dn. 19 Jom-Kipur (Sądny dzień); ndia 24 i 25 Sukas (uroczyste swięta szałasów); dnia 26, 27, 28 i 29 wolne święta; dn. 30 Haszana-Raba (święto palm).

Odmiany Księżyca.

☾ Ostatna kwadra dnia 3 o godz. 4 m. 34 rano, piękna pogoda.
● Nów dnia 9 o godz. 10 m. 18 wiecz. chłodno.
☽ Pierwsza kwadra dnia 16, o godz. 4 m 48 po pol., wiatr.
○ Pełnia d. 24 o godz. 7 m. 25 wiecz, dżdżyste powietrze.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Wrzesień. Potraw z łąk pokosić, kupić bydło na opasy, odkarmiać świnie, zbierać żołądzi nasiona drzew.

Krochmal. O tym czasie wyrabia się krochmal z pszenicy do bielizny najczęściej z tej co się przy zwoźbie wykruszy. Pszenica moczy się 3 dni póki nie popęka, odmieniając wszakże wodę żeby nie zakwasiła; gdy ziarno dobre, woda się odcedza, pszenica zaś depcze się nogami czystemi, potem wyciska się z niej krochmal, kawałkami położyć na prześcieradle na słońcu, żeby wysechł.

W ogrodzie owocowym. Przygotować ziemię na nowe szkoły, przesadzać brzoskwinie i śliwy. Wyciąć łodygi malin, które wydały jagody, nowym przyciąć wierzchy. Obrzynać liście z drzew dla zachowania ich od zmrożenia.

W ogrodzie warzywnym. Kalafiory przesadzać do skrzynek i przechować w miejscu przewiewnem, tak, aby przez zimę nie rosły. Grzędy próżne nawozić i przekopywać.

Podatki. Opłacić drugą ratę podymnego z dołączonym do niego podymnem podwyższonem o 50% za rok 1904 z dworów i z miast i składkę kwaterunkową za cały rok.

СЕНТЯБРЬ. Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie.	WRZESIEN ma dni XXX. Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
19 *Авгус.* Мч. Андрея страт.	1 C.	Idziego Op. Konstantego
20 Пр. Самуила, мч. Севира	2 P.	Stefana Kr. W.
21 Св. Ап. Өаддея, М. Вассы	3 S	Bronisławy P. Szymona
22 **Н. 14.** Мч. Агаөоника, Зот.	4 **N.**	**15 po Św.** *Pocieszenie N. M. P.*
23 Прп. Евтихія и Флорентія	5 P.	Wawrzyńca, Justiniani B. W.
24 Пер. м. Ап. Петра	6 W.	Zacharyasza Pr., Petr.
25 Пер. мощ. Ап. Варооломея	7 Ś.	Jana M., Reginy P. M.
26 Мч. Адріана и Наталии	8 C.	**Narodzenie N. M. P.** Adrjana M.
27 Прп. Пимена Вел. и Саввы	9 P.	Sergiusza B. W. Gorgonjusza
28 Пр. Моvсея, Мурина и Сав.	10 S.	Mikołaja z Toient W..
29 **Н. 15. Усек. Гл. Іоанна Пр.**	11 **N.**	**16 po św.** *Imienia N. M. P.*
30 ♔Пер. м. Бл. вкн. Алекс.	12 P.	♔Gwidona W., Hieronida M.
31 Пол. Пояса Пресв. Б.	13 W.	Eugenii P.
1 *Сентябрь.* Пр. Сvмеона	14 Ś.	*Podwyższenie Krzyża Świętego*
2 Мч. Маманта, Өеодота	15 C.	Nikodema Kapłana M.
3 Пр. Өеоктиста, мч. Өеофила	16 P.	Eufemii P. M., Kornelego
4 Смч. Вавила, мч. Өеодора	17 S.	Stygmatów S. Franciszka
5 **Н. 16.** Пр. Захаріи и Елис.	18 **N.**	**17 po św.** *N. M. P. Bolesnej*
6 Чудо. Архистр. Михаила	19 P.	Januaryusza B. M., Konstan.
7 Мч. Созонта, Прп. Луки.	20 W.	Eustachjusza M.
8 **Рождест. Прес. Богор.**	21 Ś.	† *Mateusza Apostoła*
9 Св. Бог. Іоакима и Анны	22 C.	Tomasza B. W., Mauryccgo
10 Мч. Минодоры, Ап. Аполоса	23 P.	† Tekli P. M.
11 Пр. Өеодоры, мч. Димитрія	24 S.	† *N. M. P. od wyk. niewoln.*
12 **Н. 17.** Св. мч. Автонома.	25 **N.**	**18 po Św.** *Ładysława z Gieln.*
13 Об. Хр. Воскр. Христ.	26 P.	Cypryana i Just. P. M.
14 **Воздв. Чест. Кр. Г.**	27 W.	Kozmy i Damiana M. m.
15 В. Мч. Никиты мч. Порфир.	28 S.	Wacława Kr. M.
16 В. мч. Евфиміи мч. Людм.	29 C.	*Michała Archanioła.*
17 Мч. Софіи, Вѣры, Надежды	30 P.	Hieronima Kapł. W. D. K.

PAŹDZIERNIK.

Słońce wstępuje w znak NIEDZWIADKA.

Ewangelje na Niedziele i Swięta w Październiku.

Na Niedz. 19 po Św., u Mat. ś. w r. 22, *o wezwaniu na gody weselne.*
„ Niedz. 20 po Św., u Jana ś. w r. 4, *o chorym synu królewskim*
„ Niedz. 21 po Św., u Mat. s. w r. 18, *o dłużniku i złośliwym słudze.*
„ Niedz. 22 po Sw., u Mat. ś. w r. 24, *o oddawaniu monety czynszowej.*
„ Niedz. 23 po Św. u Mateusza św. w r. 9, *o wskrzeszeniu córki księcia.*

Swięta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 1, 8, 15, 22 i 29 Szabasy; dn. 1 Szeminy Aceres; d.— Simchas-Thora (ostatnie dwa dni szałasów, uroczyste święto); d. 9 10 Rozchodesz czyli 1-sze dni miesiąca Marchešzwon.

Odmiany Księżyca.

Ostatnia kwadra dnia 2 o godz. 3 m. 27 po p., deszcz.
Nów d. 9 o g. 7 m. 1 rano, szron.
Pierwsza kwadra dnia 16 o godz. 7 m. 29 r., mgła.
Pełnia dnia 24 o godz. 12 m. 32 po poł. pogoda.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Październik. Łąki skończyć kosić, konopie i len moczyć, miedlić i do przędzenia przygotować, role pod wiośniane zasiewy podorać, stawy spuszczać, ryby łowić, ule pszczół przejrzeć, miód jesienny zebrać.

Rydze. Rydze marynować; te się obcierają do sucha i układają tak jak rosną, bo inaczej psują się łatwo.

Ogórki. Każdy ogórek obtarłszy do sucha i koniuszek mu uciąwszy na krzyż niezbyt głęboko naderżnąwszy, ułożyć w baryłki, szczelnie zaszpuntować i wpuścić do studni.

Żołądź palona i używana jak kawa dodaje tuszy. Żołądź lubią bardzo indyki, dziki i trzoda, od niej nabierają tłuszczu.

Kasztany suszone i mielone, są lekarstwem dla owiec na zawodnienie Przemywając mąką z kasztanów zęby, konserwują się. Z bukwy dobry olej wyciskać go—trzoda bukiew z chęcią pożera.

W ogrodzie owocowym. Zasiewać nasiona drzew i krzewów.

W ogrodzie kwiatowym. Jeszcze można sadzić cebulki kwiatowe. Grzędy cebulkowe przykryć liśćmi. Różę i lawendę przychylić do ziemi i przykryć deską.

Podatki. Opłacić podatek gruntowy dodatkowy dworski za ratę 2-gą 1904 roku i dodatkową składkę ogniową z folwarków od włościan i z miast za rok 1904 i podatki włościańskie gruntowy i dodatkowy ratę 2-gą 1904 r., takiż podatek z osad miejskich i podymne ratę 2 gą od włościan i z osad miejskich.

ОКТЯБРЬ.

	Имена Святыхъ Православной Церкви.
18	*Сентябрь.* Св. Евменія.
19	**Н. 18.** Мч. Трофима, Дорим.
20	Вел. мч. Евстаѳія, Кн. Мих.
21	Св. Ап. Кодрата
22	Св. м. Фоки, пр. Іоны
23	Зач. Крес. Гос. Іоанна
24	Первомуч. равноап. Ѳеклы
25	Пр. Сергія, Радонеж. чуд.
26	**Н. 19. Св. Ап. Іоанна Богос.**
27	Мч. Каллистрата, Пр. Игн.
28	Прп. Харитона, мч. Алекс.
29	Пр. Киріака, Ѳеофана
30	Св. мч. Григорія еп., св. Мих.
1	*Октябрь.* **Пок. Пр. Бог.**
2	Мч. Кипріана, Блж. Андрея
3	**Н. 20.** Св. Мч. Діонисія.
4	Св. мч. Іероѳея, Петр.
5	Св. Петра, Алексія, Іоны.
6	Св. Апост. Ѳомы
7	Мч. Сергія и Вакха
8	Пр. Пелагіи и Таисіи
9	Ап. Іакова, Альфеева
10	**Н. 21.** М. Евлампія,
11	Св. Ап. Филиппа.
12	Св. Космы,
13	Мч. Карла, Флорентія
14	Мч. Назарія, Прп. Николая
15	Пр. Евѳимія пр. мч. Лукіана.
16	Пр. Лонгина, сотн.
17	♕ **Н. 22.** Пр. Осіи.
18	Св. Ап. и Ев. Луки.

PAZDZIERNIK ma dni XXXI

Dnie		Święta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
1	S.	Remigiusza B. W.
2	**N.**	**19 po Św.** *N. M. P. Różańc.*
3	P.	Kandyda i Ewalda M. M.
4	W.	Franciszka Serafickiego.
5	Ś.	Placyda M.
6	C.	Brunona W.
7	P.	Marka P. W.
8	S.	Pelagii, Brygidy Wd.
9	**N.**	**20 po Św.** *Wincent. Kadl.*
10	P.	Franciszka Borg W.
11	W	Placydy i Zenajdy P. p.
12	Ś.	Maksymiliana B. W.
13	C.	Edwarda Kr. W.
14	P.	Kaliksta P. M.
15	S.	Jadwigi Wd.. Teresy P.
16	**N.**	**21 po Św.** Martyniana M.
17	P.	Wiktora B., Małgorzaty P.
18	*W.*	*Łukasza Ewang.*, Justa M.
19	S.	Piotra z Alkantary W.
20	C.	Ireny, Marty i Sauli P.P. M.M.
21	P.	Urszuli P. M.
22	S.	Korduli i Alodyi P. P. M. M.
23	N.	**22 po Św.** *Jana Kantego.*
24	P.	*Rafała Arch.*, Feliksa M.
25	W.	Kryspina i Kryspiniana.
26	S.	Ewarysta P. M.
27	C.	Sabiny P. M. Frumencjusza
28	P.	*Szymona i Tadeusza Ap.*
29	S.	Narcyza B. W., Euzebii P.
30	**N.**	♕ **23 po Św.** Germana i Ser.
31	P.	Symfroniusza i Olimpiusza

LISTOPAD.

♐ Słońce wstępuje w znak STRZELCA. ♐

Ewangelje na Niedziele i Święta w Listopadzie.

Na Wszyst. Święt., u Mat. ś. w r. 9, *o tych, którzy są błogosławieni.*
„ Dzień Zaduszny, u Jana ś. w r. 5, *o wskrzeszeniu umarłych.*
„ Niedz. 24 po Św., u Mat. ś. w r. 8, *o uspokojeniu burzy na morzu.*
„ Niedz. 25 po Św. u Mat. ś. w r. 13, *o ziarnie gorczycznem.*
„ Niedz. 26 po Św., u Mat. ś w r. 13, *o sądzie ostatecznym.*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 5, 12, 19, 26 Szabasy; dnia 8 Rozchodesz czyli 1-szy dzień miesiąca Kislew.

Odmiany Księżyca.

☾ Ostatnia kwadra dnia 1 o godz. 0 m, 48 rano, mróz.
● Nów dnia 7 o godz. 5 m. 12 po p., śnieg.
☽ Pierwsza kwadra dnia 15, o godz. 2 m. 10 r., jasno.
○ Pełnia dnia 23 o godz. 4 m. 47 r.. przymrozek.
☾ Ostatnia kwadra dnia 30, o godz. 9 m. 13 rano, pochmurno.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Listopad. Dokończyć zbiór warzywa, oraz pod wiośniane zasiewy ziemię marglować.

Konie. Dla koni na dobę dawać 20 funtów siana oprócz obroku. Obrok stanowić ma albo owsa korzec zmięszany z dwoma korcami drobnej sieczki, albo drobne dobre zgoniny, nareszcie poślad żytni i jęczmienny z plewami zmięszany, którego to obroku, koń dostawać ma 3 razy na dzień po 2 garnce, czyli dziennie 6 garncy, taka porcja dostateczną będzie na u , trzymanie konia w dobrym stanie, aby tylko nie był nigdy przegonionym i ładunkiem przeciążonym i żeby dostawał swoją porcję regularnie o jednegodzinie, nadto żeby był przed daniem obroku czystą wodą napojony. Siano zwykle wiązać na porcje po 10 funtów (co można uskutecznić przez parobków w wolnym od roboty czasie), taką porcję dać na parę koni w południe, taką porcje zaraz z wieczora przed pojeniem, porcję o 10 wieczorem po obroku gdy czeladź idzie spać czwartą zaś porcję o 4 rano przy obroku.

Podatki. Opłacić 2-gą ratę Kontyngensu Liwerunkowego z miast.

НОЯБРЬ.		LISTOPAD ma dni XXX.
Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie	Swięta Kościola Rzymsko-Katolickiego.
19 *Октябрь.* Пр. Іоиля	1 W.	**Wszystkich Swiętych.**
20 Вел. мч. Артемія	2 Ś.	*Dzień Zaduszny.* Jerzego B.
21 ♛ Пр. Иларіона, мч. Дас.	3 C.	♛ Huberta B. W., Sylwii m.
22 **Каз. Иконы Божіей Матери.**	4 P.	Karola Boromeusza B. W.
23 Св. Ап. Іакова бр. Господ.	5 S.	Zacharyasza i Elżbiety
24 **Н. 23.** Мч. Ареѳы, св. Аѳан.	6 **N.**	**24 po Sw.** *Opieki N. M. P.*
25 Мч. Маркіана и Март.	7 P.	Nikandra i Karyny M. M.
26 Вел. мч. Димитрія Солун.	8 W	Gotfryda i Maura B. b. M.
27 Мч. Нестора, Марка Кап.	9 Ś.	Teodora i Oresta M. m.
28 Мч. Терентія, Вмч Парас.	10 C.	Andrzeja z Awelinu w.
29 Пр. мч. Анастасіи. прм. Авр.	11 P.	Marcina B. W.
30 Св. мч. Зиновія, мч. Зин.	12 S.	Marcina p. M., 5 Br. M.
31 **Н. 24.** Свв. Апп. Стахія.	13 **N.**	**25 po Sw.** *Stanisł. Kostki*
1 *Ноябрь.* Свв. без. Космы и Дам.	14 P.	Jukunda B. W., Serapiona
2 Мч. Акиндина, Прп. Марк.	15 W.	Leopolda W.
3 Мч. Акенсима еп., Іосифа	16 Ś.	Edmunda B. W.
4 Пр. Іоанникія Вел.	17 C.	Grzegorza cudotw. B. W.
5 Мч. Галактіона, Св. Григ.	18 P.	Odeona P.
6 Пр. Павла исп. Прп. Варл.	19 S	Elżbiety Kr. Wd.
7 **Н. 25.** Мч. Іерона, П. Лаз.	20 **N.**	**26 po Sw.** Feliksa Walezyusza
8 Соборъ Архистр. Михаила	21 P.	*Ofiarowanie N. M. P.*, Alberta
9 Мч. Онисифора Порфирія	22 W.	Cecylii P. M., Marka M.
10 Свв. Апп. Олимпа, Родіона	23 Ś.	Klemensa P. M., Felicyty
11 Вел. мч. Мины, мч. Виктора	24 C.	Jana od Krzyża W.
12 Св. Іоанна милостив.	25 P.	Katarzyny P. M., Erazma M.
13 Св. Іоанна Златоуст.	26 S.	Piotra B. M., Konrada B.
14 ♛ **Н. 26.** Св. Ап. Филиппа.	27 **N.**	♛ **I Niedz. Adw.** Saturnina i Fil.
15 Мч. Гурія, Самона и Авива	28 P.	Mansweta B. M. i Rufa M.
16 Св. Ап. и Ев. Матѳея	29 W.	Saturnina i Filemona M. m.
17 Св. Григорія еп. Неокесар.	30 S.	Andrzeja Apost. Justyny

GRUDZIEŃ.

Słońce wstępuje w znak KOZIOROŻCA.

Przesilenie dnia z nocą. Początek zimy d. 21.

Ewangelje na Niedziele i Święta w Grudniu.

Na Niedz. 1 Adw., u Łukasza św. w r. 21. *o znakach na niebie i ziemi*
„ Niepokal. Poczęcie NMP., u Łuk. ś. w r. 1, *poselstwo Anioła z pozdrowieniem NMP.*
„ Niedz. 2 Adwentu u Mat. ś. w r. 1, *o poselstwie Jana do Chrystusa*
„ Niedz. 3 Adwentu, u Jana ś. w r. 1, *o poselstwie żydów do Jana.*
„ Niedz. 4 Adwentu, u Łuk. ś. w r. 3, *o Janie opowiadającym chrzest.*
„ Boże Narodz., u Łuk. ś. w r. 2, *o narodzeniu Chrystusa Pana.*
„ Św. Szczep., u Mat. ś. w r. 23, *o poselstwie proroków i ukamienowaniu tychże.*
„ Św. Jana Ewang., u Jana ś. w r. 21, *o naśladowaniu Chrystusa i ulubionym Jego uczniu.*
„ Młodzianków, u Mat. ś. w r. 2, *o ucieczce do Egiptu i rzezi dziatek w Betleem*
„ Niedz. 1 po Narodz. Chrystusa, u Łuk. ś. w r. 2, *o proroctwie Symeona i Anny stwierdzającem prawdziwe przyjście Messyasza.*

Święta wyznania Mojżeszowego.

Dnia 3, 10, 17, 24 i 31 Szabasy; od dnia 2 do 9 Chanuka (pamiątka zwycięztwa Machabeuszów); dn. 7 i 8 Rozchodesz czyli 1-sze dni miesiąca Tebeth;

Odmiany Księżyca.

Nów dnia 7 o g. 5 m. 21 rano, śnieg.
Pierwsza kwadra dnia 14 o godz. 11 m. 42 wiecz., silny mróz,
Pełnia dnia 22 o godz. 7 m. 36 wiecz. deszcz ze śniegiem.
Ostatnia kwadra dnia 28 o godz. 5 m. 22 wiecz. mroźno.

Przypomnienie robót i obowiązków gospodarskich.

Grudzień. Zboże młócić nieustannie, sieczkę żąć, w stawach przerebłe robić

Rocznik ogrodniczy. W tym miesiącu robót niema prawie żadnych, oprócz czuwania nad cieplarniami, piwnicami z ogrodowizną i owocami, od których zgniłe i zepsute odłączać. Można zasiewać w skrzyniach najwcześniejsze ogórki i kalafiory, sałatę cukrową i wczesną, głowiastą, oraz rzodkiewkę dla przesadzenia do inspektów.

Podatki. Opłacić czynsze z dzierżaw czasowych i procentu od kapitałów skarbowych i pod zarządem skarbu zostających i ratę 2-gą opłaty za kupione od skarbu majątki tak ziemskie jak również i miejskie

ДЕКАБРЬ.		GRUDZIEN ma d. XXXI.	
	Имена Святыхъ Православной Церкви.	Dnie	Swięta Kościoła Rzymsko-Katolickiego.
18	*Ноябрь.* Мч. Платона и Ром.	1 C.	Eligiusza B. W. Marjana M.
19	Св. Пр. Авдія, Варлаама	2 P.	Bibianny P. M., Hipolita M.
20	Пр. Григорія, мч. Өеклы	3 S.	Franciszka Ksawerego W.
21	**Н. 27. Введ. во Хр. Пр. Бог.**	4 **N.**	**2 Adw.** Barbary P. M.
22	♔ Св. Апп. Филимона и А.	5 P.	♔ Sabby Op., Niceta B.
23	Св. Амфилохія, Григорія	6 W.	Mikołaja B. W., Leoncyi M.
24	Вел. мч. Екатерины	7 Ś.	Ambrożego B. W. D. K.
25	Мч. Климента папы, Петра	8 **C.**	**Niep. Pocz. N. M. P.**
26	Пр. Алимпія и Іакова	9 P.	Waleryi i Leokadyi P. M.
27	Вмч. Іакова, пр. Палладія	10 S.	*N. M. P. Loretańskiej*
28	**Н. 28.** Прмч. Стефана.	11 **N.**	**3 Adwentu** Damazego P. W.
29	Мч. Парамона Филумено	12 P.	Aleksandra M.
30	Св. Ап. Андрея пер.	13 W.	Łucyi P. M., Otylii P.
1	*Декабрь* Пр. Наума	14 S.	† Dyoskora i Herona M. m.
2	Пр. Аввакума, пр. Аөанасія	15 C.	Walerjana i Ireneusza M. M.
3	Св. Пр. Софоніи, пр Іоанна	16 P.	† Euzebiusza B. M.
4	Велмч. Варвары, прп Іоанна	17 S.	† Łazarza B., Olimpii wd.
5	**Н. 29.** Прп. Саввы осв.	18 **N.**	**4 Adwentu** Gracjana B. W.,
6	♔ **Св. Ник. Мир. Чудотв.**	19 P.	♔ Daryusza, M., Nemezjusza
7	Св. Амвросія, Медисл.	20 W.	Teofila i Zenona M. M.
8	Св. Ап. Сосөена Аполлос.	21 Ś.	Tomasza Ap. Jana
9	Зач. Св. Анны, прп. Стефана	22 C.	Flawiana M. Zenona żołn.
10	Мч. Мины, Ермогена, Евг.	23 P.	Wiktoryi P. M.
11	Прп. Даніилла и Луки	24 S.	*Wigilia* Irminy P.
12	**Н. Св. Пр.** Св. Спиридона.	25 **N.**	**Narodzenie Chrystusa Pana**
13	Мч. Евстратія Евгенія	26 **P.**	**Szczepana I-go Męczennika**
14	Мч. Өирса Филимона.	27 W.	*Jana Apostoła i Ewangiel.*
15	Св. мч. Елевөерія	28 S.	*Młodzianków M. m.*
16	Св. пр. Аггея, мч. Марина	29 C.	Tomasza B., Kantrua M.
17	Св. Пр. Даніила	30 P.	Eugeniusza B. W.
18	Св. Севастіана, Зои, Марка	31 S.	Sylwestra P. W., Melanii

REGULOWANIE ZEGARÓW.

Kiedy na Kompasie godzina 12, na zegarze być powinna:

w Styczniu:
Od 1 12 m. 4
„ 3 12 „ 5
„ 5 12 „ 6
„ 8 12 „ 7
„ 10 12 „ 8
„ 12 12 „ 9
„ 15 12 „ 10
„ 18 12 „ 11
„ 21 12 „ 12
„ 25 12 „ 13
„ 30 12 „ 14
„ 31 12 „ 15

w Lutym:
Od 1 12 m. 14
„ 26 12 „ 13

w Marcu:
Od 1 12 m. 12
„ 7 12 „ 11
„ 11 12 „ 10
„ 15 12 „ 9
„ 18 12 „ 8
„ 21 12 „ 7
„ 25 12 „ 6
Od 28 12 m. 5
„ 31 12 „ 4

w Kwietniu:
Od 4 12 m. 3
„ 7 12 „ 2
„ 10 12 „ 1
„ 14 12 „ —
„ 18 11 „ 59
„ 23 11 „ 58
„ 28 11 „ 57

w Maju:
Od 6 11 m. 56
„ 25 11 „ 57

w Czerwcu:
Od 2 11 m. 58
„ 7 11 „ 59
„ 12 12 „ —
„ 18 12 „ 1
„ 23 12 „ 2
„ 27 12 „ 3

w Lipcu.
Od 2 12 m. 4
„ 8 12 „ 5
Od 15 12 m. 6

w Sierpniu:
Od 8 12 „ 5
„ 15 12 „ 4
„ 20 12 „ 3
„ 24 12 „ 2
„ 27 12 „ 1

we Wrześniu:
Od 1 12 m. —
„ 3 11 „ 59
„ 6 11 „ 58
„ 9 11 „ 57
„ 12 11 „ 56
„ 15 11 „ 55
„ 18 11 „ 54
„ 21 11 „ 53
„ 24 11 „ 52
„ 27 11 „ 51
„ 30 11 „ 50

w Październiku:
Od 3 11 m. 49
„ 8 11 „ 48
„ 9 11 „ 47
„ 13 11 „ 46
Od 18 11 m. 45
„ 24 11 „ 44

w Listopadzie:
Od 14 11 m. 45
„ 20 11 „ 46
„ 24 11 „ 47
„ 27 11 „ 48
„ 30 11 „ 49

w Grudniu:
Od 3 11 m. 50
„ 5 11 „ 51
„ 8 11 „ 52
„ 10 11 „ 53
„ 12 11 „ 54
„ 14 11 „ 55
„ 16 11 „ 56
„ 18 11 „ 57
„ 20 11 „ 58
„ 22 11 „ 59
„ 24 12 „ —
„ 26 12 „ 1
„ 28 12 „ 2
„ 30 12 „ 3

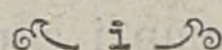
TABELA WSCHODU I ZACHODU SŁOŃCA.

Dnia	Miesiąca	Wschód słońca		Zachód słońca		Dnia	Miesiąca	Wschód słońca		Zachód słońca	
		G.	M.	G.	M.			G.	M.	G.	M.
1	Stycznia	8	12	3	56	1	Lipca	3	44	8	21
15	„	8	5	4	15	15	„	3	57	8	13
30	„	7	47	4	41	30	„	4	18	7	53
1	Lutego	7	44	4	45	1	Sierpnia	4	21	7	50
15	„	7	18	5	11	15	„	4	43	7	24
29	„	6	50	5	34	30	„	5	8	6	52
1	Marca	6	49	5	37	1	Września	5	11	6	47
15	„	6	17	6	2	15	„	5	35	6	15
30	„	5	42	6	27	30	„	5		5	40
1	Kwietnia	5	37	6	31	1	Października	6	1	5	37
15	„	5	5	6	56	15	„	6	26	5	5
30	„	4	34	7	21	30	„	6	53	4	34
1	Maja	4	32	7	23	1	Listopada	6	56	4	30
15	„	4	8	7	45	15	„	7	22	4	7
30	„	3	49	8	6	30	„	7	47	3	53
1	Czerwca	3	47	8	9	1	Grudnia	7	48	3	52
15	„	3	40	8	20	15	„	8	4	3	45
30	„	3	43	8	22	30	„	8	12	3	54

HYGIENA NA PROWINCYI

i

Oddział Warszawskiego Towarzystwa Hygienicznego w Lublinie.

Uzdrowotnienie miast i wsi zwróciło na siebie uwagę wszystkich ludzi dobrze myślących. *In corpore sano mens sana*— twierdzili Rzymianie, a zdanie to do dziś dnia wszyscy powtarzają, w praktyce jednak nie wszyscy się doń stosują; w miasteczkach, osadach i więcej ludnych wsiach, z powodu gęstego zabudowania, nagromadzenia śmieci i nieczystości—warunki hygieniczne pozostawiają wiele do życzenia.

Zwróciło to baczną uwagę hygienistów, a rezultatem tego iest chęć poprawienia warunków zdrowotności.—Typowym niehygienicznym objawem jest osada Siedliszcze, położona w powiecie chełmskim, gubernji lubelskiej, co do uzdrowotnienia której toczyły się obrady na wydziale biologicznym Towarzystwa hygienicznego w Warszawie. Delegowana komisya zastała na miejscu opłakane warunki zdrowotne osady, pozbawionej podwórek, ustępów i wody do picia, którą w lichym gatunku dostarcza jedna studnia o wiorstę od miasta odległa. Komisja wytknęła przeto plan robót najniezbędniejszych ku poprawie złego. Przedewszystkiem polecono wywiercenie jednej studni artezyjskiej, zaś zamknięcie wszystkich dotychczasowych, a po za tem zniwelowanie osady, wybrukowanie i zadrzewienie ulic, urządzenie ustępów na podstawie cementowej; postanowiono zabronić wyrzucania nieczystości na ulicę, a przedewszystkiem utworzyć z miej-

scowych obywateli komisję sanitarną, mającą czuwać nad wykonaniem tych robót.

Reformy tyczące się Siedliszcz należałoby zaprowadzić we wszystkich osadach i miasteczkach naszej gubernji, znajdujących się mniej więcej, również w niepomyślnych warunkach hygienicznych.

Na pierwszym planie postawić należy kwestyę zaopatrzenia wsi i miasteczek w dobrą wodę; pożądanemi środkami w tym celu są: 1) badanie wód studziennych dla dania kwalifikacyi dobrym studniom; 2) zwrócenie szczególnej uwagi na studnie w podwórzach jako rozsadniki chorób zakaźnych; 3) budowanie nowych studzien w miejscach odpowiednich, w pewnej, znacznej odległości od zbiorników nieczystości i budowanie ich w sposób odpowiedni z urządzeniem pomp i zamknięciem wierzchu studni; 4) budowanie studni artezyjskich.

Jako ogólne środki dla miasteczek i wsi godnem polecenia jest: 1) znoszenie studni bardzo płytkich, do trzech łokci głębokości, za wyłączeniem tych, które mają wodę czysto źródlaną; 2) żądanie, aby każda studnia miała swój własny czerpak i zakaz czerpania wody studziennej przynoszonymi z domów czerpakami; 3) obrukowanie studzien i urządzenie od nich ścieków.—Przy studniach nizko położonych obrukowanie ścieków; 4) ogrodzenie studzien i urządzenie po za ogrodzeniem, koryt dla wodopoju; 5) zwrócenie uwagi na małe studzienki w podwórzach we wsiach; 6) zalecenie studni abisyńskich na ziemiach piaszczystych.—Takie *desiderata* wypowiedziane zostały na naradach hygienistów na wystawie hygienicznej w Warszawie w Kwietniu 1903 roku. Prócz tego narady odbywały się w kwestyach; *a)* zapobiegania zanieczyszczaniu wód; *b)* usuwania nieczystości i ścieków; *c)* obsadzania dróg i rynków w miasteczkach; *d)* budowy domów dla służby folwarcznej; *e)* budowy szkół wiejskich, szpitali i rzeźni; *f)* zapobiegania chorobom i szczepienia ospy; *g)* pomocy leczniczej, położnictwa i szpitalnictwa.

Do życzenia byłoby, aby były szpitaliki wiejskie przynajmniej na trzy gminy po 10 łóżek. Wreszcie należałoby wszędzie po wsiach zaprowadzić kąpiele ludowe, ochronki i gimnastykę. Zaprowadzenie takich hygieniczno-społecznych urządzeń na prowincyi w znacznym stopniu zależeć będzie od obywatelskiej inicyatywy społeczeństwa samego, czy to przez zakładanie towarzystw dobroczynności, czy stowarzyszeń opieki nad chorymi, czy ochronek dla ubogiej dziatwy, czy szpitalików, łaźni, wygod-

nych budynków szkolnych i t. d. W akcyi tej przodować winni lekarze, a liczny ich udział w zjeździe, na wezwanie Towarzystwa hygienicznego w Warszawie, znajomość rzeczy, duży zmysł obserwacyjny i umiłowanie swego zawodu rokują nadzieję że przezwyciężą wszelkie trudności i z pomocą świeżo utworzonych oddziałów Towarzystwa hygienicznego na prowincyi, staną na wysokości swego powołania, szerząc zdrowie i światło wśród ludności.

Oddział Lubelski Warszawskiego Towarzystwa Hygienicznego uzyskał, na mocy § 3 Ustawy Towarzystwa, zatwierdzenie P. Jenerał-Gubernatora Warszawskiego 30 Sierpnia (12 Września) 1902 roku. Wedle instrukcyi tej działalność oddziału rozciąga się na całą gubernię.

Celem oddziału Towarzystwa jest rozbiór spraw i szerzenie, pośród mieszkańców, wiadomości z hygieny, w celu zmniejszenia wśród ludności usposobienia do chorób i śmiertelności. Do osiągnięcia tego zadania służą oddziałowi: *a)* komunikaty z dziedziny hygieny i rozbiór spraw hygienicznych na posiedzeniach; *b)* urządzenie pracowni do badań, gromadzenie zbiorów hygienicznych, założenie muzeum i urządzenie wystaw hygienicznych.

Liczba członków oddziału nie jest określona; dzielą sie oni na założycieli, rzeczywistych i zwyczajnych członków. Środki utrzymania oddziału stanowią: składki członków, jednorazowe lub stałe zapomogi, ofiary, darowizny i zapisy, wpływy z urządzanych na korzyść oddziału koncertów, widowisk i t. p.

Z części składek, oraz zapisów tworzy się kapitał zasobowy, z którego wydatki zatwierdza ogólne zebranie członków oddziału.

Sprawami oddziału zawiadują: zebranie ogólne i zarząd złożony z 6 członków. Zebrania ogólne odbywają się w listopadzie celem ułożenia budżetu i w lutym—celem zbadania sprawozdania z działalności oddziału za rok ubiegły i wniosków komisyi rewizyjnej, jak również wyboru członków komisyi i członków zarządu na miejsce ustępujących. Zebrania nadzwyczajne mogą być zwoływane: na żądanie komisyi rewizyjnej, i na wniosek przynajmniej 10 członków rzeczywistych oddziału, wyrażony na piśmie i podany prezesowi oddziału.

Skład członków zarządu odnawia się w trzy lata, przyczem corocznie ustępuje trzecia część członków. Zarząd wybiera ze swego grona prezesa, sekretarza i skarbnika. Sprawozdanie i akta pisane być winny w języku rosyjskim, przyczem wolno jest równolegle z rosyjskim tekstem sprawozdań umieszczać tłomaczenie polskie. W razie zwinięcia oddziału ostatnie zebranie ogólne określa cel na jaki użyte będą fundusze oddziału. W lo-

kalu Lubelskiego Towarzystwa lekarskiego odbyło się 23 listopada 1902 roku, pierwsze ogólne zebranie członków oddziału lubelskiego Towarzystwa Hygienicznego Warszawskiego. Zebranie zagaił prezes Towarzystwa lekarskiego, a zarazem członek-założyciel oddziału D-r. Tołwiński, który przypomniał historyę powstania oddziału i cel jego założenia. Do miast myślących o założeniu oddziału Towarzystwa Hygienicznego, rzekł prezes, w pierwszym szeregu należał Lublin.

Trudności jednak materjalnej natury stanęły na przeszkodzie do urzeczywistnienia tego projektu. Na posiedzeniu Towarzystwa lekarskiego 5 Kwietnia 1899 r., na wniosek D-ra Biernackiego, wybraną została komisya. W skład komisyi weszli lekarze: Biernacki, Dobrucki, Jarnuszkiewicz, Radomyski i Tołwiński, oraz aptekarz Siennicki. Komisya, na posiedzeniu 18 Kwietnia 1899 r., przedstawiła projekt organizacyi filji Towarzystwa Hygienicznego w Lublinie. Obecni na tem posiedzeniu lekarze zapisali się na listę członków założycieli.

W dalszym ciągu komisya opracowała projekt instrukcyi dla oddziału i złożyła gotowy projekt ustawy, wraz z listą członków założycieli do przesłania go Radzie Warszawskiego Towarzystwa Hygienicznego w celu uzyskania zatwierdzenia. Po 3-ch letniem oczekiwaniu ustawa uzyskała zatwierdzenie P. Jenerał-Gubernatora Warszawskiego. Członkiem stałym zarządu oddziału Towarzystwa Hygienicznego w Lublinie mianowanym został przez p. gubernatora lekarz miasta D-r. Jarnuszkiewicz.

Towarzystwo Hygieniczne w skład którego wejść może nieograniczona liczba członków ze wszystkich sfer i stanów, każdą sprawę zmierzającą do ulepszeń hygienicznych zbadać może wszechstronnie i nadać jej właściwy kierunek i dla tego może przynieść wielki pożytek tak dla samego Lublina jak i okolicy. A bardzo potrzebną jest poprawa hygienicznych stosunków miasta. W Lublinie bowiem umiera 28% rocznie. Jeżeli porównać tę śmiertelność ze śmiertelnością Zachodniej Europy to widzimy że w Szwajcaryi śmiertelność waha się między 15% i 19,5%, a przeciętnie wynosi 17%, w fabrycznej i gęsto zaludnionej Belgji wynosi 18,9%; w sześciomiljonowym Londynie 20,5% jak również w Berlinie i Paryżu 23%, w Wiedniu i Pradze 24%.

A przecież Lublin ma warunki naturalne bardzo sprzyjające: wody dość i dobra, położenie otwarte i wyniosłe, grunt niebłotnisty;—tylko więc niechlujstwo i niezaradność powodują, że w Lublinie corocznie umiera kilka set osób więcej niż umierać powinno. A ileż to osób rocznie choruje więcej aniżeli chorować by po-

winno? Łatwo przekonać się można, że Lublin traci corocznie bezpowrotnie dziesiątki tysięcy rubli jako haracz przedwczesnej śmierci i niepotrzebnej choroby.

Jeżeli w skutek polepszenia warunków sanitarnych w Lublinie zmniejszy się śmiertelność tylko o jeden procent to rocznie 60 osobom uratuje się życie, a kilka set uchroni się od choroby.

Należy więc popierać towarzystwo Hygieniczne, jednać dla niego jaknajwięcej członków, celem bowiem Towarzystwa jest ustrzedz od chorób najbliższe sercu naszemu istoty,—wychować zdrowe i silne potomstwo i przedłużyć życie.

Na pierwszem ogólnem zebraniu oddziału Towarzystwa Hygienicznego w Lublinie do zarządu wybrani zostali większością głosów: D-r. Tołwiński, p. Emiljan Domański, D-r. Biernacki, D-r. Dobrucki, p. Alojzy Kuczyński i p. Boczkowski. Na zastępców: pastor Schönejch, p. Kipman i p. Żelisławski. Do komisyi rewizyjnej powołano: p.p. Polkowskiego, Pleszczyńskiego, i Mejersona.

Na prezesa oddziału wybrano D-ra Władysława Tołwińskiego, na wiceprezesa p. Emiljana Domańskiego, na sekretarza D-ra Mieczysława Biernackiego i na skarbnika p. Walerego Boczkowskiego. Tak ukonstytuowany oddział lubelski Towarzystwa Hygienicznego rozpoczął swą działalność 1 Stycznia 1903 r. Towarzystwo Hygieniczne to zbiorowa praca ludzi wszystkich stanów w celu rozszerzenia zdrowotności, to walka z niechlujstwem, opieszałością i zabobonami. Jest to jedna z najpoważniejszych instytucyi społecznych, mało, niestety, popierana. Przedwczesna śmierć, przedwczesna starość i kalectwo—to są nieprzyjaciele, których Towarzystwo Hygieniczne chciałoby wytępić. Aby taką walkę podnieść skutecznie wypada działać solidarnie i całą falangą. Wszyscy ludzie dobrej woli winni dorzucić swą cegiełkę do gmachu dobra publicznego, aby tama przeciwko ogólnemu wrogowi była skuteczną. Chodzi tu bowiem o zdrowie, o ten stan duszy, który jedynie pozwala na pogodne i śmiałe spojrzenie życiu w oczy.

Jeżeli uznamy sprawę uzdrowotnienia kraju za pilną, trzeba się starać o popieranie Towarzystw Hygienicznych. Towarzystwo będzie mogło powoli wkraczać na pole działalności praktycznej, czy to podtrzymując inicjatywę jednostek, czy to pomagając administracyi, o ile zajdzie tego potrzeba.

Towarzystwo posiada dotychczas 10 członków rzeczywistych z 10 rublową składką roczną. Każdy członek otrzymuje darmo miesięcznik „Zdrowie“ i ma prawo należeć do jednego lub kilku wydziałów Towarzystwa, bywa na ogólnych zebraniach, wybiera

zarząd i wyznacza budżet oddziału. Dotychczas ukonstytuowano cztery wydziały:

I. Wydział Hygieny miast i mieszkań. Zebranie każdego 10-go dnia w miesiącu w sali Towarzystwa lekarskiego lubelskiego. Przewodniczący inżynier Bronikowski. Sekretarz D-r. Modrzewski

II. Wydział Hygieny zawodowej i przemysłu. Zebranie także każdego 25-go dnia w miesiącu. Przewodniczący p. E. Domański. Sekretarz D-r. Korczak.

III. Wydział Hygieny szpitali i przytułków. Zebranie także każdego 25-go dnia w miesiącu. Przewodniczący D-r. Dobrucki. Sekretarz D-r. Rudzki.

IV. Wydział Hygieny wychowawczej.

Wreszcie w dniu 15 Marca 1903 roku odbyło się ogólne zebranie członków lubelskiego oddziału Towarzystwa Hygienicznego, zadaniem którego było przedstawienie dotychczasowej działalności zarządu. D-r. Tołwiński, jako prezes zarządu, wskazał na szerokie zadanie jakie ma przed sobą filja w Lublinie. Na podstawie cyfr śmiertelności wykazał, że w Lublinie umiera rocznie o 500 osób więcej, niż średnia śmiertelność wynosić powinna. Należy się więc zająć szerzeniem, między uboższemi warstwami społeczeństwa, zdrowych pojęć o hygienie i aby sekcye poszczególne opracowały referaty w kwestyi uzdrowotnienia miasta, a przedewszystkiem zaprowadzenia kanalizacyi, która jest nieodzowną w Lublinie. Referaty te zarząd przedstawił właściwej władzy.

Obecna ilość członków filji lubelskiej Towarzystwa Hygienicznego wynosi 115, którzy złożyli na poczet składek 445 rb.

Na zjazd hygjeniczny w Warszawie oddział delegował ze swego ramienia czterech członków. Prócz tego lekarze z guber. lubelskiej przyjęli gorący udział w Zjeździe Hygienistów w Warszawie. Obradom Warszawskiego Towarzystwa Hygienicznego, 28 Kwietnia 1903 r., przewodniczyl D-r. Choromański. Na pierwszy ogień poszedł referat D-ra Klarnera z Bełżyc w powiecie lubelskim: „O najpilniejszych potrzebach sanitarnych prowincyi i sposobach ich załatwiania.“—Prelegent, niezależnie od istotnego stanu miasteczek prowincjonalnych pod względem zdrowotnym, wskazał zarazem, co można zrobić, aby stan ten polepszyć. Częstokroć rozbudzone zapoczątkowanie zyskuje odrazu uznanie i poparcie. Dowodem tego Bełżyce, które dzięki usiłowaniom jednostki zyskały bruki i wiele ulepszeń.

D-r. Klarner wskazał na środki materjalne, z których można czerpać na potrzeby sanitarne miasteczek, zaliczając do nich, oprócz dochodów stałych pewną część odsetek kas pożyczkowych miejskich, fundusze z użytkowania rzeźni i t. p. Za tym dobrym przykładem danym przez D-ra Klarnera, powinni pójść wszyscy lekarze w miasteczkach i osadach, a wtedy niechlujne osady jak np. Siedliszcze, zamieniły by się w schludne miasteczka jak Bełżyce. Jeszcze przed lat 30, pierwszy zarys pomocy lekarskiej, dał lublinianin D-r. Gustaw Doliński; później nastąpił okres bezczynności i dopiero w ostatnich latach ujawniła się dążność do poprawy anormalnych stosunków lecznictwa na prowincyi. Medycyny ludowej właściwie u nas niema; istnieją znachorzy, praktykują się zabobony, zażegnywania, zamawiania i t. p. archaiczne zabytki.—Lud rozróżnia lekarzy fachowych i „dochtorów," którzy bez nauki zajmują się leczeniem.

W sprawie praktyki lekarskiej na wsi, uwzględnić trzeba dwa niezbędne warunki: psychologję ludu i jego stan ekonomiczny.

Względy ekonomiczne nakazują przypuszczać że rozwiązaniem sprawy nie tylko u nas, ale i w całej Europie będzie upaństwowienie lekarzy. Dzisiaj już mamy lekarzy kolejowych, fabrycznych, gminnych, lekarzy stowarzyszeń i kas chorych. Można przypuszczać że po latach kilkudziesięciu, w obec zrzeszenia się różnych warstw społecznych, wolna pomoc lekarska będzie stopniowo zanikać i ustąpi miejsca państwowej.—Do tego celu dążyć powinno i Towarzystwo Hygieniczne; uświadomienie szerokich mas w kierunku strzeżenia się i zapobiegania chorobom wpłynie dodatnio na zmniejszenie śmiertelności. Gdyby tylko ten jeden cel udało się osiągnąć oddziałom Hygienicznym na prowincyi, to działalność ich nazwać by można bardzo pożyteczną i dla tego każdy obywatel kraju winien być zarazem członkiem Towarzystwa Hygienicznego.

Lublin w Maju 1903 r. *Z. Piasecki.*

Adolf Czerny.

Wślad za Chrystusem.

Opuśćcie domy boże, niechaj w gruzy runą!
Bluszcz niechaj rumowiska szmaragdami kryje,
Zwiastunów nowej ery w górze cienie suną.

Tu gdzieście obłudnicy, przed Nim gięli szyje,
Klejnoty fałszywymi dług mi spłacać chcieli
Jaszczurka niech się pleni, niech się gnieżdżą żmije.

Tu, gdzieście Jego słowem zdrożnie kupczyć śmieli,
I brali święte imię w usta nadaremnie
Trujący niechaj szalej nasieniem wystrzeli.

Bóg nie ma już świątyni! Pusto w niej i ciemno.
Nie wyznawców—kramarzy przybytkiem się stała,
Dzień wielki dziś nadchodzi, serca głąb tajemną

Otwórzcie, niech hosanną zabrzmi ziemia cała
Chlebem dzieląc się, ogień nieście w bliźnich łonie,
Wzbudźcie miłość, co dotąd w sercach ich drzemała.

Idzie Święty w męczeńskiej na skroni koronie!
O zbawieniu ludzkości myśl Mu z czoła błyska,
Przed Nim w pomrokach nocy wszelka zła moc tonie.

Za Chrystusem! Porzućcie świątyń rumowiska!

Tłomaczył z czeskiego
Konrad Żaleski.

Wojtek Węcior.

(Obrazek).

Nad samym brzegiem rzeczki stała nawpół rozwalona chałupa.

Ściany jej były poczerniałe, miejscami próchno z nich się sypało, dach się pokrzywił, pleśnią i mchem zielonym porósł.

Podwaliny tej chaty oparte były na kilku głazach, drzwi miała tak nizkie, że człowiek małego wzrostu schylać się w nich musiał, a światło do środka dostawało się przez dwa okienka kwadratowe, w części zaopatrzone w połatane szyby, w części zatknięte gałganami i papierem.

Chałupka stała nad samym brzegiem rzeczki, który w tem miejscu był dość stromy, tak, że wylewy wiosenne nie zagrażały ruderze. Na tym że samym brzegu, bliżej lub dalej od wody, wznosiły się porządniejsze chaty chłopskie, z murowanemi kominami, wyższe, schludniejsze, zdradzające względną zamożność właścicieli.

Rzeczka w tem miejscu tworzyła dwa zakręty dość nagłe, a że chaty tuż nad brzegiem stały, więc też i wieś nie wyglądała jak inne wsie, w prostej linii, jak pod sznur wyciągnięte, lecz była rozrzucona w zygzak.

Droga po za chałupami i zabudowaniami gospodarskiemi stosowała się do linii rzeki i szła kręto, w załamaniach i krzywiznach, a domy przy niej stały frontem, bokiem, tyłem, bliżej, dalej, rozmaicie... Widać z tego powodu nazywano ową wioskę Pokręconą Wólką.

Wyglądała ona zdaleka dość malowniczo. Około chat były sady wiśniowe, ogródki warzywne, konopie lasem rosły, fasola pięła się po tyczkach, pękate dynie leżały w bruzdach, makówki duże i pełne, chwiały się na wysokich łodyżkach... Jak zwyczajnie na wsi, gdzie dobra ziemia daje chleb dla życia—i owoc słodki i kwiatek pachnący—dla smaku i uciechy.

Bywało wieczorem, gdy ciepło, ludzie przed chaty wylegną; starzy to usiadłszy, to stojąc, gawędzą o kłopotach, dziewuchy

przekomarzają się z chłopcami, dzieci, koszuliny podkasawszy, po rowach brodzą lub przewracają się po piasku jak psiaki.

Im dobrze... trochę piasku, trochę wody, i już uciecha, lada kamyk rozweselenie i zabawa.

Znać życie w całej wsi, przed każdym domem gwarno, wszędzie rozmowa i śpiewy—tylko przed tą wpół rozwaloną chatą nad brzegiem, cisza, zawsze cisza...

Nikt nie wyjdzie z niej na ulicę, aby sąsiada pozdrowić, żywa dusza się nie odezwie... Czasem tylko pies kudłaty wyjrzy na drogę, zawyje żałośnie i podkuliwszy ogon, wraca na swoje podwórko.

Niemiły pies, ponury, zły, nigdy się nie łasi, z innemi psami po ulicy nie zbytkuje, a jak kto, zwłaszcza nocną porą, do stodółki się zbliży, to milczkiem capnie za nogę zdradziecko, nie szczeknąwszy; a już najprzykrzejszy z tem wyciem! Nieraz w nocy coś mu się przywidzi jak zacznie wyć, to słuchać nie można. Pobudzi psiska w całej wsi i tak je rozżali że wyją wszystkie, jak gdyby wilka zwietrzyły, albo co złego dojrzały w ciemności...

Z rozwalonej chaty nikt do wsi nie chodzi, ani nikt też ze wsi do chaty nie zagląda.

Boją się ludzie czegoś, omijają z daleka, a najbardziej nocą. Już to trzeba wielkiego „odważnika“, żeby po zachodzie słońca w tamtą stronę się puścił. Całe szczęście że ta chałupa biedna dość daleko odewsi jest i że ścieżkami ominąć ją można...

A przecież ludzie w niej mieszkają; prawda, że jaki dom, tacy ludzie i takie ich gospodarstwo—ale mieszkają,

Kwiatka koło ich okien nie zobaczy, podwórko całe pokrzywami i chwastem zarosło, ogród niby to jest, ale żal się Boże! Nieraz cudza trzoda w nim ryje, a przecież nikt jej nie wypędza, chyba tylko ten pies wyjący...

Kto ma dbać?

Gospodyni niema, dziewuch niema; niema też i dzieci, coby przecież choć co nieco, choć trochę oczyściły z zielska zagony.

Tej kobiecie, co owe biedne gospodarstwo prowadzi, będzie może ze sto lat, to i niema ochoty schylać się i pracować jak młoda. A i dla kogóż ma zabiegać i zbierać? Sama jedną nogą już w grobie, a gospodarz... ten nic nie żąda, nic nie mówi i niczego nie pragnie.

Dziwny człowiek, nawiedzony, czy opętany, ludzie go się lękają, choć taki jest, że nikogo niezaczepi i każdemu z drogi ustąpi.

Rozum ma niespełna ten człowiek, choć pracuje jak inni. Nieraz podczas roboty coś mu się przypomni nagle... wtedy rzuci sochę, czy sierp i szuka wody, a gdy znajdzie, to usiądzie przy rzece, rowie, czy choćby przy kałuży, byle przy wodzie i zaczyna ręce myć. I tak je będzie mył do wieczora, do nocy, będzie szorował błotem, piaskiem, żwirem aż do krwi i nie ruszy się z miejsca. Dopiero starucha, widząc, że go niema, pójdzie na wywiady, a odszukawszy kijem go trąca... On wtedy wstaje, bierze porzuconą kosę lub sierp i idzie za babą do domu, jak dziecko.

Trudno, żeby z takim opętanym sprawiedliwi gospodarze kompanję trzymali; on stroni od ludzi i ludzie od niego, bo i wejrzenie ma dziwne, nieludzkie.

Gzspodarstwo jego całej parady trzy morgi pola i maleńki skrawek łąki nad wodą, sam sobie pan na swojej biedzie, sam sługa. Ma szkapę starą i włogawą, nią zaorze, zabronuje; sam sprzątnie, do stodoły zwiezie, sam młóci, o ile mu to nieszczęsne mycie na przeszkodzie nie stanie.

Do kościoła chodzi rzadko, a przyszedłszy nie staje między ludźmi, ale ma swój kącik upodobany przy dzwonnicy i tam całe nabożeństwo przestoi, nie przeżegnawszy się, nie poruszywszy ustami. Tyle, że czapkę zdejmie, jeźli nie zapomni...

Ludzie wracają do wsi po nabożeństwie; wtedy i on odchodzi i nie drogą, ale miedzami i bruzdami, na przełaj.

A przecież pamiętają we wsi, że opętanym na świat nie przyszedł lecz, że był dzieckiem, a potem mężczyzną, jak należy.

Miał urodę i rozum i wesołość. Do roboty był jedyny, dziewczęta szalały za nim lubił pobawić się, pośmiać i pośpiewać.

Chałupę i gospodarstwo po rodzicach wziął, którzy odumarli go wcześnie. Nijaka to fortuna, ale przecie... Mógł się ożenić i drugie tyle gruntu dostać.

Swatali go z gospodarskiemi córkami, mógł mieć ziemię, parę koni, krowy i wszelki dobytek, ale niechciał. Już on widać wtedy niezupełnie dobrze miał w głowie, skoro starszych ludzi nie słuchał i dobre rady miał za nic.

Podobała mu się dworska dziewczyna; ładna, bo ładna, ale latawica i bez gruntu, bez grosza i bez niczego. Dla oczów śmiejących, dla twarzy gładkości, dla tych zębów, co je do każdego szczerzyć lubiła, wziął ją, przełożył nad gospodarskie córki, choć urodziwe i bogate.

Gadajże takiemu, jak sobie co widzi!

Dość stryj jego Michał Węcior, pierwszy na całą wieś gospodarz, gęby sobie napsuł, żeby mu to głupstwo z głowy wybić, nawet parę razy przemierzył mu po ojcowsku grzbiet kijem, ale słowa były próżne i kij połamany nadaremnie.

Wojtek się uparł, ślub wziął i zabrał żonę do domu.

Chwalił się, że mu dobrze, że szczęśliwy i było tego raju pół roku... a później...

Gdy po trzech czy czterech latach z kryminału powrócił, to już był bez rozumu, bez mowy. Stryj mu oddał zboże i pieniądze co przez ten czas zebrał, starą szkapę i krowę, a on spojrzał, ale ani stryja nie witał, ani dziękował, ani się nie odezwał do nikogo. Poszedł do swojej chałupy.

Że pusta była i nikt w niej nie mieszkał, więc owa starucha, niemowa, żebraczka, a podobno i czarownica, tu sobie gniazdo usłała.

Gdy Wojtek wszedł, odrazu znajomość z nim zrobiła, pokazała mu na garnek, niby pytając, czy nie głodny — on głową kiwnął. Że to była pora jesienna, baba dała mu motykę do ręki, wyprowadziła z izby i pchnęła na ogród ku kartoflom.

Zrozumiał, ukopał kartofli, przyniósł do izby, przy kominie porzucił. Wtenczas baba dała mu do ręki kozik. Kiwnął głową, na ziemi usiadł, oskrobał te kartofle, a potem ręce myć zaczął... Starucha nie przeszkadzała mu, ugotowała kartofle, postawiła na stole... trąciła go łyżką po ramieniu..,

Siadł do jedzenia, pożywił się, potem padł na garść słomy i usnął, bo zdrożony był. Kawał drogi prowadzili go stróże transportem z dużego miasta do powiatu, do gminy.

Buty zdarł na szczęt w tej drodze.

Rano baba szkapę do wozu zaprzęgła, sochę na wóz włożyła i pchnęła swego gospodarza ku polu, żeby orał. Orał do samego południa, w południe jeść mu przyniosła, zjadł i znowu orał do samego zmroku.

Do domu powróciwszy, szkapę obrządził, a nazajutrz rankiem znów do roboty się wziął, podług tego, jak mu baba kazała.

I tak ci dwoje, z których jedno mówić nie mogło, a drugie mówić nie chciało, porozumieli się odrazu, że on tu gospodarzem będzie, ona gospodynią, że on w polu ma robić, a ona w domu... Porozumieli się i żyli pod jednym dachem. On bywało swoje robi, ona swoje... Za nim włóczy się ten pies ponury, ze łbem zwieszonym, także jakiś wyrodek, Wojtek, z kryminału wracając, na drodze go znalazł, chlebem przywabił i ma w nim przyjaciela, też niemego.

Kilka lat pod kluczem, za kratami, na takiego chłopaka, ktoby się spodziewał? Zawsze spokojny, każdemu słowo dobre dał, przychylny dla wszystkich, uczynny, nikomu wody nie zamącił—a przecież...

W pół roku po ślubie, pojechał jednego dnia na zarobek do lasu. Zima była tęga i śnieżna, drogi doskonałe, a w sąsiedztwie żydzi las cięli, trzeba było wywozić sosny do bindugi nad rzekę. Ruch był wielki, po rublu na dzień gospodarze zarabiali sprzężajem. Wojtek też chciał zarobić, ubrdał bo sobie, że skoro trzydzieści rubli zbierze, to swojej ślicznotce korale kupi— i tak mu to w głowę zajechało, jak fura siana — dźwigał kloce, ruble zbierał i nie wiele mu już brakowało, pięć czy sześć tylko... Byłby zebrał jak nic, bo się na odwilż nie miało, mróz trzymał ziemię jak w kleszczach...

Tego dnia wcześniej kloc nad rzekę przywiózł, złożył go i zara zawrócił do domu.

Spieszył się, bo i głód mu dokuczał i tęskno mu było do żony. Cicho podsunęły się sanie pod chałupę.

Świeciło się, słychać było śmiechy... Spojrzał przez okienko i zmartwiał... poczerwieniało mu w oczach.

Ekonomski synek obok jego żony siedział, radowali się i śmieli z głupiego chłopa, co kloce dźwiga, żeby korale kupić...

Parę słów usłyszał... dość mu było... ani słowa nie rzekł siekierę z sani wziął—wpadł do izby... jak piorun...

Ciął prosto w gładkie czoło, między oczy czarne, co się tak śmiać umiały, takiem blaskim świeciły...

Krew bryznęła aż na pułap, zalała mu twarz, sukmanę, ręce...

Szarpnął się, cofnął i drugi raz siekierę podniósł, ale ten, dla kogo cios był przeznaczony, zdążył uciec.

Wojtek wybiegł za nim gonił go przez pole, zapadał w śnieg głęboki, znów się zrywał i gonił, lecz uciekający był lekki i zwinny, a Wojtek ubrany jak do lasu, w grubym kożuchu, w sukmanie...

Widząc że nie dogoni, zatrzymał się, zamachnął siekierą i rzucił ją za zbiegiem. Warknęła mu tylko koło ucha i utkwiła ostrzem w pniu wierzby, tak mocno, że ją ledwie później wójt z sołtysem wydobył.

Gdy w kwadrans później przyszli ludzie ze wsi, aby uwięzić mordercę, zastali go pochylonego nad korytem przy studni...

Mył ręce...

Rzucili się na niego, związali, nie stawiał najmniejszego oporu... Na zapytanie wcale nie odpowiadał, a oczy miał takie,

jak człowiek przebudzony nagle z głębokiego snu, nie zdający sobie sprawy z tego, gdzie jest i co się z nim dzieje.

Nazajutrz zaprowadzono go do miasta powiatowego—potem dalej, do gubernii.

Mieli z nim sędziowie nie mało kłopotu, gdyż wszelkie ich pytania milczeniem zbywał i żadna siła ani jednego słowa nie mogła z niego wydobyć. Nie odzywał się ani do towarzyszów więzienia, ani do stróża, który mu jedzenie przynosił, do nikogo.

Kamień się z tego człowieka zrobił, kłoda bezduszna.

Nie śmiał się, nie płakał, nie zdradzał ani żalu, ani tęsknoty, tylko wzrok w ścianę utkwiwszy lub w sufit, patrzył bezmyślnie całemi godzinami. Gdy strażnik iść mu kazał—szedł, wstawać—wstawał, kłaść się na spoczynek—kładł się.

Z taką samą apatyą byłby się dał przykuć do taczki i dźwigał by ciężary, ale nie wysłano go do kopalni, został na miejscu.

Sędziowie, nie wiedząc co robić z tym trupem żyjącym, oddali go lekarzom. Ci przecież od tego są, żeby wiedzieli, co się dzieje w głowie ludzkiej i w sercu.

Wzięli też Wojtka w swoje obroty, badali po swojemu, dawali mu leki różne, ale chłop, jak milczał, tak milczał, jak był obojętny na wszystko, tak był...

Nie obejrzał się, okiem nie mrugnął, gdy go z więzienia do szpitala prowadzono; nie okazał zdziwienia, gdy znalazł się wśród nieszczęśliwych szaleńców, którzy krzyczeli, śpiewali, darli się w niebogłosy.

I tak mu zeszło kilka lat życia w murach dusznych, w bezczynności, temu chłopu, co od młodości na swobodzie był, ciągle w polu, ciągle w lesie, na łąkach, przy robocie...

W ostatnim roku zarządca szpitala, widząc że Wojtek spokojny i nie zaczepia nikogo, kazał mu w ogrodzie robić, liście zgrabiać, ulice gracować, ziemię kopać.

Robił jak najlepiej, nieodpoczywając wcale, dotąd, dopóki mu nie kazano zaprzestać.

Posłuszny na każde skinienie, różne posługi pełnił, korytarze zamiatał, drwa do pieców dźwigał, wody tylko nie dawano mu nosić, bo gdy wiadro napełnione zobaczył, wnet ręce w niem mył i mył dotąd, dopóki mu wody nie odebrano.

Doktorzy ciągle na baczeniu go mieli, od czasu do czasu przychodzili w kilku, oglądali go, naradzali się między sobą, aż wreszcie zgodzili się na jedno, że się Wojtkowi rozum całkiem pomieszał i że niema sposobu tego naprawić... Że zaś cichy jest,

spokojny i nikomu nieszkodliwy, więc pocóż ma zabierać miejsce w szpitalu, niech wraca na wieś między swoich... Napisali to na papierze, odesłali do urzędów, do sądów.

Po upływie jakiegoś czasu przyszedł strażnik i zabrał Wojtka do biura, a z tamtąd pod dozorem dwóch stróżów, odesłali biedaka transportem do Pokręconej Wólki.

Szedł milcząc, nie oglądając się za siebie, nie ciekawy dokąd go prowadzą, tylko tego psa ponurego chlebem ku sobie przymanił.

Widok wioski rodzinnej, ludzi znajomych, żadnego na nim wrażenia nie zrobił... Nie poznał nikogo, słowa nie rzekł, głową nikomu nie kiwnął. Powiedział mu stryj: idź do chałupy—i on poszedł, a zastawszy tam babę niemowę, odrazu stał się jej posłuszny, tak jak przedtem strażnikom więziennym i posługaczom szpitalnym.

I cicho było w chacie na uboczu, jak w mogile; kaleka i szaleniec żyli obok siebie spokojnie, wspomagając się wzajem... Ona była głową w tem marnem gospodarstwie, on—ręką, ona—kierunkiem, on i włogawa szkapa siłą.

I zeszło tak lat kilka...

Baba setnie stara, coraz częściej, coraz uporniej w zimię patrzyła; grzbiet zaczął się jej wyginać w kabłąk, a twarz pomarszczona, jak zeschła gruszka, nabierała takiej barwy, jak borowina i nie żółta jak piasek, ale taka prawdziwie ziemista...

Przyszła wiosna, a że zimą śniegi były duże, więc gdy stopniały i spłynęły, podniosła się woda w rowach, strumieniach i rzeczkach, wystąpiła z brzegów, porozlewała się po nizinach i łąkach szeroko srebrzyła się od słońca, które ją potrosze i nieznacznie spijało...

Rzeczka pod Pokręconą Wólką stała się dużą, huczała i pieniła się, rozbijając fale o brzegi, mocowała się z brzegiem urwistym, a piaski z drugiej strony pod panowanie swoje zagarnęła i posunęła się precz, na łąki, aż pod olszynę... pod lasek.

Wojtek tego dnia rano wstał jak zwykle i spojrzał bezmyślnemi oczyma. Niewiedział dokąd iść i co robić, bo mu nikt nic nie kazał.

Baba leżała w kącie na garści słomy, wyciągnięta, sztywna... Jedną rękę podłożyła pod głowę, drugą trzymała na piersiach. W chacie było zimno, na kominie ogień nie płonął, garnki stały na półce nie tknięte, jak gdyby ich nikt nie potrzebował w tym domu.

Wojtek na babę patrzył, czekał, co mu każe robić.

Nic nie kazała.

Pies ze zwieszonym łbem wsunął się do izby, trącił Wojtka nosem w kolano, otarł się o niego i wyszedł.

Wojtek wysunął się z chałupy za nim... stanął na podwórku, patrzył na niebo jasne, na drzewa. Kobyła w stajni, głodna, zarżała kilkakrotnie; mógł sądzić, że go woła, doszedł do niej, kłak siana za drabinę wrzucił, popatrzył trochę, ale że nie przyzwyczajony był w stajni siadywać, więc wrócił na dziedziniec, usiadł na pieńku i tak do późnego wieczora przesiedział...

Miał czas, baba żadnej roboty nie żądała od niego...

Szumiała woda, szemrał wiatr w gałązkach wierzby; wiosenny, prawie pełny księżyc na niebie wypłynął i patrzył na wody rozlane, a one mieniły się od tego spojrzenia, złociły się, srebrzyły, bladły, migotały, jakby je kto gradem błyszczących kamyków zasypał.

Wojtek powiódł wzrokiem dokoła i znać mu się przypomniało, że to co tak jaśnieje, migocze się, mieni,—to woda. Wyciągnął ręce przed siebie, jedną o drugą trzeć zaczął.

Myć je chciał...

Usiadł na stromym brzegu, nad wodą, nogi zwiesił i wpatrywał się w falę szumiącą.

I dziwne rzeczy widać zobaczył w tej fali, bo mu martwa zawsze twarz drgać zaczęła, usta wykrzywiły się boleśnie. Może dostrzegł białe czoło, oczy ogniste, śmiejące się usta... może mu się przypomniały korale... może pamięć wróciła, bo pochylił się nad wodą, krzyknął przeraźliwie i stoczył się w głębinę...

Poszedł do dna jak kamień, a na rzece fala zakotłowała się, zmąciła, błysnęła ku księżycowi kołem złotem, to koło rozbiła o brzegi... i mało jej było jednego, posłała zanim drugie, trzecie, i dziesiąte... aż po chwili stała się taka sama jak przedtem, migotliwa, szumiąca... szarpała brzeg stromy, zagarniała piaski.

Chmura zasłoniła księżyc, zrobiło się ciemno, brzydki pies na brzegu usiadł i zawył przeraźliwie, okropnie; wszystkie psy na wsi wtórowały mu żałośnie, ludzie ze snu zbudzeni żegnali się trwożnie, myśląc, że to wycie jakieś nieszczęście zwiastuje...

Po dwóch dniach chłopi, spotrzegłszy że w chacie na ustroniu ruchu żadnego niema i słysząc żałośne rżenie szkapy, przyszli i znaleźli babę niemowę martwą, na garści słomy leżącą.

Tegoż dnia woda trochę opadła i trupa Wojtka zostawiła na brzegu.

Pochowali ich oboje, zmówili pacierz za nieszczęśliwych.

Grunt po Wojtku stryj wziął w posiadanie, a chałupa zo-

stała opuszczona, bo nikt mieszkać w niej nie chciał. Pilnował jej przez jakiś czas ów pies brzydki, ale snać sprzykrzyło mu się, bo zniknął i już go nigdy nie widziano w Wólce...

Waląca się chałupa stoi jeszcze nad brzegiem. Krokwie przegniły od wilgoci, dach się zapadł... tylko ceglany komin sterczy nad rumowiskiem.

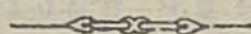
Czasem, nocą, puszczyk na tym kominie siada i kwili tak żałośnie, aż się serce ściska...

KONIEC.

Klemens Junosza.

W GÓRACH.

Góry moje, skały moje!
Ciemnym borem porośnięte,
W blaskach słońca uśmiechnięte,
O podniebne wsparte chmury,
Hej, witajcież, skały, góry,
Góry moje, skały moje!

Lśnią potoków srebrne zwoje,
Łopuchami oplecione
Szybkim biegiem z gór spienione,
Pośród wierzb i leśnych cieni,
Szmerem na zieleni
Lśnią potoków srebrne zwoje.

Gór spiewacy, ptasząt roje,
W złotych blaskach wykąpane,
Rannym hymnem rozśpiewane,
Jak aniołów chóry lotne,
Budzą echo skał trzykrotne
Gór śpiewacy, ptasząt roje.

Hej, na górze stromej stoję,
Szumem wiatru odurzona
Pieśnią ptasząt rozmodlona,
Okiem biały obłok gonię,
Piersią sosen wdycham wonie.
Hej, na górze stromej stoję.

Troski, tu się was nie boję!
W siną rozwiej zapatrzona,
Hej! wyrzucęż ja was z łona...
Targi?... Walki?... Łzy?... Nadzieje?...
Co mi po nich, wiatr je zwieje...
Troski tu się was nie boję!

F. Arnsztajnowa.

Karol Kuczera.

RABBI ESRA.

Święto Chanuka.(*) Rozpalam ramienny
Świecznik zwyczajem ludu Izraela.
Dla innych błogi wieczór ten promienny,
Mnie włos, siwizną zawczasu ubiela.
Trzydziestą północ wkrótce czas wydzwoni,
Gdy ja w rozmyślań pogrążam się toni.
Brzaski poranku, świty zórz płomienne,
Znajdą me oczy, pełne łez—bezsenne.
Nieszczęsny starcze, jedno miałeś dziecię,
Jak błędny żeglarz gwiazdę na zenicie,
Jedną latorośl, wody zdrój przezroczy.

(*) Święto Chanuka ustanowione zostało na pamiątkę poświęcenia domu bożego w miesiącu Kislewu. Trwa dni 8.

Przed wieczorem dnia pierwszego rozpala się jeden płomień na ośmioramiennym świeczniku każdego zaś następnego dnia o jeden płomień więcej.

(przypisek tłomacza).

Skupiłeś miłość całą w tej istocie.
Dziś próżno wołasz, wypłakujesz oczy,
Stojąc jak palma bez dżdzu na spiekocie,
Uśmiech jej dla mnie był jak te podmuchy,
Co z wiosną niosą ku nam kwietne puchy.
W oku jej tlała wszystkich żądz osnowa,
Boć wzorem piękna stworzył ją Jehowa.
Gdy te wspomnienia przed oczy me stawię
Kolczastym cierniem serce sobie krwawię.

Raz karawana w blaskach zórz wieczora
Poczet wielblądów, mułów w złocie mnogi,
Do mego zbacza z gór nędznego dwora,
Szukając pewnej do Damaszku drogi.
—Co to? Judyta? Nie, ja nie śnię przecie
Z wodzem drużyny onej tuż przy boku
Siedzi w kulbace na wielbłądzim grzbiecie,
Dziecinna radość jaśnieje w jej oku.
Strojni w turbany, zawoje, orężni,
Mieniąc się w blaskach złotem tkanej szaty,
O śniadych twarzach, jacyś dumni, mężni
Stają przybysze u wrót mojej chaty:
—Obcy derwiszu! Po raz pierwszy głowę
Przed nędznym giaurem moją upokarzam
I biorę córkę za mych żądz królowę,
Wzamian skarbami za nią cię obdarzam,
Allach skierował dziś mnie w te bezdroża,
Bym oną dziewkę godną mego łoża,
Uśpioną znalazł opodal mej drogi
I wśród hurysek wiódł w pałacu progi.
Kiedym ją ujrzał pod cieniem palm śpiącą.
Uczułem miłość wielką dlań, gorącą
I czekać będę już tych chwil z tęsknotą
Gdy na mym dworze zalśni się to złoto,
Gdy lekką stopą po drogim kobiercu
W takt przebiegając wzbudzi zachwyt w sercu.
Z całego państwa Iranu pod nogi
Najdroższe perły, barwne rzucę kwiaty,
Na jej skinienie, tłum niewolnic mnogi
Namaści ciało, zrosi wonią szaty.
Lecz jeśli spełnić nie zechcesz próśb moich,
Moim rozkazom wnet stanie się zadość.

Ja z serc podwładnych mi współbraci twoich
Wyplenię wszelką nadzieję i radość.

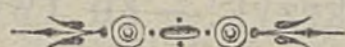
To Abdul Malik był pan mnogich rzeszy
Władca Damaszku.
Czytam w dziecka twarzy
Że w myślach tworzy szereg snów, miraży.
Dziecinną była. Ot myślę, majaczy!
A tu mi serce miota się w rozpaczy.
Brew ani drgnęła. Zda się, skamieniałem
I na wielblądy patrząc, niemy stałem,
A w tem milczeniu korny, władcy wolę
Spełniłem, dziecko dając mu w niewolę.
Wtem, jak ta iskra, gdy żelazo zgrzytnie,
W głowie mej nagle pewna myśl zaświta,
Wołam: O możny! Choć żal serce tłoczy
Zwracam błagalne ku tobie me oczy:
Biedny mój naród pełen smutku trwogi
Nie ma dotychczas dla modłów świątyni,
Gdy nas jak zwierza wiecznie tropią wrogi,
Jehowie musim składać hołd w jaskini.
Niech się twa wola staje: dziecku harem
Otwórz, a wzamian zbuduj nam dom boży;
Ojcu wykupne spłacisz onym darem,
A lud się cały przed tobą ukorzy...

Mamy świątynię. Gmina nasza cała
Przed moją chatą tłumnie się zebrała,
Okienko moje zdobi w liście palmy
I odśpiewuje chórem wdzięczne psalmy.
Ów mi winszuje, ten mój czyn wychwala,
A tu się serce moje wciąż rozżala—
Bom dziecko sprzedał gwoli Pana sławy
A sobie żywot zgotowałem krwawy.
Zdrożne me myśli serce w strzępy darły,
I byłem żywy napół, napół zmarły.
Jak las wyniosły stał przybytek ony
Wspaniały, wielki, hojnie wyzłocony
Już sieć rusztowań zdjęto do połowy,
Jutro poświęcę go na cześć Jehowy...
Radosnej pieśni z miasta płynie echo,
Ale nie dla mnie pieśń ta dziś pociechą

Chociaż trzydzieści dni na modłach trawię
Nie wiem ażali duszę moją zbawię.
Sprobuję jeszcze: postępku szkaradę
Na szatę win mych ostatni raz kładę,
Wziąwszy ofiarne szaty me kapłańskie
Na skroń koronę, przykazania Pańskie
Włożę i spalę Panu stos za grzechy...

W noc rabbi wybiegł z szalonymi śmiechy
Jasno dokoła jak w południa porę
Świątynia w ogniu! dom Jehowy gore!

Tłomaczył z czeskiego
Konrad Zaleski.

„DO ZGODY."

Monolog.

przez **Karolinę Szaniawską.**

Służąca ubrana starannie, młoda i przystojna.

Gotować umiem—a jakże!.. i sprzątać... za młodszą byłam w kilku miejscach, do kuchni też byłam.

Do wszystkiego pani chce? spróbuję do wszystkiego.

Osiemnaście rubli na kwartał. Brałam już i dwadzieścia, ale to u pana. Panie lubią za psie pieniądze wszystko mieć, więc nawet nie żądam.

Agata Swędziszówna, proszę pani—Tak—Agata... Ale jeno na wsi. Tutaj Eugenja... Dlaczego?.. Bo panny warszawskie wstydzą się... Jakto nie może być?.. Słowo honoru!.. Chce pani? wytłomaczę, Kiedy prosto ze wsi, nic nie wiedzący, zgodziłam się za Agatę do służby, raz przy gościach pani powiedziała do panienki: „moja Maniu, Agacie przypomnij," panowie w głos się

roześmieli choć nie było z czego, a panienka wypadła do kuchni, jak szalona i nuż się złościć:—Mama to zawsze zgodzi byle kogo! pierwszą lepszą z ulicy przyjmie, a później dla nas wstyd!

Nie byłam jeszcze wypraktykowana, o bożym świecie nie wiedziałam—jednak coś mnie tknęło... Chwyciłam jedną ręką miotłę, drugą wałek—i czekam, co też dalej będzie.

Panna Mania nie spojrzała wcale na mnie, tylko zawodziła: —Jak ja teraz nieszczęśliwa, do pokoju wrócę!.. Jakiemi oczyma na pana Stefana patrzeć będę!.. O mój Boże, co ja zrobię...

Lubiłam tę panienkę, więc mnie złość odbiegła, patrzący na jej ciężki żal. Miotłę upuściłam, wałek włożyłam do szaflika, jako niby brudny—i z duszy serca wypytuję:—Czego panienka płacze? co za nieszczęście się stało?.. wszak państwo zdrowi i, dziękować Bogu jest co jeść.

A ona do mnie w krzyk:—To twoje imię!.. to twoje głupie imię!.. Mama głośno je wymawia, niby nic... panowie się śmieją... nie wiem już gdzie oczy podziać!,.

Stanęłam jak wryta.

Co komu zawiniło moje imię? Od urodzenia je noszę i—ani ojciec ani matka wstydu nie cierpieli!.. Pasya okrutna mnie wzięła na taką głupią mowę... Kiedy panna w kuchni wciąż piszczała, ja prosto do pani za służbę dziękować.

Goście, nie goście—co mi tam!.. pan wypchnął mnie politycznie za drzwi. Ja nic, tylko ciągle swoje—proszę mi pensyję wypłacić, to zaraz pójdę. Nie będzie wstydu ani z imienia mego, ani ze mnie!..

Panowie się śmieli jeden na mnie mrugał, aż mu świeczki ogniste migotały w oczach... Udałam, że nie widzę, bo to był ten sam, o którego panna Mania tak się darła w kuchni.

Pieniądze wypłacili co do grosza i odeszłam.

Uprosiłam też zaraz sklepikarkę..: Dobre kobiecisko... napisała do gminy, żeby mi inne, uczciwsze jakie imię obrali, bo z tem w Warszawie rady sobie nie dam. „Jeszcze dziewuchę do kreminału wsadzą albo do prochowni,“ straszyła wójta, przez poczciwość to robiła, żeby mi wygodzić. I do proboszcza napisała, jako że on najlepiej i najłatwiej mógł mi w tem dopomódz, bo sam mnie przecie ochrzcił.

Z gminy nie odpisali słówka—markę zwędzili—niechaj ich tam—ksiądz przysłał list długi i mądry. Mało mi jednak z listu przyszło, bo i sama dobrze wiem, że święta Agata jest u nas w ołtarzu i chroni od ognia. Ale tu w Warszawie ludzie głupie, panny zaś wstydliwe zanadto, choć nie tam gdzie potrza.

Myślałam już do domu wracać—bo co zrobię? Nigdzie przez miesiąc miejsca nie zagrzeję, kiedy tak. Lepiej iść do dworu, na wieś. Dopiero mnie jedna „młodsza“ nauczyła:

—W paszporcie może twoje imię być, a wołać każ siebie jak ci się podoba i skutek.

Nie wiedziełam że to wolno.

—Ojoj! wszystko wolne. Ja Marcyną jestem—jedna pani z teatru Genią mnie przezwała—Eugenją—gdyby dziś kto zawołał po dawnemu anibym się obejrzała, tak przywykłam.

Zgodziłam się za Eugenję do kuchni, później do pokoju—ale teraz jeśli pani wszystko jedno, wolę być Ireną. Będzie pani wołała: Inka.

Czemu tak?.. Bo w złoto runie (choć nie wiem, co tam runęło, bo nic nie było słychać), jedna śliczna pani, co porzuciła męża, bo się zakochała w młodym panu za to, że jej pokazał białe pawie, tak mi się podobała okropnie, że chcę na jej pamiątkę Ireną zostać.

Często w teatrze bywam!. A jakże!.. Narzeczonego mam—pięć lat w Warszawie!—jeszcze bym nie wiedziała gdzie pójść i na jakiem miejscu usiąść. Chodzimy we dwoje, a siadamy wysoko—Nad wszystkimi. Można szczerze się naśmiać i ubawić czasem to dla żartu łysiny liczę—co który pan—to łysy—niby młody, a goluteńki, jak dynia (śmieje się). Pocałować się tam można, choć narodu pełno—my widzimy każdego, nas nikt prawie. Doskonałe miejsce; mogę panią zaprowadzić.

Świadectwa? A ma pani w książce całą kopę. Jest się czem zabawić i naśmiać do sytości.

Zadatek wezmę—owszem. Pani zdaje się niezgorsza, a i to dobrze że froter przychodzi—i praczka. Że dziecisków tylko dwoje, bardzo państwu chwalę, bo z gromadą koszt i kram. Niedzielę mam mieć zawsze wolną—mówi pani?.. Naprawdę gdyby nie sprzątanie i gotowanie zaraz od poniedziałku, byłoby całkiem dobrze dla sługi u państwa. (po chwili) Co?.. Żem harda!..

Wiem już, wiem!.. To ten stary trup z Mokotowskiej. To opera—nie pani! czyste komedyje!.. Powiada, że nastaną kiedyś maszyny, co będą robiły wszystko w domu—zamiast sługi, każdy maszynę przyjmie i—koniec... Niech pani sama powie, co taka napisać mogła i kto—by na nią zważał. Klepki jej się pomieszały—waryatka!

Że bieliznę jej nosiłam i buciki, tamta znowu pisze. Kłamstwo! wierutne kłamstwo!—jakem dziewczyna uczciwa i ojciec mój nie pierwszy lepszy, a matka była za pannę w Żabim most-

ku i Kocich łebkach, u hrabiny. Zaskarżę o potwarz—świadka mam. Bieliznę to raz jeden wzięłam na pół godzinki do fotografji, bo pan Kacper powiedział, kiedy szliśmy we dwoje, że trzeba elegancko się ubrać i wszystko świeże mieć, a moja bielizna wisiała na strychu mokra, mokrzusieńka!.. Co zaś do bucików, przysiądz mogę nie raz, lecz sto razy. Pani sucha jak wiórek, nożyska płaskie, długie,—a moje—proszę patrzeć—co?.. Aha! i sędzia zaraz—by się poznał—na to nie koniecznie potrzeba być szewcem. Kacper prawdę mówił, żeby ją zaskarżyć—słuszną racyę miał.

Niechby posiedziała w kozie, to się nauczy po ludzku sługom świadectwa pisać, ropucha szkaradna!

Żeśmy się pobili w kuchni... o! to już nieprawda! Miałam sprzeczkę z Kacprem u tej na Nowolipiu raz jeden, jedyny. A o co?.. O spaloną pieczeń. I kto był winien? Nie ja tylko pani.

Wysłała mnie po piwo; (gdy cokolwiek w gębę weźmie, musi zaraz piwskiem popić)... Zapowiedziałam żeby stała przy kominie, bo pieczeń się spali... Wracam—kuchnia pełna swędu—dym aż dusi... Mój narzeczony takiego mięsa nie lubi, więc mi naurągał, że jestem damą od Maksyma, ja mu zato od Ahaszverusów i luminarzy. Trochę mnie poturbował, bo mu luminarz dopiekł, jako stary łajdak i rozpustnik, co w jego famielji z dziada pradziada nie było. Ledwieśmy się nie rozeszli—bo choć ja więcej Ahaszverusa bojąca, Kacper z tego się śmieje, a za luminarza gotów prać.

On swój honor ma, trzeba pani wiedzieć!.. Dużo się w tedy na martwiłam i zaraz odeszłam ze służby, bo w innym domu nie byłoby przyszło do takich awantur. A ta mi jeszcze nachlastała w książce!.. Gdzież sprawiedliwość i gdzie racya? To napisanie żadnej słuszności nie ma, więc nie powinno się liczyć. Postaram się w kontroli żeby je pan naczelnik wykreślił, a pani niech nie zważa, słowo honoru. Że na wieczorek suknię paniną wzięłam?.. To ta głupia z Włodzimierskiej! Insza wcale—by nie wspomniała. Wielka rzecz dopiero!.. Suknia starota, jeszcze po prababce—trochę tylko przerobiona na jakiś bal „kostyumowy" dla panienki. Za króla ćwieczka była modna—cała błyszcząca i ciężka. Postawić ją to stoi jak drewno—ktoby dziś taką suknię nosił!.. I cóż jej się stało? trochę przybrudziłam, ponieważ srodze ogoniasta, a w suterynach salonów nie mają i przed zabawą froter kurzu nie wydmucha, jeno się pomieścić trochę i—już. Odrobinę przepociłam—i to nie ja—słowo honoru!.. Cóżem win na, że kawalerowie mają ręce brudne?.. Jak który w pół

mnie do tańca objął, na staniku ślad zostawił. (Z dumą).

Ale podobałam się w jej sukni—podobałam!., aż zęby leciały... A jeden to Kacpra nożem dźgnął i potem wszystkich zabrali do cyrkułu. Żeby tak u państwa, zaraz w Kuryerach—by pisało i w teatrze—by pokazywało za drogie pieniądze—a ta mi jeszcze świadectwo popsuła!.. Najoczywiściej kobieta nie mądra, chociaż matka dzieciom.

Żem romansowała?.. Ha! ha! to sekutnica z Czystej!.. Nie sługi romansowe są, jeno panowie. Zamiast żony pilnować, taki do dziewuch się garnie, a im starszy, tem goni za młodszą. Miałabym też rozum, na takiego grzyba patrzeć!.. A że on ciągle: „kwiatuszku!.. gołąbku!..“ śmiałam się, choć brała mnie ochota głupstwo palnąć, (grozi) sprawiłabym Kacprowi, gdyby mu tak kiedy!..

Że mam przyjaciółkę, co swoich państwa okradła? Potrzeba pani tyle czytać? kiedyż koniec będzie chyba dość!.. Piszą, co im do głowy strzeli, a potem z byle głupstwa tłomacz się, wykręcaj, jak gdyby na sądach.

Za przyjaciółkę odpowiadać!.. Jeszcze czego? słychane to rzeczy!..

Na jednę noc ukryła w mojem łóżku świecidła i pieniądze... może dostała od kogo, a może znalazła czy ja wiem!.. Rano co tchu ją wypędziłam—nie obejrzałam nawet ile tego wszystkiego było—nie wiem nic. Tylko pierścioneczek w łóżku został, cieniutki—ale pięknie oczkiem błyszczy...

Boi się pani? Dopiero mi kłopot!. Niewielka frajda u państwa służyć! W jedną niedzielę wypoczynek, a fanaberyi pełno!..

Znajdę sobie takich, co i w poniedziałek i we wtorek nie każą harować, a pani niech poszuka głupiej, co pracować zechce dzień i noc za liche pieniądze!

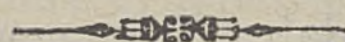
Nie jestem frajerka! znają mnie najpierwsze domy—cała rystokracya i jęteligiencya wie kto jestem. I Kacper—narzeczony za mną się upomni—i starszy pomocnik młodszego pomocnika od felczera—i młodszy stangret—i kuchciki...

Takiego „pietrka“ państwu napędzą, że mnie popamiętacie ruski miesiąc!..

(wybiega rozgniewana).

DATY HISTORYCZNE.

Styczeń.

6. Odbył się w Polsce pierwszy sejm konwokacyjny po wygaśnieniu Jagiellonów w osobie Zygmunta Augusta - 1573 roku.

„ Poddanie się Małorossyi carowi Aleksemu Michaiłowiczowi—1654 roku.

7. Świetne zwycięztwo rycerstwa polskiego nad Szwedami pod Kiessią—1601 roku.

13. Król Władysław IV zawarł tajne przymierze z Wenecyą przeciw Turcyi—1646 roku.

17. Urodził się Stanisław Poniatowski w Wołczynie nad Bugiem w województwie Brzesko-Litewskiem—1732 r. Poniatowscy wywodzą początek swój od domu włoskiego *Terelli Montechiaragulo.*

20. Koronacya Władysława Łokietka w Krakowie—1319 roku.

21. Wykonanie wyroku konwencyi na Ludwiku XVI 1793 roku.

22. Skon królowej Angielskiej Wiktoryi—1901 roku, panowała lat 63.

24. Jan Zamojski odniósł świetne zwycięztwo nad Maksymilianem arcyksięciem Austryackim pod Byczyną na Szlązku—1588 roku.

26. Podpisano ostatecznie głośny i niezmiernie ważny w dziejach Europy traktat Karłowicki, którym uregulowano sprawy tureckie i państw ościennych, pogmatwane z powodu blizko sto lat trwającej wojny, jaką Turcya wiodła z rzecząpospolitą Polską i Wenecką, Austryą i Rossyą. Podole wróciło do Polski—1699 roku.

30. Stracenie króla Angielskiego Karola I—1649 r.

Luty.

12 Odbył się wjazd W. ks. Litewskiego Jagiełły do Krakowa—1386 roku.

Luty.

12 Skon króla Stanisława Poniatowskiego w Petersburgu—1798 roku.

15. Pokój w Hubertsburgu (niedaleko Drezna), którym zakończona wojna siedmioletnia—1763 roku.

19. Manifest o uwłaszczeniu włościan—1861 roku.

21. Gdy król Kazimierz Jagiellończyk bawił się godami weselnemi w Krakowie, przybyli doń posłowie Pruscy: Jan i Gabriel Bajsenowie, Augustyn Szewe i dziesięciu innych, oddając całe Prusy pod władzę króla Polskiego—1454 roku.

„ Wstąpienie na tron Rossyjski Domu Romanowych w osobie Michała Fiodorowicza—1613 roku.

24. Rewolucya we Francyi, skutkiem której król Ludwik Filip opuścił kraj i udał się do Anglii—1848 r.

26. Preliminarja pokojowe w Wersalu, skutkiem których Francya musiała odstąpić Niemcom Alzacyę i część Lotaryngii z twierdzą Metz i zapłacić 5 miliardów kosztów wojennych—1871.

Marzec. —

1/14 Skon cesarza Aleksandra II—1881 roku.

3 Układy pokojowe w San-Stefano, któremi zakończona Rossyjsko-Turecka wojna—1878 roku.

6. Został zerwany formalnie po raz pierwszy sejm polski z winy Sicińskiego, posła Upickiego—1652 r.

8. Król Władysław Warneńczykiem zwany przyjął koronę Węgierską—1440 roku.

14. Skon w Lublinie rajcy miejskiego i poety Sebastjana Klonowicza—1608 roku.

31. Wejście cesarza Aleksandra I i króla Pruskiego na czele wojsk sprzymierzonych do Paryża—1814 r.

Kwiecień. —

12. Zdobycie Konstantynopola przez rycerzy 4-ej krucyaty i założenie cesarstwa Łacińskiego, które trwało lat 57—1204 roku.

Maj. —

5. Skon Napoleona I na wyspie ś. Heleny—1821 r.

10. Zburzenie Magdeburga przez Tillego w czasie wojny Trzydziestoletniej—1631 roku.

Maj.

16. Założenie miasta St. Petersburga—1703 roku.
29. Zdobycie Konstantynopola przez Turków—1453 r.

Czerwiec. —

8. Ukończenie uchwał kongresu Wiedeńskiego—1815 roku.
17. Skon króla Jana III w Wilanowie—1696 roku.
18. Wielka przegrana Napoleona I pod Waterloo—1815 roku.
19. Magna charta, wydana Anglii przez króla Jana bez-ziemi—1215 roku.
„ Rozstrzelanie Maksymiliana Austryackiego i mianowanie prezydentem Meksyku generała Iuareza 1867 r.
22. Przejście wielkiej armii Napoleona I przez Niemen—1812 roku.
23. Świetne zwycięztwo wojsk litewskich nad Karlsonem Szwedzkim pod Kokenhausen w Inflantach—1601 roku.
27. Porażka Karola XII pod Połtawą—1709 roku
30. Walne zwycięztwo pod naczelnem dowództwem króla Jana Kazimierza na polach Beresteczka—1651 r.

Lipiec. —

12. Wybór na tron Polski Stanisława Leszczyńskiego 1704 roku.
15. Zdobycie Jerozolimy przez Krzyżowców i założenie Królestwa Jerozolimskiego—1099 rokn.
20. Skon Jego Świątobliwości Leona XIII—1903 r.
21. Zwycięztwo Napoleona Bonaparte pod piramidami—1798 roku.
29. Skon z ręki anarchisty króla włoskiego Humberta 1900 roku.

Sierpień. —

4. Wybór na stolicę Apostolską po Leonie XIII Piusa X—1903 roku.
11. Unia Lubelska za Zygmunta Augusta—1769 r.
16. Odkrycie z wielką uroczystością przez Niemców pomnika na cześć Arminiusza, zwyciezcy Rrzymian, w lesie Teutoburgskim—1875 roku.
17. Wybór na tron Moskiewski królewicza Władysława, syna ZygmuntaIII—1610 roku.

Sierpień.

22. Zakończył życie w gmachu trybunalskim w Lublinie Jan Kochanowski—1584 roku.
25. Skon Ludwika ś., króla francuzkiego w obozie pod Tunis—1270 roku.
26. Bitwa Napoleona I z wojskami sprzymierzeńców pod Droznem—1813 roku.
30. Zwycięztwo generała Apraksyna nad Prusakami pod Gross-Jegerndorfem—1757 roku.

Wrzesień. —

2. Kapitulacya Napoleona III pod Sedanem—1870 r.
3. Zwycięztwo nad Turkami pod Wiedniem—1683 r.
7. Bitwa pod Borodinem—1812 roku.

Październik. —

7. Skon hetmana Zółkiewskiego pod Cecorą—1620 r.
9. Unia Brzeska kościoła greckiego z łacińskim—1596 roku.
10. Bitwa pod Maciejowicami, w której Tadeusz Kościuszko zwyciężony dostał się w niewolę—1794 roku.
12. Odkrycie Ameryki (wyspy San Salwador) przez Kolumba—1492 roku.
14. Bitwy pod Jeną i Auersted z Prusakami, wygrane przez Francuzów—1806 roku.
18. Przegrana Napoleona I pod Lipskiem i skon księcia Józefa Poniatowskiego—1813 roku.
" Przybycie Napoleona jako jeńca na wyspę ś. Heleny—1815 roku.
20. Przyjęcie tytułu cesarza przez Piotra W. po szczęśliwie ukończonej wojnie ze Szwecyą—1721 r.
" Bitwa pod Nawarynem, która zadała stanowczą klęskę morskiej sile Turków—1827 roku.
21. Bitwa morska przy przylądku Trafalgar i skon zwycięzcy admirała Angielskiego Nelsona—1805 roku.
21/3 listop. Wstąpienie na tron Wszechrossyjski Najjaśniejszego Pana Mikołaja Aleksandrowicza—1894 roku.

Listopad. —

8. Krwawa uczta Sztokholmska—1520 roku.
" Zwycięztwo cesarza Ferdynanda nad Czechami pod Białą górą—1620 roku.

Listopad.

11. Walne zwycięztwo Jana Sobieskiego nad Turkami pod Chocimem—1673 roku.
16. Bitwa pod Lützen i skon Gustawa Adolfa króla Szwedzkiego—1632 roku.
19. Skon w Taganrogu cesarza Aleksandra I — 1825 roku.

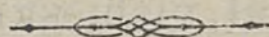
Grudzień.

2. Koronacya Napoleona I na cesarza Francuzów w kościele Notre Dame—1804 roku.
„ Bitwa trzech cesarzów pod Austerlic, zwycięztwo Napoleona I nad wojskami sprzymierzeńców—1805 roku.
7. Koronacya Barbary Radziwiłówny, małżonki Zygmunta Augusta w Krakowie—1550 roku.
10. Poddanie się Osmana baszy i zajęcie twierdzy Plewny przez Rosjan—1877 roku.
„ Uroczyste otwarcie olbrzymiej tamy, zbudowanej w Egipcie w pobliżu m. Assuan pod kierunkiem angielskiego inżyniera Bakera dla unormowania wylewów Nilu—1902 roku.
18. Skon Karola XII pod Fridrichshall w Norwegii—1718 roku.
24. Odsłonięcie i poświęcenie pomnika Adama Mickiewicza w Warszawie—1898 roku. (Umarł w Konstantynopolu 26 listopada 1855 roku, pochowany w Krakowie).

J. L.

NIGDY ZAPÓŹNO.

Niektórzy zaznaczają pewien kres życia, po za którym uważają sobie za obowiązek wypoczywać, choćby siły pozwalały jeszcze na pracę. Praca najlepiej utrzymuje w świeżości ciało i umysł człowieka, a tem samem przedłuża jego życie. Ś. Augustyn powiada, że niema nic cięższego, jak bezczynność; nic dziwnego więc że ten ciężar przedwcześnie nadwątla siły. Jako dowód, że sen umysłowy w 50-m lub 60-m roku właściwy jest tylko znużonym lub chorym, podajemy szczegóły z życia sławnych ludzi, dla których gdy szło o naukę nigdy nie było zapóźno.

Sokrates dopiero w późnej starości uczył się muzyki na różnych instrumentach. Kato zaczął studjować greczyznę już w póżnym wieku, a Plutarch był jeszcze starszym, gdy się wziął do łaciny.

Theophrast zaczął pisać swe nieśmiertelne dzieło „o charakterach ludzkich“ na schyłku życia i dopiero śmierć wytrąciła mu pióro z ręki.

Colbert, sławny minister francuzki, w 60-m roku życia rozpoczął na nowo studya nad łaciną i jurisprudencyą.

Galileusz jeden z najznakomitszych uczonych, straciwszy wzrok w 77-m roku, nie przerwał pomimo tego swoich badań, używając do pomocy uczniów swoich.

Saint-Aulaire członek akademii francuzkiej, w 70-m roku zaczął pisać poezye, pełne ognia, wdzięku i kunsztu.

Jan Ogilby, tłomacz Homera i Wirgiliusza z oryginału na angielskie, w 54-m roku nie umiał jeszcze po grecku i łacinie.

Franklin dopiero w 48 roku życia rozpoczął studya nad fizyką i w 82-m roku był tak czynnym, jak gdyby w latach młodzieńczych.

Michał Anioł miał 72 lata, kiedy papież Paweł III powierzył mu budowę bazyliki ś. Piotra. Największe arcydzieła mistrz stworzył w sędziwym wieku, a skoro przed śmiercią, zaszłą w 89-m roku życia, zaniewidział, kazał się zwykle prowadzić do posągów starożytnych i, macając je rękoma, wskazywał ucz-

niom ich piękności. Umiłował on tak pracę, że zrywał się niekiedy ze snu, żeby kończyć przerwane wieczorem zajęcie.

Duński astronom Hevelius miał lat 48, kiedy ogień pochłonął jego rękopisma, bibliotekę i obserwatoryum astronomiczne. Ten wypadek nie zniechęcił go do ulubionej nauki: mimo sędziwego wieku wziął się napowrót do pracy i przez lat dziewięć jeszcze śledził bieg ciał niebieskich.

Wiemy wszyscy, jak niezmordowanym pracownikiem był Kraszewski, ósmy krzyżyk dźwigał na swoich barkach; najświetniejszym jednak przykładem potęgi umysłu w sędziwości był ojciec ś. Leon XIII, który mimo 93 lat o wszystkiem pamiętał i wszystkiem się interesował.

Można by więcej przytoczyć przykładów na poparcie, że wiek nie zawsze osłabia ochotę do nauk, literatury i sztuki. Gdy już wszystkie przyjemności zmysłowe stracą dla nas swój powab, wówczas jeszcze umysł może się rozkoszować i serce zachwycać; przypominamy sobie prace rozpoczęte w młodości i doświadczamy tych samych rozkoszy jak wówczas, gdy po raz pierwszy poezya zapukała nam do serca, a światło nauki wpłynęło do umysłu.

Szlachetna starość ma także kochankę—jest nią echo szlachetnej młodości.

J. L.

Echa z Błociszewa.

Spotkałem kolegę z mego miasteczka rodzinnego. Dawno nie odwiedzałem Błociszewa, tem skwapliwiej więc wypytywałem miłego gościa o szczegóły.

— Cóż wybrukowaliście ulice? Podczas ostatniego mego u was pobytu, t. j. przed siedmiu laty, debatowali nad tą kwestyą ojcowie miasta.

— Takich rzeczy prędko się nie robi, mój drogi... Brniemy w błocie po dawnemu.

— Macie przecież pokaźne kapitały w kasie miejskiej.

— Zapewne, ale też i potrzeby są wielkie. Projektujemy wodociągi, potrzebna jest rzeźnia, przydałoby się lepsze oświetlenie

miasta, chcielibyśmy nawet wybudować teatrzyk.

—No więc od czegożeście zaczęli?

—W tem właśnie sęk, że nie możemy się zdecydować— co ważniejsze. Zdania radnych w tym względzie są podzielone. Zresztą mają podobno przeprowadzić kolej. Zdecydowaliśmy więc poczekać jeszcze z urzeczywistnieniem projektów, aż dowóz materyałów będzie tańszy...

—No, a życie towarzyskie?

—E, to prawie nie istnieje.

—Urządzaliście dawniej teatry amatorskie...

—Zaniechaliśmy tej rozrywki. Nie dopisują panie, zwłaszcza od czasu poróżnienia Chlickiej z Boćkową. Niechcą się wcale spotykać.

—Cóż się stało?

Wścibska narobiła plotek, skorzystała z tego Beczalska, która dawno miała na pieńku z Boćkową i Chlicką. Omal nie doszło do grubej awantury.

—Musicie się jednak gdzieś zbierać dla wymiany myśli...

—Dla wymiany myśli? Jakiej? Czyż gra w winta, lub w „baczka“ potrzebuje wymiany myśli?

—Poznałeś doktora Praskiego? Jakże się urządził?

—Tego z początku chcieli zjeść starzy. Zdawało się nawet, że go wygryzą; od czasu jednak, jak się sami poczubili, zaczyna mu iść lepiej.

—Co mówisz, starzy teraz...

—Nie rozmawiają już ze sobą. Po śmierci Łepki każdy z nich kroił na lekarza miejskiego.

—A cóż porabiają mecenas Gromski i aptekarz Bajdalski?

—A no, filozofują podawnemu: pierwszy, twierdząc, że „kto śpi ten nie grzeszy,“ przespał już nie jeden termin ku wielkiej uciesze swoich przeciwników, drugi z hasłem *in vino veritas* szuka wciąż prawdy.

—Nie wesoło więc u was...

—The... przyzwyczailiśmy się jakoś...

TO I OWO.

Ręka miljonerki amerykańskiej.

Miljonerki amerykańskie prześcigają się wzajemnie w okazywaniu zewnętrznem swoich bogactw. Wyścig taki, naturalnie. doprowadza często aż do... nonsensu. Czyż nie jest nonsensem moda, jaka zapanowała wśród najwyższej setki (tak w Stanach Zjednoczonych nazywają ogół tych, którzy rozporządzają milionami), polegająca na przystrajaniu rąk w sposób, któregoby dzicy indyanie lub mieszkańcy Afryki południowej mogli pozazdrościć. Dla owych „missis" pierścionki—to rzecz zbyt skromna, przekłuwają więc paznokcie i uwieszają u nich klejnoty w formie kolczyków. I to jeszcze niewystarcza; wierzch ręki przystrajają wielkim opalem lub turkusem, umocowanym na dwóch cieniuchnych łańcuszkach złotych. Pomijając nawet olbrzymi koszt tych ozdób, są one prócz tego tak dalece pozbawione wdzięku że napewno nie przedostaną się do kół szerszych i pozostawią tylko wspomnienie, jako jeden z wybryków, na jakie pozwalają sobie milionerki amerykańskie.

—

Niezwykła zemsta narzeczonych.

Jak panny niemieckie radzą sobie w sprawach sercowych z uwodzicielami, świadczy fakt, podany przez nadreńskie dzienniki. W miasteczku Heidelkrug, w okolicach Akwisgranu, mieszkał młodzian wielce kochliwy. Trzy panny naraz cieszyły się jego względami. Każda z nich uważała się za „narzeczoną." Niestety pewnego poranku dowiedziały się, że są wzajemnie zdradzane. Postanowiły zemścić się na uwodzicielu. Porozumiawszy się z sobą, wciągnęły go podstępem do poblizkiego lasku. Tam przywiązały go do drzewa i oćwiczyły z takim zapałem, że nieszczęśliwy po bolesnej operacyi przeniósł się do lepszego świata. Potem oddały się w ręce sprawiedliwości.

—

Romantyczny ślub.

W Galicyi odbył się ślub p. Władysława J. z panną Teofilą N. poprzedzony niezwykle romantycznemi przygodami. Pół roku przed tem oblubieniec popełnił zamach morderczy na swej obecnej małżonce, poczem strzelał do siebie, ale w jednym i drugim wypadku chybił. Aresztowano go i stawiono przed sąd przysięgłych. W sali sądowej rozegrała się niezwykła scena. Ofiara morderczego zamachu, zamiast skargi, wyraziła współczucie dla winowajcy, dodając, że teraz już nie wątpi w jego miłość gorącą. Sąd przysięgłych uniewinnił podsądnego. Już wtedy widzowie przepowiadali, że panna Teofila odda mu swą rękę. Tak się też stało.

Prawie naokoło świata.

„Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu,“ powiada przysłowie. Ale chyba żaden z czytelników nie odgadłby drogi, jaką przebyła karta pocztowa, wysłana z Częstochowy (gub. Piotrkowskiej) do Włoszczowy (gub. Kielecka). Oba te miasta łączy szosa, po której krąży poczta wozowa. Karta jednak wspomniana inną obrała sobie drogę. Wrzucona do wagonu pocztowego, przebyła granicę Austryacką i ztąd, jak wnosić można ze stempli pocztowych, podążyła przez Tryest, morze Śródziemne, Suez, morze Czerwone, do Indyj, ztamtąd dostała się pocztą morską do Czifu na Korei, ztąd odesłano ją do Port-Artur. Dalej już droga była ułatwiona koleją mandżurską, syberyjską, a następnie przez Czelabińsk, Moskwę, Warszawę do Włoszczowy. Prawdopodobnie kartka zarzuciła się między gazetami, dzięki czemu odbyła mimowolnie podróż prawie naokoło świata.

—

Różne przyczyny—różne skutki.

Niedawno pożegnał się z tym światem pewien pracownik kantorowy, człowiek żonaty.

Gdy się fakt stał, odezwały się nad jego cieniem następujące głosy:

Żona. Ach, cóż ja teraz pocznę, nieszczęśliwa kobieta!

Pryncypał. Szkoda go to był wcale dobry buchalter.

Przyjaciel domu. Masz tobie! Cały ciężar spada teraz na mnie.

Przyjaciel osobisty. Bagatela! Mogę się już pożegnać z pieniędzmi.

Koledzy. Miła historya! Dawaj znowu na wianek!
Pomocnik kantorowy. Chwała Bogu! Pójdę nareszcie w górę.
Służba. Szkoda dobrego pana!
Stróż domu. Bodaj cię pioruny! Znowuj się dychy za otwieranie wściekły.

—

Hotelowa łapka.

W pewnem mieście francuzkiem na ścianie nowootworzonego hotelu tuż pod szyldem wypisano: Tu mówią po angielsku, po hiszpańsku, po włosku, po niemiecku.

Zachęcony tym napisem, zawitał jakiś anglik, który oprócz swego rodowitego języka umiał nieco po francuzku. Ale nie chcąc się męczyć obcą dla siebie mową, zażądał aby do posługi dano mu stale lokaja, mówiącego po angielsku.

—Kiedy go u nas niema, odpowiedział lokaj francuz.

—Jakto niema! zawołał anglik, przecież ogłosiliście że u was mówią wszystkiemi językami.

—A mówią, panie—ale tylko podróżni.

—

W ślady.

—Panie Walenty przyszłam powiedzieć panu „pater noster“ i zarazem oznajmić, że przestaję brać pieczywo.

—A to dlaczego proszę pani?

—Dlatego że pan od niejakiego czasu zanadto „nagniata“ ciasto i „zmniejsza“ codzień bułki.

—Tegom się proszę pani nigdy niespodziewał.

—A więc pan może nagrody zato żąda?

—A czyż niemam racyi? Jeżeli Kitschenera zato, że „gniótł“ bezbronnych boerów i „zmniejszał“ kasę angielską obsypali złotem i orderami, dla czego ja za podobne funkcye nie mogę żądać choć dobrego słowa i reklamy?

—

Politycy miasteczkowi.

—Mój Symcha, wy wszystko wiecie, to powiedzcie mi, jakato różnica jest pomiędzy prusakiem, a niemcem?

—Pomiędzy prusakiem, a niemcem to jest taka różnica, jak pomiędzy wami, Mojsie, a waszą żoną Ruchlą.

—Ja tego nic nie rozumiem, Symcha.

—To ja wam wytłomaczę. Wasza żona prowadzi rozmaite interesy, których wam robić nie wolno, ale za plecami waszej żony to wy stoicie. No, to wasza żona jest ten prusak, a wy jesteście ten niemiec.

—

Nasi wyborcy.

—Wytłomacz mi pan jakim sposobem Iksa wybrano do zarządu w naszem Towarzystwie?
—A djabli go wiedzą. Prędzej bym się śmierci spodziewał.
—I ja równie, bo ni to z pierza ni to z mięsa.
—Ni do tańcà, ni do różańca.
—Głowa do pozłoty.
—Zdania własnego ni za złamany szeląg.
—Safanduła...
—Ciemięga...
—I to zostało członkiem zarządu! Koniec świata chyba!
—Głosowałeś pan za nim?
—Głosowałem. A pan?
—I ja także.
—No, proszę!
—Ha cóż było robić?

—

W salonie.

—Co to za dwie bitwy są tu wymalowane?
—A to ja wygrałam je...
—Te bitwy?
—Nie obrazy.

—

Na balu.

—W kontredansie która figura najlepiej się panu podobała?
—Jeśli mam prawdę powiedzieć, to... figura pani.

—

W księgarni.

Służąca (nieśmiało): Prosiłabym o książkę kucharską... dla zakochanych.

—

W restauracyi.

—Garson! Mówiłem jedna słodka, a dałeś mi gorzką.
Uprzejmy gospodarz, wyręczając garsona:
—U mnie, proszę szanownego pana, nawet gorzka jest słodką.

—

Z życia.

—Co szwaczki robią, idąc z domu do magazynu?
—Zabierają znajomości.
—A powracając do domu?
—Nabierają świadomości.

—

Najnowsze określenie.

—Jak pani szanowna sądzi, ile też mogą mieć lat córeczki pani Józefowej?
—Ta młodsza jest właściwie zaręczona „po raz pierwszy,“ ale ta starsza była już zaręczona „siedem“ razy.

—

Szczery.

—Mężusiu, gdzie mnie wolisz: w naturze czy też na portrecie?
—Na portrecie.
—Dla czego?
—Bo milczysz i nie przeszkadzasz mi w zajęciu.

—

Logicznie.

—Mój panie, co to znaczy... Kupiłam u pana zegarek, pięć dni szedł i stanął.
—Ba, cóż dziwnego, proszę pani. Niech pani przejdzie bez odpoczynku pięć dni, zobaczymy czy nie zechce pani odpocząć.

—

Przy oświadczynach.

—Chcesz się pan żenić z moją córką? Słyszałem, że niemasz dostatniego utrzymania. Czy masz pan jakie widoki?
—O tak, panie dobrodzieju. Z piątерka gdzie mieszkam mam bardzo piękny widok na Bystrzycę i stacyę kolejową.

—

Między kolegami.

—Wiesz, Stachu, starałem się o pannę L. i byłbym się z nią ożenił, gdyby nie jedno słówko, które mi odpowiedziała.

—Cóż to za słówko?

—Gdym jej się oświadczył, odpowiedziała—„nie.“

—

Złapał się.

—Więc pan twierdzi, że niema poświęcenia, któregoby pan dla mnie nie zrobił, że niema życzenia, któregoby pan nie spełnił?

—O, tak, tak... pani!

—Ja mam jedno tylko małe życzenie. Chcę żeby ten dyalog był dla nas—ostatnim.

—

Dobra rada.

—Poradź mi, co mam czynić: żenić się z biedną panienką, którą kocham, czy też z bogatą wdową, zupełnie mi obojętną?

—Z pierwszą, bo miłość to jedyne szczęście, na ziemi; ten tylko jest bogaty, kto ją posiada.

—Usłucham cię, ożenię się z biedną, którą kocham.

—A mnie przedstaw tej bogatej wdowie.

—

Między panienkami.

Jadzia. Czem byś chciała być, Julciu?

Julcia. Aktorką.

Jadzia. Ja nauczycielką. A ty, Władziu?

Władzia. Ja?... bogatą wdową.

—

Tęsknota.

—Czy pani nie tęskno za mężem?

—Przecież co tydzień otrzymuję list od niego.

—Czy z czułościami?

—Cóż znowu!... z pieniędzmi.

—

Nowa choroba.

—Jakże zdrowie pańskiej małżonki?

—O nieszczególnie.

—Rzeczywiście chora? I na co?
—To widzisz pan, takie cierpienie... kapeluszowe.

—

Także katastrofa.

—Czy pan wiesz, co to znaczy katastrofa kolejowa? Przeżyłeś pan kiedy taką straszną chwilę?

—Naturalnie! Raz na kolei S. Gotharda w tunelu zamiast córki pocałowałem babkę.

—

Przebudzenie.

—Budzę pana.
—W kolorze?
—Zielonym?
—Kocham.
—Stolik do kart.
—O tak, pani!

—

Inteligientni winciarze.

Mały chłopak do ojca:
—Niech tatko deklaruje wielkiego szlema w piki.
—Doskonale! Będzie z ciebie, mój synu, drugi Matejko.
—Powiedz raczej Kopernik.
—Najpewniej Napoleon.
—Albo Winkler i Morozowicz.

—

Wszyscy wyszli.

Gość. Czy pan jest w domu?
Służąca. Wyszedł.
Gość. A pani?
Służąca. Wyszła.
Gość. To daj mi świecę, napiszę kilka słów.
Służąca. Świece też wyszły proszę pana.

—

Ogłoszenie.

„Tenor“ któryby umiał grać na kornecie i obznajmiony był ze sztuką fryzyerską, poszukiwany jako kasyer do małego teatru prowincyonalnego.

Prawdziwa miłość.

Prawdziwa miłość nie ulega zmianie,
Żadnym się brakiem nigdy nie zniechęci,
W zaćmieniu szczęścia wierną nam zostanie,
W zawodach życia boleść nam uświęci.

—

Ranek i wieczór.

Znają ludzie tę prawdę chyba nie od wczora,
Że zwykle ranek bywa mędrszy od wieczora;
Lecz tę małą uwagę uczynić nie wadzi,
Że gdy kto zgra się wieczór, ranek nie poradzi.

—

Nędza i zbytek.

Raz przez nędzę potrącony,
Zbytek czuł się obrażony.
„Precz, więc woła, nędzna maro!
Co za postać masz niezdaro!
Uchodź z drogi, bo twe szmaty
Mogą zbrudzić moje szaty.“
Nędza na to: „Przyznaj bracie,
Żeś mi krewny, choć w tej szacie,
Boś ty wewnątrz tak ubogi,
Jak te moje bose nogi.“

—

Fraszka.

Najsławetniejszy żarłok na świecie,
Kiedy ma dosyć więcej nie zmiecie.
Ta prawda prosto z przysłowia płynie,
Gdy pełno trudno nalać naczynie.
Pijak jednakże, daję wam szyję,
Choćby był pełny od stóp do głowy,
Jak skład na Piaskach monopolowy,
Dopóki żyje.
Zawsze wypije,
Zwłaszcza za „czyje.“

—

Przestroga dla żon

przez poetę polskiego z XVI wieku.

...Trochę żebyś przestrzegała
Zbytnich strojów, pstrocin by na się nie brała;
Też pierścieni na ręku wiele nie nosiła,
U szat, zbytnich ogonów abyś nie włóczyła.
Bo nie złoto, nie szmaragd, nie perły cię zdobią,
Cnota tylko, nie ogon, co chrzęści za tobą.
A nadewszystko proszę pilno, miła żono,
Gdy ja mówię *golono*, nie mów ty *strzyżono*.

—

Wyjątek z pamiętnika (autentyczne).

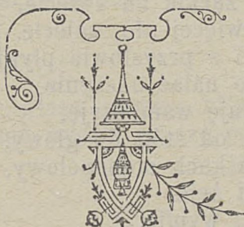
Niech piorun trzaśnie,
Niech djabeł wrzaśnie,
Lecz nasza miłość
Nigdy nie zgaśnie.

—

Charakterystyka Lublinianek.

„Do Lublina chętnie pójdę, bo tam białogłowy nadmiarę gładkie i rzęsiste. Kiedy która chleb krająć bochenek o się oprze, to nawet na nieczułym bochenku skóra od kontentacyi czerwienieje.“

(Z Potopu—słowa Zagłoby).

Część informacyjna.

WIADOMOŚCI METROLOGICZNE.

Monety:

Imperyał = 2 półimperyałom.

Półimperyał=5 rublom złotem, a 7,50 srebrem Rubel—100 k.

Frank (mon. Francuzka)—25,005 kop.—100 Santimom, albo 20 Su.—Su—1,25 kop.

Gulden, albo Floren, (mon. Austryacka)—61,742 kop.—dwom koronom=100 krajcarom. Korona=100 groszom—30,871 kop.

Marka (mon. Niemiecka)=30,871 kop.=100 fenigom.

Talar (mon. Pruska)=92,613 kop.=30 srebrnym groszom.

Funt sterlingów (Sowren mon. Angielska)—20 szylingom=240 pensom=6 rub. 28,64 kop.

Dolar (mon. Amerykańska)=100 centom=1 rub. 33,672 k.

Miary długości:

Sażeń = 3 arszynom = 48 wierszkom = 1,2347 sążn.=2,1336 metra; Arszyn = 16 werszkom = 28 calom=1,2347 łokcia, Werszek = $1^3/_4$ cala.

(W miernictwie Sażeń=7 stopom=84 calom=840 liniom.)

Stopa=12 calom=0,42857 arszyna=6,857 werszka.

Cal=10 linijom=$^4/_7$ werszka; Linija=10 kropkom.

Wiorsta=500 saż. czyli 3500 stop.=1 kilom. i 66,780 metrom

Sążeń=3 łokciom=6 stopom=72 calom=864 liniom.=0,81 sażenia.

Sążeń=2 arsz. i 6,88 wersz., albo 5 stop. i $8^1/_{40}$ cal. ruskim.

Metr=1,4061 arsz. albo 1,736 łokcia=3,2809 stopom rus.

Kilometr=10 Hektometrom=100 Dekametrom = 1000 metrom=1406 arszyn.—0,9374 wiorsty.

Milimetr=$^1/_{1000}$=santimetr=$^1/_{100}$, a decimetr=$^1/_{10}$ części metra.

Mila = 7 wiorstom - 3500 sażeniom.

Stopa angielska=12 calom=$^3/_7$ arszyna=$^1/_7$ sażenia.

Mila „ =5280 stóp=1,508 wiorsty.

Mila morska=1,7389 wiorsty.

W Austryi i Prusach, miary metryczne francuzkie.

Miary powierzchni:

Sażeń kw. =9 arsz. kw.=2304 werszk. kw. = 49 stopom kw. = 7056 calom kw. 705600 linjom kw.=1,5245 sążni kw.=4,552 metrom kw.

Arszyn kw.=256 werszkom kw.=5$^4/_9$ stóp kw. = 784 cali kw.=0,50579 metrom kw.

Stopa kw.=144 calom kw. =0,18367 arszyn. kw.=47,0204 werszków kw.=0,28 łokcia kw.=0,0929 metrom kw.

Diesiatina skarbowa = 2400 saż. kw. = 1,95134 morgom = 585,402 prętom.

Sążeń kw.=9 łok. kw.=36 stop. kw.=5184 calom kw.=0,656 sażenia kw.

Ar = 100 santiarom, albo 100 metrom kw., Hektar = 100 arom = 0,91533 diesiatiny.

Akr angielski=0,37 diesiatiny.

Metr kw.=0,2196 saż. kw.=1,977 arsz. kw.=10,764 st. kw.

Miary sześcienne (kubiczne):

Sażeń sześ.=27 arsz. sześ.=343 stop. sz.=110592 wersz. sz. = 592704 cal. sz. = 1,8823 sążni sz. = 50,8215 łokci sz. = 789,674 wiadrom = 46,27 czetwiertiom.

Sążeń sz.=27 łok. sz.=0,53144 sażenia sz.

Stopa sz.=1728 cal. sz.

Arszyn sz. =4096 wersz sz.=12,7037 stóp sz. =0,359705 metra sz.

Metr sz. =0,10296 saż. sz. = 2,78 arsz. sz. = 35,316 cali sz.

Galon angielski=4 kwartom=0,3694 wiadra.

Miary objętości:

a) do ciał płynnych.

Wiadro = 10 krużkom (sztofom) = 100 czarkom = 3,0747 garncom = 12,299 lit. Wiadro wody przy 12$^1/_3$^{0} Reaumura=30 funtom.

Krużka=10 czarkom=1,2299 kwarty; Czarka=0,492 kwater.

Beczka=40 wiadrom=122,988 garnca.

Litr = 1 decimetrowi sześciennemu = 0,813 sztofa = 8,13 czark. = 1 kwarcie.

Dekalitr=10 litrom=0,813 wiadra.

Hektolitr=100 litrom=8,13 wiadra.

b) do ciał sypkich.

Czetwiert' = 8 czetwierikom = 64 garncom = 1,8448 korca.
Czetwierik=0,4612 korca=6,559 garnca=1601,22 cali sześć.
Buszel angielski=8 galonom =1,38532 czetwerika.

Wagi.

Berkowiec = 10 pudom; pud = 40 funtom.

Funt = 96 zołotnikom = 9216 dolom, albo = 32,00031 łutom = 409,5 grammom.

Gram=10 decigramom=100 centigr.=1000 miligr.=0,2344 zołot. = 22,504 doli.

Kilogram=10 Hektogramom=100 Dekarg = 1000 Gramom= 2,4419 funtom.

Tonna francuzka = 1000 kilogr. = 61,0475 puda = 0,9842 tonny angielskiej.

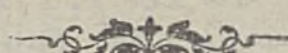
Funt angielski=16 uncyom=1,1076 funt.=0,4536 kilograma

Tonna angielska = 62,027 puda.

Funt pruski =$^1/_2$ kilograma=1,22095 funta.

Funt wiedeński=16 uncyom=1,3674 funta=0,56012 kilogr.

Funt aptekarski ($^7/_8$ zwyczajnego)=12 uncjom=96 drachmom=288 skropułom=5760 granom=84 zołotnikom=8064 dolom. =358,3226 gramom.

Przepisy stemplowe.

Opłata stemplowa dzieli się na zwyczajną i proporcjonalną,

Opłata stemplowa zwyczajna jest pięcioraka: 1 rublowa, 60. 15, 10 i 5 kop.

Opłacie 1 rub. od arkusza podlegają: Prośby, skargi, wyjaśnienia i dołączone dowody i wypisy (o ile oryginały nie były opłacone mniejszą od 1 rub. opłatą) podawane przez osoby prywatne i zarządy w sprawach o przyznanie praw szlachectwa, honorowego obywatelstwa i stanu kupieckiego, o przyznanie prawa adwokata przysięgłego i obrońcy, o zatwierdzenie towarzystw, o pozwolenie otwierania fabryk i zakładów o zmianach w ich urządzeniu lub o zamianie maszyn i aparatów na nowe. Świadectwa i ogłoszenia przez władze czynione w wyżej wymienionych sprawach. Skargi apellacyjne i prośby podawane o zmianę

wyroków sądowych, testamenty, umowy jeśli suma nie może być na razie oznaczona, odpisy i kopje umów i dowodów podlegających opłacie proporcjonalnej; ogólne, ostateczne kwity z dostaw i przedsiębiorstw i obliczenia z dostawcami i przedsiębiorcami. Świadectwa wydawane przez państwowe i prywatne banki i bankierów na terminowe i bezterminowe wkłady (oprócz wkładów na rachunek bieżący) jeśli suma wkładu przewyższa tysiąc rubli; jeśli zaś wydają się oddzielne książeczki, to opłacie podlega każdorazowe wpisanie sumy wyżej 1000 rubli.

Opłacie 60 kop. od arkusza podlegają: Prośby, skargi, odpowiedzi, protesty podawane przez osoby prywatne do władz państwowych, administracyjnych i osób urzędowych, w sprawach, oprócz wymienionych w punkcie 1-m jak również dołączone dowody (o ile nie były opłacone niższym stemplem) i odpowiedzi władz i osób urzędowych. Polisy, jeśli suma premij nie mniejsza jak 15 i nie wyższa nad 30 rubli. Karty wydawane cudzoziemcom na prawo przemieszkiwania w Państwie.

Opłacie 15 kop. od arkusza podlegają: Pokwitowania wydawane, na życzenia proszących, przez władze i osoby urzędowe, na dowód przyjęcia próśb, pieniędzy i dowodów, a także wydawane przez banki i bankierów, lub zapisywane do książeczek, o złożeniu na rachunek bieżący sumy wyżej 50 rubli. Polisy, jeśli premja wynosi wyżej 9 do 15 r. Bilety i pokwitowania abonamentowe (telefony, miejsca w teatrze, pisma i t. p.) jeśli opłata przenosi 50 rub. rocznie. Bilety, świadectwa i pokwitowania wydawane członkom klubów, za każdy dowód.

Opłacie 10 kop. od arkusza podlegają: Podania do zarządów wypuszczających papiery procentowe o przemianie imiennych biletów na bilety na okaziciela i odwrotnie. Polisy jeśli premja przewyższa 3 do 9 rub. Upoważnienia do odbioru pensyi, nagród, wsparć wyżej sumy 5 rubli. Umowy i dowody na sumę nie wyżej 50 rubli. Książeczki wydawane przez Towarzystwa spożywcze, za każde 80 kart in 8°.

Opłacie 5 kop. od arkusza podlegają: Pokwitowania na odbiór pieniędzy i towarów i kwity wydawane przedsiębiorcom, na sumę wyżej 5 rubli pisane nie na samych umowach. Polisy jeśli premja nie przewyższa 3 rubli.

Pokwitowania lub zapisanie do książki udziałów wnoszonych przez członków towarzystw oszczędnościowych, pożyczkowo-wkładowych. Bilety i pokwitowania abonamentowe jeśli roczna opłata nie przewyższa 50 rubli.

(Bilety abonamentowe na przejazd w miejskich kolejach żelaznych, konnych, elektrycznych uwolnione od opłaty).

Opłata stemplowo-proporcjonalna jest dwojaka: wekslowa i wyższa i niższa aktowa zależnie od summy aktu lub dowodu. Opłata wekslowa pobiera się po 15 kop. od stu rubli i podlegają takowej wszelkiego rodzaju weksle nie wyłączając zagranicznych, o ile tu służą do obrachunków, napisy o odroczeniu lub odnowieniu pożyczki nad dziewięciomiesięczny termin czynione przez banki i bankierów na dowodach o wydanych pożyczkach pod zastaw papierów procentowych. Zobowiązania wydawane Towarzystwom wzajemnego kredytu przez członków od sumy za którą członek jest odpowiedzialny za długi Towarzystwa, lub od sumy na jaką otwarty kredyt członkowi.

Proporcjonalna opłata stemplowa ustanowiona dwóch rodzai:

a) po 40 kop. od 100 do 1000 rubli i po 4 ruble od 1000 wyżej 10000 r. (Od części setek do 10000 r. i od części tysięcy nad 10000 rub. opłata pobiera się jak za pełne setki i tysiące).

b) po 5 kop. od 100 rubli i części setki do 700 rubli, po 40 kop. od sumy wyżej 700 r. do 1000 i następnie od każdego 1000 rub. licząc nie pełne tysiące za pełne.

Opłacie 0,4% lub po 40 kop. od 100 rubli podlegają:

Akty kupna, sprzedaży, darowizny, rozdziału, najmu, wydzierżawienia, dostaw, przedsiębiorstw i w ogóle o wszelkich majątkowych uwagach w jakiejkolwiek formie takowe akty były zawarte i sporządzone. Akty i dowody o ustąpienie praw wynikających z zawartych umów, o ile akty o ustąpienie praw w całości lub w części były oddzielnie sporządzone.

Umowy lub nadpisy na pierwotnych dowodach o przedłużeniu terminu aktów opłaconych proporcjonalnych stemplów lub o opłacie rat oprócz ustanowionych pierwotnym aktem.

Akcye, obligacye, listy zastawne i wszelkie procentowe papiery wypuszczane przez Ziemstwo, miasta, towarzystwa, domy handlowe, jak również takież papiery zagraniczne tu znajdujące się. Takiejże opłacie podlegają czasowe świadectwa zupełnie opłacone; przy zamianie zaś tych świadectw na właściwe papiery procentowe żadna już opłata nie wnosi się.

Opłacie po 5 kop. od setki rubli lub części takowej do 700 rub. i 0,04% lub po 40 kop. od 1000 r. podlegają.

Układy o sprzedaż lub pożyczki do sporządzenia należytego aktu.

Akty i dowody handlowe, o nabyciu towarów lub najmie statków pod ładunek w jakiejkolwiek formie zawarte, t. j. w formie listów kupieckich notatek pośredników, przez telegraf i t. p.

Napisy na kontraktach w ustępstwie zobowiązań z tych kontraktów wynikających.

Od opłaty stemplowej uwolnione:

Skargi i prośby na NAJWYŻSZE IMIĘ. Skargi podawane Naczelnikom w czasie objazdu guberni i powiatów. Korespondencya prowadzona między prywatnemi osobami a urzędami lub urzędowemi osobami na zasadzie istniejących praw. Kwity wydawane przez władzę na zasadzie przepisów. Świadectwa lekarskie o chorobie wydawane osobom wzywanym do sądu w charakterze przysięgłych, ekspertów i świadków, i uczącej się młodzieży nie mogącej przybyć na lekcye, ekzaminy, lub po skończeniu urlopu. Wszelka korespondencya w sprawie otwarcia zakładów naukowych i wiejskich naukowych pracowni. O nabyciu, dzierżawie, zmianie właścicieli ziemi przy współudziale wiejskich banków ziemskich. Robocze książki, świadectwa myśliwskie i podania o ich wydaniu. Czeki, dowody i cła korespondencyjne przy obowiązkowem wzajemnem ubezpieczeniu majątkowem. Podania o zwrot pieniędzy niewłaściwie wniesionych do kas skarbowych. Korespondencya i akty darowizny Skarbowi Państwa i Państwowym instytucyom, a także wszelkiego rodzaju zakładom naukowym i dobroczynnym. Rachunki nie wyżej 5 r. kasowe i buchalteryjne dowody wewnętrznej manipulacyi handlowo-przemysłowych przedsiębiorstw. Podania dotyczące pocztowo-telegraficznej korespondencyi z wyjątkiem podań o wydanie kopij i różnych wiadomości do przedstawienia takowych do władz sądowych i administracyjnych. Prośby o naznaczenie zasłużonej emerytury podawane przez samych emerytów lub ich spadkobierców. Prośby o przyjęcie pod opiekę Komitetu Aleksandryjskiego od ranionych osób, mających do tej opieki prawo. Upoważnienia do otrzymania pensyj i wsparć na sumę nie wyżej 5 rubli. Świadectwa policyjne tożsamości. Prośby o delegowanie do miejsc dotkniętych epidemją w celu niesienia pomocy. Świadectwa ubóstwa.

Opłata stemplowa uskutecznia się napisaniem aktu na właściwej wartości papierze stemplowym lub załączeniem na oznaczoną sumę jednego lub więcej arkuszy stemplowego papieru, stemplowemi markami lub gotówką. Przy podawaniu próśb należy dołączyć markę na odpowiedź jeśli takowa jest wymagana. W razie nie spełnienia prośby lub nie wydania dowodów, przy powtórnem przedstawieniu, poprzednio opłacone marki, z wyjątkiem jednej, mogą być zaliczone, należy tylko przedstawić poprzednią prośbę. W miejsce opłaty markami, lub stemplowym papierem może być przedstawiony kwit kasy państwowej na

przyjęcie opłaty gotówką. W razie niedostatecznej opłaty stempla sprawa pozostaje bez załatwiania do czasu dopełnienia opłaty, o czem proszący zawiadamia się.

Weksle powinny być pisane na odpowiednim stemplowym papierze. Akty notaryalne lub poświadczane przez notaryuszy lub władze i urzędników państwowych mogą być opłacone stemplem lub stemplowemi markami. W Warszawskim okręgu sądowym przy sporządzeniu hypotecznych i notaryalnych aktów opłata stemplowa wnosi się gotówką. Umowy i dowody sporządzane między prywatnemi osobami bez poświadczeń, powinny być pisane na stemplu i tylko różnice między wartością stempla a wysokością opłaty, nie przenoszącą 20 r. można opłacać markami stemplowemi. Jeśli takie akty czy dowody były napisane na zwyczajnym papierze, albo na stemplu niższej wartości, mogą być opłacane stemplem, lub, nie wyżej 20 rb. markami, po przedstawieniu notaryuszowi, sędziemu, lub władzy administracyjnej, w celu skasowania stempla i marek. Przedstawienie to powinno być spełnione przed czasem korzystania z dowodu lub aktu i w każdym razie nie później jak w miesiąc po zawarciu umowy.

Prywatnym osobom dozwala się sprzedawać nabyte w kasach państwowych stemple i marki stemplowe. Zepsute, nie używane, znaki stemplowe mogą być zamienione za zwrotem kosztów wydanych na ich przygotowanie.

Osoby prywatne, za sporządzenie aktów i dowodów bez opłaty lub niedostatecznej opłaty stempla, lub nie przedstawienia w czasie oznaczonym do skasowania znaków stemplowych, jak również i osoby w rękach których takie dowody będą się znajdowały, podlegają karze dziesięć razy przewyższającej wartość nie opłaconego lub nie dopłaconego stempla. Jeśli akty domowe były opłacone markami stemplowemi w sumie przenoszącej 20 r., to osoby zawierające lub przyjmujące taki akt, opłacają powtórnie część stempla przewyższającą 20 rub.

Dla określenia opłaty proporcjonalnej od aktów i dowodów sporządzanych na zagraniczną lub finlandską walutę liczy się za 1 r.

266,38 penni finlandskich.
266,38 santimów francuskich.
25,37 pensów angielskich.
253,95 halerzy austryackich.
216 fenigów niemieckich.
128 centów holenderskich.
192 erów duńskich, szwedskich i norweżskich.
51,45 centów Stanów Zjednoczonych, północnej Ameryki.
11,71 piastów tureckich.
103,23 senów japońskich.

PRZYJŚCIE I ODEJŚCIE POCZT

w Gubernialnym Urzędzie Pocztowym w Lublinie.

Odchod.	Przychód.
Do Warszawy, Nowej - Aleksandryi, Iwangrodu, Brześcia Litewskiego, Petersburga, Moskwy i innych miejsc Cesarstwa, ku północy nad Moskwą położonych, za granicę i do miejsc kraju naszego za Warszawą. Codziennie o godz. 8-ej rano.	Codziennie o godzinie 9 m. 55 wieczorem.
Do Chełma, Hrubieszowa, Krasnegostawu, Zamościa, Tomaszowa, Kowla i wszystkich miejsc Cesarstwa niżej Moskwy ku południowi położonych, jakoteż i do Syberyi. Codziennie o godz. 9 m. 30 wieczorem.	Codziennie o godz. 8 m. 25 rano.
Do Janowa, Biłgoraja, Ostrowca, Zawichosta, Sandomierza, Opatowa, Buska, Solca i Michałowic. Listowa w poniedziałek i czwartek. Pieniężna we wtorek i sobotę o godzinie 11-ej m. 30 rano.	Listowa w poniedziałek i czwartek o godz. 2 m. 15 po południu. Pieniężna we wtorek i sobotę o godz. 2 m. 15 po południu.
Do Lubartowa w poniedziałek, wtorek i środę o 11 w nocy; we czwartek, piątek i sobotę o godz. 10-ej rano.	Codziennie oprócz niedzieli o godz. 5 m. 10 po południu.
Do Łęczny we wtorek i piątek o godz. 9-ej rano.	Tychże dni o godz. 4 m. 30 po południu.
Do Piask w poniedziałek, czwartek i sobotę o godz. 2 po południu.	Tychże dni o godz. 10-ej rano.
Do Bełżyc w poniedziałek, środę i sobotę o godz. 9 m. 30 rano.	Tychże dni o godz 5-ej po południu.

PRZEPISY POCZTOWO-TELEGRAFICZNE.

Listy zamknięte i otwarte wewnątrz kraju przesyłane, mogą być opłacone całkowici e(wedle wagi) lub częściowo, albo mogą być przesyłane na koszt odbierającego. W razie niedostatecznej, stosownie do wagi, opłaty, lub wysłania bez opłaty, odbierający list opłaca podwójnie, za każdy łut, przy wysłaniu listu, nie opłacony. Waga listu zwyczajnego, zamkniętego nie może przenosić 5 funtów (160 łutów).

Listy otwarte mogą być pisane na blankietach, przygotowanych przez departament poczt, lub przygotowanych przez prywatnych przedsiębiorców, jeśli forma prywatnych blankietów odpowiada formie blankietów rządowych — za przesyłkę takiego listu opłaca się 3 kop. — blankiety sprzedają się po 3 i 6 kop. a bez marek po 4 za jedną kopiejkę.

Pod opaską (banderolą) można przesyłać drukowane i litografowane ogłoszenia, książki, gazety, druki, nuty, fotografie, jako też akty rejentalne, papiery i dowody procesowe, rękopisma, korekty i próby towarów nie mające wartości. Waga jednej banderoli nie powinna przenosić 128 łutów, a z próbami towarów 20 łutów, opłaca się po 2 kop. za każde 4 łuty. Banderole z próbkami towarów nie powinny być dłuższe nad 6 werszków, szersze nad 4, a grubsze nad 2 werszki.

Wymiary banderoli zwiniętej w rolkę, nie powinny przewyższać: z drukami i papierami urzędowemi 17 werszków długości i 2 werszków w średnicy; a z próbkami towarów, 6 wersz. długości i 3 wersz. w średnicy.

Na biletach wizytowych, przesyłanych pod banderolą, wolno dopisywać swoje nazwisko i adres a również i pewne umówione wyrazy w skróceniu, jak np. Z p. i. (z powinszowaniem imienin) Z p. N. R. (z powinszowaniem Nowego Roku);—w cennikach handlowych, ogłoszeniach, okólnikach handlowych i giełdowych, oznaczać i zmieniać piórem, lub sposobem mechanicznym, ceny i wszelkie cyfry, czas odejścia statków parowych i t. p.;—na zaproszeniach, można dopisywać nazwiska zaproszonych, czas, miejsce i cel zebrania; w ogłoszeniach księgarskich, dopisywać dzieła rekomendowane lub żądane, podkreślać lub wykreślać tekst ogłoszeń, kolorować tablice mód, mapy geograficzne i t. p.—Wolno dodawać czas wysłania banderoli, podpis, firmę i adres osoby wysyłającej;—wolno dołączać do korrekty rękopis i robić na korrektach wszelkie dopiski dotyczące formy i druku, a w braku miej-

sca, dopiski te mogą być robione na oddzielnych arkuszach. Banderole powinny być opłacane przy wysyłaniu. Opuszczone do skrzynek pocztowych, banderole nieopłacone lub nie zupełnie opłacone, albo większych rozmiarów, niż na to pozwalają przepisy, nie będą wysyłane.

Rekomendować można listy zamknięte, otwarte i banderole za opłatą oprócz zwyczajnej taksy, ustanowionej dla każdego rodzaju korespondencyi jeszcze 7 kop. za rekomendowanie. W listach pieniężnych i cennych mogą być przesyłane bilety bankowe, papiery procentowe, papier stemplowy, weksle i t. p. papiery. W liście pieniężnym suma mających się przesyłać pieniędzy jest nieograniczona,—papiery procentowe mogą być asekurowane nie niżej, niż nominalna ich wartość i nie wyżej, niż podwójna.

Listy cenne mogą być podawane otwarte i zamknięte. W cennym otwartym liście można przesyłać biletami bankowemi nie więcej nad 1000 rs. (w zamkniętym pieniędzy zupełnie posyłać nie wolno.) Najwyższa wartość cennego otwartego listu może być 15000 rs., zakrytego 500 rs. — Waga listu pieniężnego i cennego otwartego ograniczona 20 f., a cennego zamkniętego 10 f.

W listach pieniężnych i cennych otwartych można przesyłać i brzęczącą monetę ale w bardzo małych ilościach, a mianowicie: miedzią do $9^3/_4$ kop., srebrem do 1 rubla i złotem do 21 rubli, większe sumy powinny być przesyłane w skórzanych węzłach.

W cennym otwartym liście przesyłane papiery procentowe i wszelkie inne przedmioty, mające jakąkolwiek wartość dla podającego, mogą być asekurowane od 1 do 15000 rubli, bez względu na rzeczywistą ich wartość. Za przesyłkę pieniężnych, jako też i cennych listów opłaca się wagowe po 7 kop. za każdy łut wagi; asekuracya od 1 do 600 rs. po $^1/_2$ od 600 do 1600 po $^1/_4$ kop. z dopłatą rs. 1 kop. 50 za całą przesyłkę, a od sumy większej nad 1600 rs. po $^1/_8$ kop. od rubla, z dopłatą 3 rs. 50 kop.

Posyłki, podawane na pocztę, powinny być obszyte w płótno, ceratę lub skórę, obwiązane sznurkiem i na szwach opieczętowane. Mogą się w nich znajdować wszelkie przedmioty, oprócz: pieniędzy, listów zapieczętowanych lub zaklejonych, łatwo zapalających się i gryzących przedmiotów i materjałów, jako też nieobanderolowanych cygar i tytoniu. Posyłki do 5 f. wagi przesyłane między stacyami kolei żelaznych mogą być pakowane tylko w gruby papier. W celu poboru opłaty za przesyłkę, posyłki i węzły podzielono na trzy kategorye: do 1-ej kategoryi należą posyłki i węzły ważące do 2-ch f. — do drugiej kat. nad dwa f. do 7, i do trzeciej kat. ważące więcej niż 7 f., opłata zaś pobiera się

nie wedle rzeczywistej odległości między miejscem wysłania i przeznaczenia, lecz stosownie do pasów, na które w tym celu, podzielono Państwo i tak: pierwszy pas obejmuje Rosyję Europejską i kraj Zakaukazki—drugi—Zachodnią Syberyę i Turkestan z obwodem Zakaspijskim, a trzeci—Wschodnią Syberyę t. j. gubernie Jenisejską, Irkucką i obwody: Jakucki, Amurski, Zabajkalski, Przymorski i wyspę Sachalin.

Za posyłki i węzły 1-ej i 2-ej kategoryi bez względu na rzeczywistą wagę pobiera się: za ważące do dwóch f. w 1-ym pasie 20 kop., w 2-im—30, w 3-im — 40 kop., za przesłanie do sąsiedniego pasa po 40 kop. i z pierwszego do trzeciego i odwrotnie po 60 kop. Za posyłki i węzły ważące więcej niż 2 f. do 7 f. w tym samym porządku, pobiera się wagowe po: 40 k., 60 k., 80 k. 1 rub. i 1 rb. 20 k.— Za posyłki i węzły ważące więcej niż 7 f. pobiera się: za pierwsze 7 f. wedle poprzednio wskazanej taksy, a następnie za każdy funt po nad 7 f., jednej i tej samej gubernii Rossyi Europejskiej i Wschodniej Syberyi — po 5 kop.; w jednej i tej samej gub. Zachodniej Syberyi i Kraju Turkestańskiego (z Okręgiem Zakaspijskim) — po 10 kop. Przy przesyłaniu z jednej gubernii lub Okręgu do drugiego: za odległość do 500 wiorst po 5 kop.—od 501—1000 w. po 10 kop.—od 1001 do 2000—po 20 kop., od 2001 do 3000 — po 25 kop., od 3001 do 4000 w.— po 30 kop. i po za 4000 w..— po 35 kop.

Waga jednej posyłki ograniczona 120 funt., a węzła 60 f.

Wszelkie ułamki liczą się za całości.

Za przesłanie pocztą miejską listu zamkniętego (do 32 łutów wagi i otwartego) opłaca się 3 kop.

Za rekomendowanie dopłaca się 7 kop.

Za przesyłkę pod opaską jednego arkusza opłaca się 1 kop. a od 2 do 4 włącznie „ „ „ „ „ 2 kop.

Listy rekomendowane i przesyłki wartościowe mogą być podawane z zastrzeżeniem, iż przy wydawaniu ich odbiorca ma wypłacić pewną sumę (nie więcej nad rs. 100) —Pobrana w ten sposób suma przesyła się bezzwłocznie do stacyi, zkąd była wysłana korespondencya, i wydaje się bezpłatnie przesyłającemu.—Za przesyłkę takiej korespondencyi, oprócz opłaty zwyczajnej, pobiera się jeszcze od oddawcy komisowe od sumy przekazanej do pobrania: do rs. 5 włącznie, po 10 kop. od całej sumy, a po nad rs. 5 do 100, od każdego rubla po 2 kop.

Na żądanie odbiorców, niektóre urzędy pocztowe mogą odsyłać do domów listy pieniężne i przesyłki wartościowe na sumy

nie przewyższające rb. 50, z wyjątkiem przesyłek obciążonych zaliczeniem, a mianowicie: w Warszawie, Lublinie, Radomiu, Kielcach, Chełmie, Zamościu, Tomaszowie i Miechowie.

Za wynajęte na poczcie konie do jazdy kurjerskiej opłaca się po 7½ kop. za każdego konia na wiorstę - a do jazdy extrapocztowej po 5½ za konia na wiorstę.—Za bryczkę dopłaca się 1 kop., a za powóz 2 kop. za każdą wiorstę.—Za sztafetę konną opłaca się po 6 kop. za wiorstę — oprócz tego 90 k. emolumentu i 5 kop. kwit; za miejsce w karetce pocztowej lub przy pocztach osobowych opłaca się po 3 kop. za wiorstę. Oprócz powyższej opłaty pobieranej na rzecz pocztchalterów—czasowo ustanowiona opłata na rzecz skarbu po 10 kop. od każdego wziętego konia od jednej stacyi do drugiej. — Ta opłata pobiera się i od osób jadących w interesach skarbowych.

Wszelka korespondencja, za granicę adresowana, może być opłacona do miejsca lub też posłana na koszt odbierającego, oprócz listów rekomendowanych, które przez podającego powinny być opłacone do miejsca przeznaczenia.

Jeśli część karty korespondencyjnej przeznaczonej na odpowiedź, będzie wysłana nie do tego samego kraju z którego pochodzi, to odbiorca opłaca taksę jak za nieopłacony list zamknięty.

Za korespondencję zwyczajną adresowaną do wszystkich Państw Europejskich i ich posiadłości w innych częściach ziemi — Azyi z wyjątkiem Chin — Ameryki z wyjątkiem Boliwii, Indyj Zachodnich, Kolumbii, Panamy i Grenlandyj - Afryki z wyjątkiem Przylądka Dobrej nadziei, wyspy Ś-ej Heleny, Zanzibaru, Wiktoryi i części Oceanii—opłata pobiera się: za list zakryty 10 kop. za 15 gramow—odkryty 4 kop. i za banderole 2 kop. za każde 50 gramów. Najniższa jednak opłata za banderolę ustanowiona: z papierami kop. 10, a próbkami towarów kop. 4.

Za listy zamknięte otrzymane na koszt odbierającego opłaca się 20 kop. za każde 15 gramów.

Listy zamknięte, otwarte i banderole mogą być rekomendowane za dopłatą 10 kop. Żądający zawiadomienia o otrzymaniu przesłanego listu rekomendowanego lub cennego, powinien napisać na liście przy wysłaniu „Zawiadomienie o odebraniu" (Avis de réception) i opłacić 10 kop.

Koperty z kolorowemi brzegami, do pieniędzy i cennych listów nie dopuszczają się.

Opłata asekuracyjna, od listów pieniężnych lub wartościowych wysyłanych za granicę, pobiera się:

1) Do Państw ościennych: Niemiec, Austryi, Węgier, Rumunii, Turcyi, Szwecyi i Norwegii—po 3 kop. od każdych 75 rubli deklarowanej wartości lub części tej summy.

2) Do Państw: Argentyny, Belgii, Brazylii, Danii z kolonjami, Egiptu, Hiszpanii, Włoch, Liberii, Luksemburgu, Niderlandów, Portugalii z kolonjami, Kosto-Ryka, Salwadoru, Serbii, Tunisu, Francyi z kolonjami i Szwajcaryi—po 7 kop. od każdych 75 rubli zadeklarowanej wartości, lub części tej summy.

Dozwala się zmieniać adres, lub żądać zwrotu przesyłek pieniężnych wysłanych za granicę, za opłatą 20 kop. a przy zawiadomieniach telegrafem, za opłatą depeszy. Zmiana adresu dozwala się do sumy rs. 125 (500 franków).

Przy wysyłaniu za granicę i otrzymywaniu z za granicy, russkich biletów kredytowych, takowe oprócz ustanowionej opłaty pocztowej, podlegają jeszcze opłacie celnej w stosunku jednej kopiejki od każdych sta rubli lub części tej summy. Przytem ilość przesyłanych pieniędzy powinna być deklarowaną i wrazie znalezienia pieniędzy w listach zagranicznych, czy to z kraju, czy z za granicy wysyłanych, oprócz zwyczajnej celnej opłaty, pobiera się jeszcze, tytułem kary, 25% przesyłanej nie deklarowanej summy.

Język francuski przyjęto jako język międzynarodowy.

Depesze przesyłane przez telegraf powinny być pisane wyraźnie takiemi literami lub znakami, któreby mogły być przesłane telegrafem, a wszelkie poprawki, omówione u spodu. W większych miastach można prosić o zapisanie swego adresu w księdze stacyi telegrafu, za opłatą rb. 10 rocznie, aby uniknąć powtarzania tegoż adresu przy każdej depeszy. Jeśli osoba, do której się posyła depesza, nie mieszka w miejscu, gdzie jest telegraf, to należy wskazać sposób doręczenia depeszy np. „pocztą,“ „przez posłańca,“ „sztafetą.“ Należność za przesłanie depeszy koniecznie powinien opłacić podający. Depesze adresowane na stacyę drogi żelaznej po za obrębem stacyi, pozostają w biurze telegrafu do zgłoszenia się po nie adresanta — doręczają się zaś o tyle, o ile nastąpiła umowa między odbierającymi telegramy a zawiadowcą stacyi o sposób doręczenia. Depesze, przychodzące z zagranicy wysyłają się pocztą bezpłatnie lub sztafetą na koszt odbierającego.

Można opłacić odpowiedź lub sprawdzenie depeszy, ale należy dodać: „sprawdzenie“ czy „odpowiedź opłacono“. — Można żądać wręczenia depeszy koniecznie osobie, do której adresowana, lub zatrzymania na stacyi albo na poczcie do zgłoszenia się adresanta, ale należy w samej depeszy dodać: „do własnych rąk”

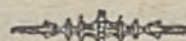
lub „do żądania“ „poste-restante.“ Można jedną depeszę przesłać do kilku osób, w jednej miejscowości zamieszkałych, lub do jednej osoby pod kilkoma adresami i w takim razie opłaca się za jedną depeszę, a za każdą kopję z tejże depeszy dopłaca się 15 kop. Wszystko to, co pomieszczone w depeszy i przeznaczone do przesłania przez telegraf, oblicza się przy taksowaniu depeszy a więc: nazwy miast, miasteczek, ulic, placów, imiona własne, tytuły i t. d. obliczają się na wyrazy. Wyrazy składane, napisane razem i przytem właściwie złączone, jeśli nie są złożone z więcej, niż 7 sylab w języku rossyjskim, liczą się za jeden wyraz. W wyrazach dłuższych, 7 sylab przyjmuje się za jeden wyraz, a reszta (o ile znowu nie przewyższa 7 sylab) za drugi; w innych zaś językach a także w polskim najdłuższy wyraz zawierać może 15 liter; wyraz składający się więcej, niż z 15 liter np. 16, 20, liczy się za dwa wyrazy. Znaki pisarskie nie liczą się. Zwrócenie uwagi na pewne wyrażenia przez podkreślenie wyrazów oblicza się za jeden wyraz, jeśli podkreślone wyrazy idą po sobie bez przerwy. Jeśli w depeszy zamieszczona większa liczba, to każde 5 cyfer liczy się za jeden wyraz.

Opłata za przesyłanie depesz oblicza się od ilości wyrazów, licząc za każdy wyraz przy przesyłaniu depeszy w granicach Rosyj Europejskiej lub Azyatyckiej po 5 kop., a przy przesyłaniu z Rosyj Europejskiej do Azyatyckiej i odwrotnie po 10 kop. Oprócz tego za każdą depeszę bez względu na ilość wyrazów, pobiera się dodatkowa opłata po 15 kop.

Za depesze wysyłane za granicę, opłata pobiera się również od ilości wyrazów, licząc za każdy wyraz: do Rumunii po 7 kop.—Austryi i Niemiec po 10 kop.—Francyi, Korsyki, Serbii i Bulgaryi po 14 kop.—Danii po 15 kop.—Bośnii, Hercegowiny, Czarnogórza, Belgii, Niderlandów, Luksemburga, Szwecyi i Szwajcaryi po 16 kop.—Norwegii i Włoch po 17 k.—Holandyi po 18 kop.—Hiszpanii, Anglii i Helgolandu po 20 k.—Portugalii i Gibraltaru po 21 kop.—Grecyi, Malty i Turcyi po 24 kop.

Za odpowiedź tyleż, co depeszę.

W razie nieprzyniesienia ze sobą laku i pieczęci, takowe mogą być udzielone na poczcie za opłatą: za jedną do trzech pieczęci 3 kop. i za każdą następną pieczęć po 1 kop.

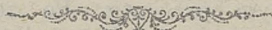

Pocztowe kassy oszczędności.

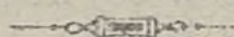
Oprócz kass oszczędności otwartych przy Oddziałach Banku państwa i kassach państwowych, utworzono takież kassy przy stałych biurach pocztowych. W tych kassach również jak i w kassach przy oddziałach Bankowych, można składać oszczędności od 25 kop. do 1000 rubli. Kassy przy biurach pocztowych przyjmują oszczędności tylko od osób prywatnych, lub urzędujących ale na ich imię nie zaś na imię jakichkolwiek instytucyj i stowarzyszeń składanych. Oszczędności składane do tych kass przynoszą procent 3,6% rocznie. Procenty nie odebrane przyliczają się do kapitału. Uczestnik kassy może w każdym czasie odebrać złożony kapitał wraz z procentami, — kapitały które wraz z procentami przewyższają 100 rub., kassy wypłacają po upływie 7-miu dni od dnia zażądania zwrotu. Jeśli oszczędności dosięgną 1000 rub. to kapitał ten liczy się depozytem składającego, nie przynoszącym procentu. Po zebraniu się w kassie 100 rub. posiadacz ich, może prosić o nabycie papieru procentowego według istniejącego kursu. Kassy pocztowe nie przyjmują oszczędności składanych z oznaczonym terminem: np. do dojścia do pełnoletności, na pogrzeb i t. p. Przyjmowanie i zwrot oszczędności odbywa się tylko w tej kassie pocztowej, w której wydana była książeczka, lub w kassie bankowej do której zaliczona dana kassa pocztowa. Wnosić można oszczędności na swoje imię, lub na imię innej osoby. Osoba składająca oszczędności, może wskazać osobę lub instytucyę, która po śmierci oszczędzającego, ma odebrać zebrany kapitał; warunek ten jednakże nie pozbawia osoby składającej prawa rozporządzenia się za życia kapitałem. Małoletni mogą składać oszczędności na tych samych warunkach co i osoby pełnoletnie. Każdy może mieć tylko jedną książeczkę i jeśli składa oszczędności w kassie bankowej nie może mieć drugiej książeczki w kassie pocztowej i odwrotnie; i wrazie zauważenia że dana osoba posiada więcej niż jedną książeczkę, kapitały powinny być zebrane w jednej książeczce i jeśli ogólna summa przewyższy 1000 rubli, to procenty nie liczą się, od chwili zebrania się tej summy, wraz z procentami.

Na zasadzie książeczek wydanych przez biura pocztowe, można składać i odbierać oszczędności i we właściwych kassach bankowych do których zaliczona jest dana kassa pocztowa. Jeśli składane oszczędności nie stanowią, całych rubli, to kopiejkami przyjmuje się tylko: 25 50 i 75 kop. Na dowód przy-

jętej summy, kassa pocztowa przykleja na książeczce marki wartości równej przyjętej summie. Przy pierwszem przedstawieniu książeczki w początkach roku, kassa pocztowa książeczki zatrzymuje, wydając odpowiednie czasowe pokwitowanie, i zatrzymaną książeczkę odsyła do właściwej kassy bankowej w celu dopisania procentu jaki przypada za rok ubiegły, poczem książeczkę zwraca po odebraniu wydanego uprzednio pokwitowania. Przy żądaniu zwrotu pieniędzy, (kassy pocztowe zatrzymują książeczkę; wydając czasowe pokwitowanie) i po zniesieniu się z właściwą kassą bankową, żądane summy wypłacają. Wrazie zgubienia książeczki, lub czasowego pokwitowania, należy zawiadomić właściwą kassę pocztową i udowodnić swoje prawa, kassa pocztowa wydaje czasowe pokwitowanie jako dowód na przyjęte podanie i po otrzymaniu nowej książeczki od kassy bankowej wydaje takową właścicielowi, za zwrotem danego poprzednio pokwitowania.

KOLEJ ŻELAZNA.

Opłata za przewóz pasażerów i ich bagażu, pobiera się stosownie do odległości i klasy w której pasażer zamierza odbyć podróż, a mianowicie: za przejazd w wagonie trzeciej klasy opłaca się, wraz z podatkiem skarbowym, od 1 do 160 w. włącznie po 14,375 k. za każdą wiorstę, od 161 do 300 w. do opłaty za 300 w. t. j. do rb. 2 k. 30 dodaję się po 0,9 kop. za każdą wiorstę. Za przejazd więcej niż 300 w. dodaje się do opłaty za 300 w. po 20 kop. za każda strefę.

Strefy liczą się:

od 301	do	500 w.	8	stref	po	25	wiorst.
— 501	—	710	— 7	—	—	30	—
— 711	—	990	— 8	—	—	35	—
— 991	—	1510	— 13	—	—	40	—

a następnie po nad 1510 w. każda strefa liczy się po 50 wiorst. Za przejazd części strefy liczy się jak całą strefę.

W wagonach klasy II-ej opłata pobiera się półtora raza większa niż w wagonach klasy III-ej; a w wagonach klasy I-ej tyle co za takąż samą odległość w wagonie III i II klasy razem wzię-

tych, lub dwa i pół raza więcej niż w klasie III-ej. Sprzedaż biletów zawiesza się na 5 minut przed odejściem pociągu.

Bilety miejscowej i bezpośredniej, z innemi drogami, komunikacyi ważne są: na odległość do 200 w. w ciągu jednej doby; do 500 w. na dwie doby; do 800 w. na trzy doby; do 1100 w. na cztery doby; a na następnie na każde 400 w. po nad 1100 w. dolicza się jedną dobę. Dzień wydania biletu, do dwunastej godziny w nocy, nie liczy się.

Bilety nieostemplowane w kasie stacyi kolejowej są nieważne. Dzieci do lat 10 powinny jechać z rodzicami lub opiekunami—dzieci do lat pięciu przewożą się bezpłatnie, ale jedno tylko przy każdym bilecie dla osoby dorosłej, za pozostałe zaś płaci się wedle taksy, ustanowionej dla starszych dzieci—dla dzieci od lat 5 do 10 należy opłacić ćwierć biletu. Ciężko chorzy i cierpiący umysłowo powinni być przewożeni w osobnych przedziałach i w towarzystwie dozorujących je osób.

Każdy pasażer ma prawo przewieźć bezpłatnie 40 funtów bagażu (na drodze Warszawsko-Wiedeńskiej, a także Fabryczno-Łódzkiej 60 funtów), za każde następne 10 funtów opłaca się stosownie do odległości, i tak: do 300 w. po 0,0575 kop za każdą wiorstę; od 301 do 325 w. po 17,25 k. za każde 10 funtów, a następnie do 17,25 k. dolicza się po 1,5 kop. za każdą przejechaną strefę. Strefy do opłaty za przewożony bagaż, liczą się tak samo jak i przy opłacie za przewóz pasażerów.

Do wagonu można ze sobą brać przedmioty, z łatwością mieszczące się na półkach lub pod siedzeniem. Nie wolno przewozić broni nabitej, przedmiotów silne wydających zapachy i łatwo zapalających się. Psy powinny mieć założone kagańce i obroże, a przewożą się w osobnych wagonach po opłaceniu pół kopiejki za wiorstę od jednego.

Za rzeczy, wzięte ze sobą przez pasażerów do wagonu, zarząd kolei nie odpowiada.

O wszelkich uszkodzeniach przy przewozie bagażu należy oznajmić przy odbiorze takowego, a wynagrodzenia za stracony bagaż należy żądać w ciągu jednego miesiąca.

Wychodzić na platformy można dopiero po pierwszym dzwonku. Pasażer, któryby nie zajął miejsca przed 3-em uderzeniem dzwonka, nie może żądać zwrotu pieniędzy za bilet, z którego nie skorzystał.

Jeśli pasażer, dla jakichbądź powodów, nie może jechać tym pociągiem na który wykupił bilet, to obowiązany zameldować o tem Naczelnikowi stacyi, który odpowiednią adnotacyę robi na bilecie.

W ogóle pasażer życzący sobie, przy dalszych przestrzeniach, zatrzymać się na jakiej stacyi, powinien zawiadomić o tem Naczelnika stacyi i uzyskać odpowiednią adnotacyę na bilecie, jak również i przy zamiarze dalszej jazdy, z warunkiem, aby cała podróż, wraz z zatrzymywaniem się, nie trwała dłużej, niż liczy się ważność biletu, licząc od 12 w nocy dnia w którym był nabyty bilet, do 12 w nocy tego dnia w którym się kończy ważność biletu. Po tym terminie, pasażer od tego miejsca w którym się znajduje, obowiązany wykupić nowy bilet.

Bilety należy okazywać na żądanie służby kolejowej.

Można przechodzić do wagonu wyższej klasy za dopłatą różnicy w cenie biletu, licząc od stacyi, od której miejsce ma być zmienione. Pasażer, jadący bez biletu albo z biletem nie właściwym, obowiązany zapłacić podwójną wartość od stacyi wyjścia pociągu do stacyi, przed którą brak biletu lub jego niewłaściwość zauważono.

Pijanych, na żądanie pozostałych pasażerów, wysadzają na pierwszej stacyi, przed którą ich zauważono bez zwrotu należności za resztę drogi, na którą bilet wykupili; bagaż zaś, jeśli posiadali, wydaje się na tejże stacyi, na której wysadzony został pasażer, jeśli czas pozwoli, a w razie przeciwnym na jednej z następnych stacyj, na której pociąg dłużej się zatrzymuje.

Za rozbicie szyby lub jakiekolwiek inne szkody w wagonach lub na stacyach uczynione, pasażerowie płacą Naczelnikom stacyi wynagrodzenie wedle taksy.

W wagonach i przedziałach, przeznaczonych dla niepalących, nie wolno palić tytoniu nawet przy ogólnem na to zgodzeniu się jadących.

W biegu pociągu nie wolno otwierać okien z obydwóch stron wagonu lub z tej strony, z której wiatr wieje.

W damskich przedziałach mężczyźni pod żadnym pozorem znajdować się nie mogą.

Towary przewożą się pociągami pośpiesznemi i towarowemi. Za towary, przewożone pociągami pośpiesznemi, opłaca się po $^1/_6$ kop. za każdy pud, a pociągami towarowemi, stosownie do tego, do jakiej klasy zaliczony ma być przesyłany towar.

Klas jest 5 i dwie specyalne do przesyłania niektórych towarów, jak: gips do ulepszenia gruntu, węgiel kamienny, koks nawóz, sól na karm dla bydła, torf pełnemi wagonami po 600 pud. wagi. Opłaca się stosownie do klasy po $^1/_{12}$—$^1/_{18}$—$^1/_{24}$—$^1/_{32}$—$^1/_{40}$—$^1/_{45}$ i $^1/_{65}$ kop. od każdego puda za wiorstę.

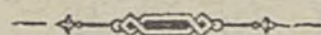
Za przewóz bryczek, powozów, zajmujących połowę lub więcej platformy, opłaca się przy pośpiesznym pociągu po 16 kop., a przy towarowym po 8 kop. za wiorstę, a zajmujących mniej niż pół platformy po 12 i 6 kop. za wiorstę od sztuki.

Za przewóz koni i źrebiąt wyższych nad $1\frac{1}{4}$ arszyna, opłaca się po 3 kop.. za wiorstę — bydła rogatego, po $2\frac{1}{2}$ kop. od sztuki,—źrebiąt niższych od $1\frac{1}{4}$ arszyna, cieląt, baranów, owiec $\frac{1}{4}$ kop. od puda za wiorstę, a prosiąt i ptactwa domowego po $\frac{3}{12}$ kop. od puda. Przy przesyłaniu pociągiem pośpiesznym opłaca się za przewóz wyżej wymienionych zwierząt podwójnie.

Oprócz tego opłaca się jeszcze za naładowanie i wyładowanie towarów po 1 kop. od puda, za powozy po 30 kop., koni, bydła rogatego po 25 kop., owiec, baranów po 5 kop. od sztuki. a prosiąt i ptactwa domowego 1 kop. od puda.

WŁADZE, INSTYTUCJE RZĄDOWE i PUBLICZNE.

Zarząd Ministerjum Spraw Wewnętrznych.

Naczelnik Gubernii Lubelskiej, Radca Tajny, Włodzimierz syn Filipa *Tchorżewskij*.

Vice-Gubernator, Radca Stanu Włodzimierz syn Aleksandra *Smirnow*.

Kancelarja Gubernatora.

Naczelnik Kancelaryi, *I. I. Sonewickij*.

P. o. Sztab-oficera do szczególnych poruczeń i do inspekcyi straży ziemskiej, Rotm. *Michalczi*.

Urzędnik do szczególnych poruczeń, *Sokołow*.

Pomocnik Naczelnika Kancelaryi, *vacat*.

Urzędnik statystyczny, Sek. Gub. *Poleszuk-Timoszuk*.

Zarządzający wydziałem paszportowym, *Iwanow*.

Rząd Gubernialny.

Radcowie Rządu Gubernialnego i zarządzający wydziałami: Administracyjnym, Ass. Koll. *Akałowskij.*

Wojenno-policyjnym, Radca Dworu *Smolenskij.*

Zarządzający wydziałem lekarskim, D-r. Med. Rad. Koll. *M. E. Ignatiew.*

Zarządzający wydziałem budownictw, Inżynier budowniczy gubernialny, Inżynier Cywilny, Ass. Koll. *Sidorskij.*

Pom. Budowniczego, Inżynier Cyw. Ass. Koll. *Drozdowski.*

Radca prawny, Radca Koll. *Skabałanowicz.*

Sekretarz, Rad. Hon. *Niemow.*

Tłomacz, Ass. Koll. *Popow.*

Redaktor Dziennika Gubernialnego, *Kiryłł Czerneckij.*

Komisja Włościańska.

Prezydujący—Naczelnik Gubernii.

Członkowie: Vice-Gubernator i Zarządzający Izbą Skarbową.

Stały Członek, Rad. St. *Bałk.*

Rewizor pomiarowy, Sek. Koll. *Bezsarenko.*

Sekretarz, Radca Koll. *Okorski.*

Gubernialna Rada Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.

Prezydujący—Naczelnik Gubernii.

Członkowie z urzędu: Vice-Gubernator—Zarządzający Izbą Skarbową—Naczelnik Dyrekcyi Naukowej i Inspektor zdrowia.

Członkowie z wyborów: *Karo*, *Plewiński* i *D-r. Kuszelewski.*

Opiekunowie szpitali cywilnych i domów schronienia w m. Lublinie.

Budowniczy Gubernialny, Ass. Koll. *Sidorskij.*

P. o. Kasjera, Rad. Dw. *Klimowicz.*

Sekretarz Rady, Ass. Koll. *A. K. Gowwe.*

Buchalter, Sekr. Koll. *D. E. Poleszuk-Timoszuk.*

Zarządy powiatowe.

W Lublinie Naczelnik, Rad. St. *Sachacki*.
„ Lubartowie, Naczelnik Rad. St. *Raftopuło*.
„ Nowo-Aleksandryi, Naczelnik, *vacat*.
„ Janowie „ Rad. Dw. *Lewalt-Jezierski*.
„ Zamościu „ Rad. Stan. *Czernicki*.
„ Biłgoraju „ Rad. Hon. *Kuzniecow*.
„ Krasnymstawie „ Rad. Hon. *Uszerenko*.
„ Chełmie „ Rad. Hon. *Chruscewicz*.
„ Hrubieszowie „ Rad. Koll. *Chudziński*.
„ Tomaszowie „ Sek. Koll. *Szalimow*.

Komisarze Powiatowi.

W Lublinie, Rad. St. *Papengut*.
„ Lubartowie, Rad. St. *Anuczyn*.
„ Nowo-Aleksandryi, Rad. Dw. *Popowiczenko*.
„ Janowie, Por. Zap. *Essen*.
„ Biłgoraju, Sekr. Koll. *Sztilbach*.
„ Chełmie Rad. Dw. *Taskin*.
„ Krasnymstawie, Por. Zap. *Smolenskij*.
„ Zamościu Rad. Dw. *Werzykowskij*.
„ Hrubieszowie, Rad. Dw. *Makiejew*.
„ Tomaszowie, Rad. St. *Bernadskij*.

Magistrat m. Lublina.

Prezydent *Aleksander Biedraga*.
Radni: Ass. Koll. *Pieńkowski*, *Winnicki i Szewczykowski*.
Pomocnicy Radnych: Sekr Gub. *Juljusz Rzepecki* i Sekr. Gub. *Leonow*.
Budowniczy, architektor artysta *H. Paprocki*.
Konduktorzy robót budowl. *Wacław Orłowski i Jan Cyran*.
Lekarz, Rad. Koll. *Witold Jarnuszkiewicz*.
Weterynarz, *Guzowski*.
Sekretarze Rad. Hon. *Miłaszewski*, Sekr. Gub. *Golejewski i Kasprzycki*.
Buchalter, Reg. Koll. *Roman Nurowski*.
Komisarze-administracyjni: *Granatowicz Bieliński i Księżycki*.
Dziennikarz-Ekspedytor *Sudbinin*.
Radni Honorowi; *Juljusz Vetter*, *Tadeusz Piotrowski i Feliks Dutkiewicz*.

Zarząd Policyi m. Lublina.

Policmajster i naczelnik straży ziemskiej miasta Lublina Kapitan *Merlin*.

Komisarze cyrkułowi: 1) Podp. *Fiedorow*.
2) Kap. *Łojko*.

Referent, Ass. Koll. *Andruszkiewicz*.

Zarządzający, kancelarją *Klemens Piwowarski*.

Brandtmajster, *Sawicki*.

Szpitale w Lublinie.

Ś-go Wincentego, Opiekun. *vacat*
Lekarz, Ass. Koll. *Dobrucki*.
Intendent, Rad. Hon. *Jaworski*.

Ś-go Józefa, Opiekun Rad. Dw. *Gorbacewicz*.
Lekarz, Ass. Koll. *Jaczewski*.
Intendent, *Sudbinin*.

Ś-go Jana, Opiekun. Rz. Rad. Dw. *I. I. Iwanow*.
Lekarz, D-r. *M. Biernacki*.
Intendent, *Chalawin*.

Staro-Zakonnych, Opiekun, *S. Finkielsztejn*.
Lekarz, *Cynberg*.
Intendent, *Krel*.

Domy przytułku w Lublinie.

Ś-go Ducha, Opiekun, Ass. Koll. *Pieńkowski*.
Staro-Zakonnych, Opiekun *Śejdenman*.

Oprócz tego znajdują się szpitale:

W Nowo-Aleksandryi, Ś-go Karola, Opiekun Rad. Stan. *Wasiljew*, Intendent *Jakimow*.

W Zamościu, Ś-go Mikołaja, Opiekun, Rad. Dw, *Uspienskij*.

„ Janowie, Opiekun, *vacat*.

„ Szczebrzeszynie, Ś-ej Katarzyny, Opiekun, Ks, *Tracz*.

„ Krasnymstawie, Ś-go Franciszka, Opiekun, Rad. Dw. *Ganiecki*, Intendent *Jassijewicz*.

W Hrubieszowie Ś-go Aleksandra, Opiekun, *vacat* i Staro-Zakonnych, Opiekun, *Brandt*.

Domy przytułku.

W Zamościu, Biłgoraju, Hrubieszowie 2, w osadzie Kryłów, Chełmie, Szczebrzeszynie, Krasnymstawie, Kraśniku i Tomaszowie.

Lubelskie Towarzystwo Dobroczynności.

Prezes Towarzystwa Dobroczynności, J. E. Ks. *Biskup Jaczewski.*

Vice-Prezes, *Aleksander Jaworowski.*

Członkowie Zarządu: *Ks. Szprynger, Władysław Graff, Franciszek Głowacki, Władysław Muszyński, Władysław Przegaliński, Tadeusz Piotrowski, Aleksander Staniszewski, Lucjan Wagner i Apolinary Zarębski.*

Opiekunowie: Domu starców, *Jan Karo.*
" Sali Sierot, *Aleksander Jaworowski.*
" Ochrony I-ej, *Stanisław Ostrołęcki.*
" Ochrony II-ej, *Stanisław Kwiatkowski.*
" Ochrony III-ej, *Kazimierz Ejsmont.*
" Domu wdów, *Wł. Sienicki.*
" Domu Zarobkowego i przytułku Noclegowego, *Ks. Kłopotowski.*

Opiekun przytułku Ś-go Antoniego, *Ks. Ignacy Kłopotowski.*

Wydział wsparć, *Ks. Szprynger.*

Wydział zabaw: *Władysław Muszyński i Lucyan Wagner.*

Podskarbi, *Lucjan Wagner.*

Sekretarz, *Żychliński.*

Członek z urzędu, Radca Rz. Gub. *Smoleńskij.*
" " prezydent miasta Lublina.

Buchalter—*Gustaw Szymański.*

Więzienia.

W Lublinie, Nadzorca, Rad. Dw. *Gorskij.*
Lekarz, Radca Dw. *Dziewiszek.*

W Janowie, Nadzorca, Sek. Gub. *Smolenskij.*
Lekarz, Rad. Dw. *Gautier.*

Biuro Urzędu Pocztowo-Telegraficznego w Lublinie.

Naczelnik Urzędu Pocztowo-Telegraficznego, Rad. St. *Baj.*

Pomocnik Naczelnika, Rad. Koll. *Rudowski.*

Urzędy Pocztowo-Telegraficzne.

W Zamościu, Hrubieszowie, Krasnymstawie, Chełmie, Janowie, Nowo Aleksandryi, Biłgoraju, Tomaszowie, Iwangrodzie, Kraśniku i Lubartowie.

Oddziały Pocztowo-Telegraficzne.

W Opolu, Łęcznie, Szczebrzeszynie, Tyszowcach, Annopolu, Żółkiewce, Dołhobyczowie, Nałęczowie, Józefowie, Wojsławicach, Zwierzyncu i Tarnogrodzie.

Stacje Pocztowe.

W Bełżycach, Bychawie, Kryłowie, Rejowcu, Urzędowie, Chomęciskach, Frampolu, Krzeszowie, Teratynie, Dubience, Dryszczowie, Kazimierzu, Kurowie, Piaskach, Niedrzwicy, Sawinie i telegraficzna w Iwangrodzie (forteca).

MINISTERYUM SKARBU.

Izba Skarbowa Lubelska.

Zarządzający, Rzecz. Rad. St. *Koronatow.*
Naczelnicy Wydziałów: I-go Rad. St. *Bezsonow.*
" " II-go Rad. St. *Zacharczenko.*
" " III-go Rad. St. *Czemiezow.*
Sekretarz, Rad. Hon. *Władimirskij.*
Urzędnik do szczególnych poruczeń, Sekr. Koll. *Wojtiuk.*
Jeometra, Rad. Dw. *Kwapiszewski.*

Inspektorowie podatkowi na powiaty:

Na miasto Lublin, Rad. Koll. *Ustinow.*
Lubelski i Lubartowski, Ass. Koll. *Bokow.*
Zamoyski, Ass. Koll. *Tymiński.*
Nowo-Aleksandryjski, Rad. Dw. *Inoziemcow.*
Chełmski, Rad. Koll, *Fiłonow.*
Hrubieszowski, Rad. Hon. *Słabniewicz.*
Krasnostawski, Rad. Hon. *Rudko.*
Tomaszowski, Ass. Koll. *Brenn.*
Janowski, Ass Koll *Morozow.*
Biłgorajski, Rad. Hon. *Szawrel.*

Kasa Gubernialna.

Główny Kasjer, Rad. St. *Tichomirow.*
Starszy Buchalter, Rad. Koll. *Żukowski.*

Kasy Powiatowe.

W Nowo-Aleksandryi, Hrubieszowie, Chełmie, Janowie, Zamościu, Biłgoraju, Krasnymstawie, Lubartowie i Tomaszowie.
Uwaga. Kasy powiatowe przyjmują przekazy pieniężne na wszystkie kasy swojej i innych gubernij, oraz na wszystkie Oddziały Banku Państwa.

Zarząd Akcyzy.

Zarządzający w guberniach: Lubelskiej, Radomskiej i Kieleckiej, Radca Stanu *Rewelioti.*
Rewizorzy: Rad. Stanu *Imszenieckij i Ieremiejew*, Rad. Hon. *Bielajew*, Rad. Dw. *Sołodiłow* i Rad. Hon. *Błagowieszczenskij.*
Sekretarze: Rad. Hon. *Żukowskij i Szamanowskij.*
Buchalterzy: Rad. Dw. *Garlicki* i Sekr. Gub. *Kotlecow.*

Zarządy Okręgowe.

1-go w Lublinie, Nadzorca, Sekr. Gub. *Krylenko.*
Buchalterzy: Ass Koll. *Szaniawski.* i Reg. Koll. *Bałandowicz.*
2-go w Chełmie, Nadzorca, Rad. Dw. *Marczenko.*
3-go w Janowie, ,, Rad. Koll. *Kriukowskij.*
4-go w Zamościu. ,. Rad. Koll. *Iwanow.*
Skład rządowy, Zarządzający *M. Dworakowskij.*

Zarząd Okręgowy Cukrowni.

Nadzorca Okręgu, w Lublinie, Rad. Dw. *Jefimowicz.*
Buchalter, *P. Goraszczenko.*

Komory Celne.

W Tomaszowie i Dołhobyczowie.

Przykomórki.

W Krzeszowie, Podmajdanie i Łążku Zaklikowskim.

Towarzystwo wzajemnej pomocy Rzemieślników i Handlujących m. Lublina.

Prezes, *Alojzy Kuczyński.*
Buchalter, *Antoni Skowronek.*
Kasjer, *Wincenty Grafczyński.*
Sekretarz, *Ignacy Nowiński.*
Gospodarz, *Edward Chmielewski.*

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Lublinie.

Prezes, *Wł. Gorzkowski.*
Naczelnik Biura, *Fr. Głowacki.*
Kasjer, *G. Wiercieński,*
Rachmistrz, *Gustaw Szymański.*
Archiwista, *H. Jaworski.*
Pomocnik Rachmistrza, *St. Sulimierski.*
Podsekretarz, *W. Dziewicki.*

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego m. Lublina.

Prezes Dyrekcyi, *Władysław Karwowski.*
Dyrektorowie: *Adam Majewski i Dominik Kochański.*
Zastępcy Dyrektorów, *Wincenty Chmielewski, Władysław Kwapiszewski i Jan Karo.*
Prezes komitetu nadzorczego, *Aleksander Janiszewski.*
Członkowie komitetu nadzorczego: *Władysław Kochanowski, Kazimierz Ejsmont, Jan Dobrowolski, Antoni Plewiński, Aleksander Jaworowski, Włodzimierz Sekutowicz, Mordko Arnsztejn, Bronisław Piętkowski i Bernard Mejerson.*

Urzędnicy:

Buchalter, *Zygmunt Fechner.*
Kasjer, *Jan Jaworski.*
Sekretarz, *Juljan Jaworski.*

Kasa Przemysłowców.

Prezes, *Edward Krausse.*
Zarządzający rachunkowością, *Teofil Ciświcki.*
Kontroler, *Karol Miller.*
Kasjer, *Konstanty Hera.*
Buchalter, *Antoni Herlen.*

Lubelskie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe.

Zarząd:

Prezes, *Mieczysław Biernacki.*
Kontroler, (zastępca) *Józef Mleczko.*
Sekretarz, *Ignacy Nittner.*
Buchalter, *Stefan Główczewski.*
Kasjer, *Aleksander Merkisz.*

Lubelskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu.

Prezes, *Mikołaj Gosiewski.*
Dyrektorowie: *Zygmunt Brzeziński i Władysł. Eydziatowicz.*
Kasjer, *Lucyan Wagner.*

Oddział Banku Peństwa w Lublinie.

Zarządzający, Rad. Dw. *Jakób Szebanow.*
Kontroler, Ass. Koll. *Jan Burgow.*
Buchalter, Sek. Koll. *Jan Wiflejemski.*
Kasjer, Sekr. Koll. *Mitrofan Miłowidow.*
Pomocnik Kontrolera, Sek. Koll. *Z. Czaplicki.*
Pomocnik Kasjera, I-go rzędu Sek. Koll. *Aleksy Rudenko.*
" " II-go rzędu Rad. Dw. *Leopold Zieliński.*
" " " *Andrzej Karwacki.*
Rachmistrz 1-go rzędu *Leopold Krassowski.*
" " " *T. Żórawski.*
" " " *Szczepan Kucharuk.*
" " " Sek. Gub. *Konstanty Bach.*
" 2-go rzędu *P. Byszko.*
" " " *Andrzej Skiba.*
" " " *Wincenty Cherubin.*
" " " *Maciej Dulewicz.*

Oddział Banku Handlowego Warszawskiego w Lublinie.

Dyrektor Oddziału, *Tadeusz Piotrowski.*
Prokurent, *Adam Konwerski.*

Oddział Banku Handlowego Łódzkiego w Lublinie.

Zarządzający, *Jakób Kipman.*
Prokurent, *Hieronim Schiff.*
Buchalter, *Józef Blatt.*

Lubelskie Towarzystwo Spożywcze „Przezorność".

Zarząd:

Prezes, *Mieczysław Stelmasiewicz,*
Członkowie Zarządu: *D-r. Piętkowski, D-r. Radomyski i Napoleon Mejzner.*

MINISTERYUM OŚWIATY.

Dyrekcya Naukowa w Lublinie.

Naczelnik, Rad. St. *I. Niedumow.*
Sekretarz, *A. Szutowski.*
Buchalter, *Mikołaj Liszniewicz.*

Gimnazyum Męskie.

Dyrektor, Rad. Dw. M. *Wereszczagin.*
Inspektor, *vacat.*
Sekretarz, *O. Masiuk.*

Gimnazyum Żeńskie.

Zarządzający, Rad. Hon. *Jakób Bieliński.*
Przełożona, *Gurjewa.*
Sekretarz, *Zańko.*

Szkoła Handlowa 7-o klasowa w Lublinie.

RADA OPIEKUŃCZA.

Prezes, *M. Wolski.*
Członkowie: *W. Karwowski, A. Żarębski, F. Głowacki, B. Meyersohn.*
Dyrektor Szkoły, *A. Dimitrin.*
Sekretarz, *Z. Tramecourt.*

W Nowo-Aleksandryi. Instytut gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa, Dyrektor, Rad. Hon. *Budryn*, Inspektor Rad. St. *Kostylow*, Progimnazyum żeńskie, Zarządzający, Rad. St. *Wasiljew*. Przełożona, *Semieczewa*.

W Chełmie. Seminaryum Nauczycielskie—Inspektor, Rad. St. *Bałkowskij*. Gimnazyum męskie—Dyrektor, Rad. St. *Newskij*. Szkoła żeńska Maryińska 7-o klasowa, Przełożona *Marya Wiszniakowa*, Zawiadujący, Ass. Koll. *Dymitry Jankowski*.

W Zamościu. Progimnazyum męskie i żeńskie, Inspektor, Rad. Koll. *Jan Petrow*, Przełożona progimnazyum żeń. *Marya Jaczynowska*.

W Hrubieszowie. Progimnazyum męskie, Inspektor, *Afanassiew*.

Lubelskie Towarzystwo Muzyczne.

Prezes, *Tadeusz Piotrowski*.
Vice-Prezes, *Ksawery Drozdowski*.
Sekretarz, *Tomasz Szmigielski*.
Zastępca sekretarza *Władysław Gotz*.
Skarbnik, *Apolinary Zarębski*.
Zastępca Skarbnika, *Juljusz Kijok*.
Dyrektor orkiestry i churów, *Gustaw Jerzyna-Czernicki*.

Kontrola Państwa.

Izba obrachunkowa na gubernie: Lubelską Radomską, Siedlecką i Kielecką w Lublinie.

Zarządzający, Rzecz. Rad. Stanu Eugieniusz syn Stepana *Steblin-Kamieński*,

Rewizorzy Starsi: Rad. St. *Dudziński* i Rad. St. *Kandaurow*.

Rewizorzy Młodsi: Rad. Koll. *Karpiński*, *Kopac'yńskij*, Sek. Gub. *Iwanow* i Sekr. Koll. *Bejtter*.

Sekretarz, Rad. Dw. *Konstantynowicz*.

Wydział lekarski guberni Lubelskiej.

Zarządzający, D-r. Med. Rad. Koll. *M. E. Ignatiew*.
Assesor farmacyi, Mag. Farm. Rad. Dw. *Jan Karo*.
Weterynarz Gub., Rad. St. *Rubińskij*.
Sekretarz, Sek. Gub. *Jaworski*.

Ministeryum Sprawiedliwości.

Prezes Sądu Okręgowego, Rzecz. Rad. St. *Koczubej.*
Vice-Prezesi; Rad. St. *Ellenbogen i von Stralborn.*
Członkowie: Rad. St. *Wilczkowski*, Rad. St. *Smirnow*, Rad. St. *Orłow*, Rad. St. *Szlecer*, Rad. St. *Nowicki*, Rad. Koll. *Makuchin*, Rad. Dw. *Drozdow.* Ass. Koll. *Bogdanow*, Rad. St. *Waledyńskij* i Ass. Koll. *Stefanowicz*,
Sekretarze: *Bokiewicz*, Rad. Dw. *Brzeziński*, i Radca Dw. *Przegaliński.*
Pomocnicy Sekr. *Burzyński*, *Łapik*, *Pajewski*, *Jaczewski*, *Siesicki i Głuchowski.*
Prokurator, Rad. Koll. Lejwin.
Towarzysze Prokuratora: *Batalin*, Ass. Koll. *Merkuljew.* Ass. Koll. *Winogradski*, Sekr. Koll. *Masłow*, *Wasiljew*, Rad. Hon. *Chlebnikow.*
Sekretarz Prokuratora, Sekr. Gub. *Lwow.*
Archiwista, *A. A. Modzelewski.*

SĘDZIOWIE ŚLEDCZY.

w Lublinie.

Do szczególnie ważnych spraw, *Michałowskij.* 1-go rewiru powiatu Lubelskiego, Rad. Hon. *Matwiejew*; 2-go rewiru, tegoż powiatu *Kostiukowicz* i 3-go rewiru, tegoż powiatu *Ławrowskij.*

Sędziowie śledczy w powiatach:

Janowskim, Rad. Hon. *Djaczan.*
Lubartowskim, Rad. Hon. *Todarejew.*
Nowo-Aleksandryjskim, Rad. Hon. *Romaszczew.*
Biłgorajskim, *Czausow.*
Zamojskim, Rad. Hon. *Mimi.*
Hrubiąszowskim, *vacat.*
Tomaszowskim, Sekr, Koll. *Miszczenko.*
Chełmskim, Rad. Hon. *Onacewicz.*
Krasnostawskim, Sekr. Koll. *Iwanowski.*

ZJAZD SĘDZIOW POKOIU I-go OKRĘGU w LUBLINIE.

Prezes, Rad. St. *Łoszkiejt.*
Sekretarz, *Basiewicz.*

SĘDZIOWIE POKOJU M. LUBLINA.

I-go rewiru, Sekr. Koll. *Wojewódzki.*
II-go „ Rad. Dw. *Fedorowski.*
III-go „ Rad. St. *P. Truskowski.*
Sędzia dodatkowy, *vacat.*

Przy sądzie pokoju I-go rewiru znajduje się wydział hypoteczny powiatów: Lubelskiego i Nowo-Aleksandryjskiego i archiwum mieszczące w sobie akta hypoteczne nieruchomości, położonych w osadzie, oraz duplikaty aktów, Stanu cywilnego wszystkich parafij i okręgów obydwóch tych powiatów.

Sekretarz hypoteczny, *K. Cichocki.*

ZJAZD SĘDZIÓW POKOJU II-go OKRĘGU W ZAMOŚCIU.

Prezes Rad. St. *Lebedjew.*
Sekretarz *Koronowski.*
Sędzia pokoju m Zamościa Ass. Koll. *Orłowskij.*

Ministeryum Komunikacyi.

Sekcya Lubelska dróg bitych państwowych składa się z traktatów następujących:

1) **Lubelskiego** od Kurowa do Lublina i od Lublina do Piask.
2) **Włodawa—Fajsławice.**
3) **Zamoyskiego** od Piask do Fajsławic.
4) **Uściłuskiego** od Piask do wsi Raciborowice, przez Chełm.

Naczelnik Sekcyi Inżynier *Pugaczew.*

Inżynier-Konduktorów trzech, zamieszkują: w Lublinie, Włodawie i Chełmie.

Ministeryum Rolnictwa i Dóbr Państwa.

Zarządzający Dobrami Państwowemi w guberniach: Radomskiej, Kieleckiej, Lubelskiej i Siedleckiej, Red. St. *W. M. Suczkow.* (zamieszkały w Radomiu).

Pomocnik zarządzającego, Radca St. *W. A. Drzewica-Kowwacz* (w Radomiu).

Naczelnik gospodarczego wydziału, Rad. Koll. *A. J. Połozow.*

Starszy Rewizor leśny, Rad. Koll. *J. N. Kumiłowskij.* (w Lublinie).

Leśnictwa.

Chełmskie.

Leśniczy Sekr. Koll. *T. G. Gawriuszyn* (w osadzie Sawinie powiatu Chełmskiego.

Pomocnik leśniczego, *vacat.*

Pomocnik leśniczego, *A. A. Egres* (we wsi Walance pow. Chełmskiego).

Lubelskie.

Leśniczy, Rad. Hon. *G. P. Turkiewicz* (we wsi Łopiennik pow. Krasnostawskiego).

Pomocnik Leśniczego *Jenko* w Biłgoraju.

Pomocnik Leśniczego, *Dronow* (we wsi Krzczonowie, powiatu Lubelskiego).

Nowo-Aleksandryjskie.

P. o. Leśniczego, Sek. Koll. *W. N. Giering* (we wsi Kozibór, powiatu Nowo-Aleksandryjskiego).

Pomocnik Leśniczego, *vacat.*

Komitet Ochrony Leśnej.

Prezes—J. W. Naczelnik Gubernii.

Członkowie: Vice-Gubernator.

Prezes Sądu Okręgowego Lubelskiego.

Prezes Dyrekcyi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Rewizor-Instruktor leśny gub. Lubelskiej, Starszy leśny Rewizor, Rad. Koll. *Kumiłowskij.*

Przy Komitecie Ochrony leśnej młodszy zapasowy Leśniczy, Ass. Koll. *N. P. Futasiewicz.*

Mianowani przez Generał-Gubernatora.

Właściciele leśni: Hrabia *Konstanty Zamoyski* i *Józef Florkowski.*

Ministeryum Wojny.

Dowodzący 14 Korpusem linjowym w Lublinie, Generał Lejtenant *Chreszczatickij.*

Naczelnik Sztabu, Generał Major *Ewert.*

„ Artyleryi, Gen.-Lejt. *Tichobrazow.*

„ 17 Dywizyi Piechoty, Gen.-Lejt. *Esse.*

„ 18 „ „ „ *Smirnow.*

Lubelski wojenny Naczelnik, Pułkownik *Koczarga.*

P. o. Intendenta 14 Korpusu armii, Podpułkownik *Tichomirow.*

Dowódcy Pułków: 69 Riazańskiego *vacat.* 70-go Riażskiego *vacat.* 71-go Bielowskiego *Martzon*, 72-go Tulskiego *Owsiejew.*

Naczelnik Lazaretu, Pułkownik *Koczarga.*

Zarządzający lazaretem, Kapitan *Günther.*

Starszy Lekarz lazaretu wojennego, Rad. St. *Popow.*

Lekarze ordynujący: Rad. Dw. *Agrykolański*, *Orłow*, *Polakow* i *Kuźmin.*

Felczer klasowy Reg. Koll. *Ostrowski.*

Aptekarz *Kubli.*

Zarząd Kolei Żelaznej w Lubinie.

Neczelnicy: Dystansu, *Grudziński.*

„ Depo: *Ejsmont.*

„ Stacyi, *Radziszewski.*

Zarząd Gubernialny Żandarmski.

Naczelnik Jenerał-Major *Debil.*

Zarząd Powiatowy Żandarmski.

Na powiaty: Lubelski i Janowski, Podpułk. *Krysztanowskij.*

„ Hełmski i Hrubieszowski, Podpułk. *Bielskij.*

„ Tomaszowski i Biłgorajski, Rotm. *Piużol.*

„ Zamoyski i Krasnost. Podpułk. *Sosionkow.*

„ Nowo-Aleksan. i Lubart., Rotm. *Wozniesienskij.*

„ Twierdzy Iwangrodzkiej, Podpułk. *Tichobrazow.*

Żandarmski Policyjny Zarząd Dróg Żelaznych.

Naczelnik oddziału Lubelskiego Rotmistrz *Winniczuk*, oddziału Iwangrodzkiego Podpułk. *Wakulenko.*

ZARZĄDY DUCHOWNE.

Wyznania Prawosławnego.

Biskup Lubelski *Eulogjusz.*
Rektor Seminaryum w Chełmie, *vacat.*
Proboszcze w Chełmie: *Goszowski i Straszkiewicz*; w Lublinie: *Kozłowski i Wielecki.*

Wyznania Rzymsko-Katolickiego.

Biskup Dyecezyi Lubelskiej, J. E. Ks. *F. Jaczewski.*

Konsystorz Jeneralny Dyecezyi Lubelskiej.

Sędzia—Surrogat Ks. Prałat *Koglarski.*
Regens Kancelaryi, Ks. *Ludwik Kwiek.*
Sekretarze: 1 Ks. *Adam Pieńkowski.*
„ 2 Ks. *Mikołaj Bobolewski.*
Archiwista, *vacat.*

Seminaryum Dyecezyalne Lubelskie.

Regens, Mag. Św. Teol. Ks. Prałat *Nojszewski.*
Vice-Regens, Mag. Św. Teol. Ks. *Zenon Kwiek.*
Dziekan Dekanatu Lubelskiego, Ks. *Aleksan. Bohdanowicz.*

Proboszczowie parafialni w Lublinie.

Parafii Katedralnej—Kapituła.
„ Nawrócenia Św. Pawła—Ks. *Feliks Kamiński.*
„ Św. Agnieszki—Ks. Kanonik *Mech.*

Wyznania Ewangelickiego.

W Lublinie, Pastor *Schoeneich.*
W Kamieniu, Pastor *Wernitz.*

Wyznania Mojżeszowego.

Rabin w Lublinie, *Lejb Lipszyc.*

Główne Jarmarki w Państwie Rossyjskiem.

W Styczniu: *Berdyczów*, od 13 do 20.—*Charków*, 6.—*Dubno*, od dnia 6 przez miesiąc.—*Homel*, od 1 do 7.—*Kijów*, od 15 do 1 Lutego. — *Lebedjan*, od 1 dwa tygodnie trwający. — *Niżnij-Nowgorod*, od 5 do 7.

W Lutym: *Romny*, w poście.—*Rostow*, od środy pierwszego tygodnia do soboty trzeciego tygodnia welkiego postu.—*Starokonstantynów*, w ostatnich dniach Syropostu.

W Marcu: *Kijów*, pierwszy tydzień wielkiego postu.—*Ostrow*, od 1 do 10.

W Kwietniu: *Starokonstantynów*, w poniedziałek w pierwszym tygodniu postu.—*Wilno*, od 23 Kwietnia do 15 Maja.

W Maju: *Bałta*, 25, dziesięć dni trwający.—*Charków*. od 15 Maja do 15 Czerwca.—*Korsuń*, od 10 do 25.—*Lebedjan*, od 5 do 29.—*Smoleńsk*, od Wniebowstąpienia (3 dni).—*Taganrog*, od 9 Maja do 17 Czerwca. — *Kutno*, we wtorek po Zielonych Świątkach, 10 dni.—*Kalisz*, 19, trzy dni na wełnę.

W Czerwcu: *Berdyczów*, od 12 dwa tygodnie trwający. — *Charków*, na Św. Trójcę.—*Dynaburg*, od 5 do 20.—*Grodno*, od 25 do 25 Lipca. —*Kijów*, od 15 do 1 Lipca.—*Niznij-Nowgorod*, 24, dni 3 trw. (na konie.)—*Warszawa*, od 15, 3 dni na wełnę. — *Łowicz*, na Ś. Jana Chrzciciela 3 dni. — *Radom*, na Ś. Jana Chrzciciela 5 dni.—*Busk*, od 1 Czerwca do 1 Października z wyjątkiem Niedziel i Świąt uroczystych.

W Lipcu: *Niżnij-Nowgorod*, od 25 do 5 Sierpnia —*Orenburg*, przez całe lato.—*Połtawa*, od 10 cały miesiąc trwający.— *Saratow*, od 6 do 9.— *oroneż*, od 2 do 29.

W Sierpniu: *Berdyczów*, od 15 jeden tydzień trwający.— *Charków*, od 30 do 6 Września.—*Starokonstantynów*, dnia 15.— *Taraszcza*, od 15 do 22. — *Woroneż*, od 15 do 29. – *Żytomierz*, dnia 14.

We Wrześniu: *Lebedjan*, od 10 cały miesiąc. — *Nowoczerkask*, 14.—*Rybińsk*, od 10 do 25.—*Łowicz*, na Ś-ty Mateusz 8 dni.—*Radom* 9, dni 3.

W Październiku: *Kiszeniew*, od 20 do 26 Listopada.—*Taraszcza*, od 2 do 9.—*Saratow*, od 23 do 24 Listopada.

W Listopadzie: *Berdyczów*, od 1 cały tydzień.—*Ekaterynburg*, 24.—*Tuła*, od 8 do 22.—*Włodawa*, 9, dni 7.

W Grudniu: *Nowgorod*, od 20 do 24.—*Smoleńsk*, od 6 do 9 Stycznia.

Jarmarki w Gubernii Lubelskiej.

Powiat Lubelski. *Lublin*, jarmarków 11: w poniedziałek po Niedz. Kwiet., we wtorek po Zielonych Świątkach, 3 dni trwający i w poniedziałki: po ś. Bernardzie, 3 dni trw., po ś. Michale, po Wszystkich Świętych, przed Bożem Narodzeniem.

Bełżyce, jarmarków 6, w środy: po Niedz. Białej (5-ej postu), po ś. Stanisławie, po ś. Małgorzacie, po ś. Michale, po Wszystkich Świętych, po ś. Łucyi.

Chodel, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po ś. Marku, po ś. Filipie, po ś. Onufrym, po Narodzeniu NMP., po ś. Leonardzie.

Biskupice, jarmarków 5, we wtorki: po 3 Królach, po ś. Wojciechu, po ś. Stanisławie Biskupie, po śś. Koźmie i Damianie, po ś. Marcinie Biskupie.

Bychawa, jarmarków 6, we środy: po 3 Królach, po Niedzieli Środopostnej, przed śś. Filipem i Jakóbem, po ś. Maryi Magdalenie, po ś Mateuszu, po ś. Urszuli.

Głusk, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po ś. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po ś. Jadwidze, po ś. Marcinie, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Piaski Wielkie, jarmarków 6, we środy: po ś. Macieju, po Niedzieli Kwietniej, po ś. Kilianie, po Podwyższeniu ś. Krzyża, po Wszystkich Świętych, przed ś. Tomaszem.

Powiat Lubartowski. *Lubartów*, jarmarków 6, we wtorki po 3 Królach, po Niedz. Kwietniej, po ś. Stanisławie, po ś. Annie, po ś. Bartłomieju, po ś. Dyonizym.

Czemierniki, jarmarków 6, we wtorki: po s. Agnieszce, po Zwiastowaniu NMP., po ś. Stanisławie, po śś. Piotrze i Pawle, po ś. Szymonie Judzie, po ś. Andrzeju Apostole.

Łęczna, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, we wtorek po ś. Józefie, w piątek po Bożem Ciele—ośm dni trwający, w poniedziałek po ś. Magdalenie, na ś. Idzi – dziesięć dni trwający, w poniedziałek przed ś. Mikołajem.

Michów, jarmarków 6, we środy: po ś. Macieju, po ś. Józefie, po ś. Wojciechu, po ś. Michale, po ś. Marcinie, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Osada Kamionka, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Weronice, po ś. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po ś. Małgorzacie, po Podwyższeniu ś. Krzyża i po ś. Cecylji.

Firlej, jarmarków 6, w poniedziałki: po Oczyszczeniu NMP., po ś. Marku, po Bożem Ciele, po Przemienieniu Pańskiem, po ś. Franciszku Serafickim i po Narodzeniu Chrystusa Pana

Powiat Nowo-Aleksandryjski. *Osada Nowo-Aleksandrya.* jarmarków 12, w poniedziałki: po Nawróceniu ś. Pawła, po św, Walentym, po ś. Benedykcie, we wtorki: po ś. Marku Ewangieliście, po ś. Zofii, po ś. Łucyi, na ś. Erazma, na ś. Józefa Kalasantego, na św. Piotra, na św. Idziego, na ś. Franciszka (4-go Października), na ś. Karola.

Baranów, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Agnieszce, od Niedzieli Zapustnej, po Niedzieli Kwietniej, po ś. Maryi Magdalenie, po Wniebowzięciu NMP., przed ś. Szymonem Judą.

Bobrowniki, jarmarków 6, w poniedziałek po ś. Macieju, we wtorki: przed śś. Filipem i Jakóbem, po św. Trójcy, po Nawiedzeniu NMP., po ś. Jadwidze, przed ś Mikołajem.

Józefów nad Wisłą, jarmarków 6, we wtorki: po ś. Józefie, po ś. Feliksię, przed ś. Janem Chrzcicielem, po ś. Michale, po Wszystkich Świętych, przed ś. Mikołajem.

Kazimierz, jarmarków 5, we wtorki: po św. Kazimierzu, przed ś. Janem Chrzcicielem, po ś. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych, po ś. Leokadyi.

Końskowola, jarmarków 6, we wtorki: po Niedzieli Wstępnej, przed Znalezieniem ś. Krzyża, po Bożem Ciele, po ś. Annie, po Podwyższeniu ś. Krzyża, po ś. Łukaszu.

Opole, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Macieju, we wtorki: po Niedzieli Kwietniej, po śś. Piotrze i Pawle, po Podwyższeniu ś. Krzyża, po ś. Katarzynie.

Wąwolnica, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po ś. Wojciechu, po Wniebowzięciu NMP., po Narodzeniu NMP., po ś. Marcinie Biskupie.

Markuszew, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Agacie, po św. Grzegorzu, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, przed św. Wawrzeńcem, przed ś. Szymonem i Judą i przed ś. Mikołajem.

Kurów, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Przewodniej Niedzieli, po śś. Piotrze i Pawle, po ś. Mateuszu, po ś. Jadwidze i po ś. Katarzynie.

Irena, jarmarków 6, we czwartek po 3 Królach, we wtorek po Zwiastowaniu NMP., w poniedziałki: po św. Stanisławie, po św. Annie, po ś. Idzim i po Wszystkich Świętych.

Powiat Janowski. *Janów*, jarmarków 8, we wtorki: po Nowym Roku, po Oczyszczeniu NMP., po ś. Kazimierzu, po Znalezieniu i Podwyższeniu św. Krzyża, po św. Janie Chrzcicielu, po Wszystkich Świętych i po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Annopol, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Walentym, po Niedzieli Białej, we wtorki: po ś. Stanisławie, po św. Annie, po św. Stanisławie Kostce, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Kraśnik, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietniej, po ś. Antonim, po Wniebowzięciu NMP., po ś. Franciszku Serafickim, po ś. Marcinie.

Modliborzyce, jarmarków 6, we środy: po św. Macieju, po Zwiastowaniu NMP., po Zielonych Świątkach, po ś. Maryi Magdalenie, po ś. Mateuszu, przed ś. Tomaszem.

Urzędów, jarmarków 6, we wtorki: po 1-ej Niedzieli postu, po Niedzieli Przewodniej, po Bożem Ciele, przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Łukaszu, po Niepokalanem Poczęciu NMP.

Zaklików, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Agnieszce, po Niedzieli Środopostnej, po św. Annie, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych, po ś. Łucyi.

Zakrzówek, jarmarków 6, w poniedziałki; przed ś. Pawłem, przed Wielkim postem, po Środopościu, po ś. Mateuszu, po św. Szymonie i Judzie i po ś. Mikołaju.

Powiat Biłgorajski. *Biłgoraj*, jarmarków 6, we wtorki: (według kalen. Juljańskiego) po 3 Królach, po ś. Macieju, po Zwiastowaniu NMP., po NMP. Kazańskiej, po Wniebowzięciu NMP. i po św Janie Ewang.

Józefów, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po św. Małgorzacie, po Wniebowzięciu NMP., po św. Mateuszu, po Niepokalanem Poczęciu N. M. P.

Krzeszów, jarmarki: we wtorek po św. Józefie, w piątek po Bożem Ciele, we wtorki po Wniebowzięciu NMP., po Narodzeniu NMP., po św. Łukaszu, przed św. Tomaszem.

Tarnogród, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańskiego) w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietniej, po Nawiedzeniu NMP., przed Przemienieniem Pańskiem, po Podwyższeniu ś. Krzyża, przed ś. Łukaszem.

Powiat Zamoyski. *Zamość*, jarmarków 6, w poniedziałki (wedł. kal. Juljańs.) po ś. Grzegorzu, po ś. Macieju, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po śś. Piotrze i Pawle, po Narodzeniu NMP., po ś. Dymitrze, (26 Października).

Frampol, jarmarków 6, we czwartki: po ś. Dorocie, po św. Kazimierzu, we środę po ś. Janie Nepomucynie, we czwartki: po NMP. Szkaleprznej, po Narodzeniu NMP,. po ś. Łukaszu.

Goraj, jarmarków 6, we wtorki: po św. Walentym, po św. Stanisławie, po ś. Małgorzacie, po ś. Bartłomieju, po śś. Koźmie i Damianie, po ś. Andrzeju Apostole.

Krasnobród, jarmarków 6, we wtorki: (wedł. kal. Juljańs.) po ś. Aleksym, po Zwiastowaniu NMP., po Zielonych Świątkach, po święcie NMP. Kazańskiej, po Narodzeniu NMP., przed św. Mikołajem.

Szczebrzeszyn, jarmarków 6, we wtorki: (wedł. kal. Juljańskiego) po Niedzieli Środopostnej, przed ś. Filipem i Jakubem, przed ś. Janem Chrzcicielem, po Wniebowzięciu NMP., po św. Michale, przed ś. Mikołajem.

Powiat Krasnostawski. *Krasnystaw*, jarmarków 6, (wedł. kalen. Juljańsk.) we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po Zwiastowaniu NMP., po św. Piotrze i Pawle, po św. Annie, po św. Michale, po Niepok. Poczęciu N. Maryi Panny.

Wysokie, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańskiego) w dzień 3 Króli, w dzień Oczyszczenia NMP., w dzień męcz. Glikierja 13 (25) Maja, w dzień NMP. Kazańskiej i 2 (14) Grudnia we Czwartki po świętach.

Gorzków, jarmarków 6, (według kal. Juljańskiego) we wtorki: 9 (21) Stycżnia po św. Filipie; 28 Lutego (12 Marca) po św. Bazylim; 25 Kwietnia (8 Maja) po św. Marku; 10 (23) Czerwca po św. Tymoteuszu; 29 Sierpnia (11 Września) po święcie ścięcia głowy św. Jana Chrzciciela· 29 Października (11 Listopada) po św. Anastazym.

Izbica, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Antonim, przed św. Idzim, po św. Franciszku Serafickim, przed św. Mikołajem.

Turobin, jarmarków 6, we wtorki: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Józefie, po św. Wojciechu, po ś. Trójcy, po ś. Rochu, po ś. Jadwidze.

Zółkiewka, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Dominiku przed ś. Idzim, przed ś. Szymonem i Judą, po ś. Marcinie, po św. Katarzynie, przed św. Tomaszem Apostołem.

Powiat Chołmski. *Chełm*, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljań.) we wtorki: po Zwiastowaniu NMP., po ś. Mikołaju, przed ś. Janem, po Narodzeniu NMP., po dniu 1 (14) Października, po ś. Andrzeju Apostole.

Puchaczew, jarmarków 2, (wedł. kal. Juljańs.) we czwartki: po Przemienieniu Pańskiem i po 1 (14) Października.

Pawłów, jarmarków 6, (wedł. kalen. Juljańsk.) we wtorki: po Zwiastowaniu NMP., po Opiece św. Józefa, po Zielonych Swiątkach, po Bożem Ciele, po Wniebowzięciu NMP., po św. Barbarze.

Rejowiec, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańsk.) w poniedziałki: po Oczyszczeniu NMP., przed ś. Jerzym, we środy: po Zielonych Świątkach, po Wniebowzięciu NMP., po ś. Michale i po św. Mikołaju.

Wojsławice, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańsk.) w środy: po św. Józefie, przed św. Janem Chrzcicielem, po ś. Eliaszu, po Narodz. NMP., po św. Michale, przed św. Katarzyną.

Siedliszcze, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańsk.) we środy: przed 3 Królami, po Oczyszczeniu NMP., przed Wielką Niedzielą, przed śś. Piotrem i Pawłem, przed 1 (14) Października i przed Narodzeniem Chrystusa Pana.

Swierże, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańs.) w poniedziałki: po Nowym Roku, po Tygodniu Tomasza, po śś. Piotrze i Pawle, po Przemienieniu Pańskiem, po Podniesieniu św. Krzyża i po Ofiarowaniu NMP.

Powiat Hrubieszowski. *Hrubieszów*, jarmarków 6, (według kal. Juljańsk.) we wtorki: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po Scięciu św. Jana, po św. Mateuszu, przed św. Szymonem Judą.

Dubienka, jarmarków 2, (według kal. Juljańsk.) we wtorki. po 3 Królach, po Zielonych Świątkach.

Kryłów, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańsk.) we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Środopostnej, przed św. Jerzym, po śś. Piotrze i Pawle, po Narodzeniu NMP., po ś. Andrzeju Apostole.

Uchanie, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańsk.) we wtorki: po Oczyszczeniu NMP., po ś. Jerzym, po Zielonych Świątkach, po śś. Piotrze i Pawle, po Wniebowzięciu NMP., po ś. Dymitrze.

Grabowiec, jarmarków 6, (wedł. kal. Juljańsk.) we wtorki: po św. Weronice, po św. Lambercie, po św. Zofi, po N. Maryi P. Skaplerznej, po Narodzeniu NMP., po Wszystkich Świętych.

Horodło, jarmarków 12, (wedł. kal. Juljańs.) w poniadziałki: po 3 Królach, po Oczyszczeniu NMP., po dniu 40 męczenn., po ś. Jerzym, po ś. Mikołaju, 9 Maja, przed ś. Janem, po św. Koźmie i Damianie, po Przemienieniu Pańskiem, po Narodzeniu NMP., 1 (14) Października, po 8 Listopada.

Powiat Tomaszowski. *Tomaszów*, jarmarków 6, (według kal. Juljańsk.) we środy: po 3 Królach, po ś. Stanisławie, po św. Bartłomieju, po św. Tekli, po św. Łukaszu, po św. Marcinie.

Komarów, jarmarków 6, (według kal. Juljańsk.) w poniedziałki: po Niedzieli Środopostnej, po ś. Trójcy, przed św. Bartłomiejem i Barnabą, po Wniebowzięciu NMP., po Podniesieniu św. Krzyża i po ś. Łukaszu.

Łaszczów, jarmarków 6, (według kal. Juljańsk.) we wtorki: po Nowym Roku, po ś. Eufemjaszu, po Zielonych Świątkach, po śś. Piotrze i Pawle, po Podniesieniu ś. Krzyża i po ś. Dymitrze:

Tyszowce, jarmarków 12, (według kal. Juljańsk.) we środy po dniach: 6 i 29 stycznia, 18 lutego, 24 marca, 12 kwietnia, 5 i 27 maja, 16 czerwca, 5 lipca, 6 sierpnia, 10 września, 3 listopada.

Taryfa domów m. Lublina.

Rynek.

1 Kasa Miejska
2 SS. Surzyckiego
3 Granatowicz
3a Nowińska M.
4 Rozencwejg
5 SS. Makowskiej J.
6 SS Margulesa
7 Zając Godel
8 Brengur
9 SS. Migurskiego L.
10 Kohen
11 SS. Makowskiej J.
12 SS. Ćwiklińskiego
13 Trejgiel
14 Piatkowski
15 Kluszewska Julja
16 SS. Szuranowskiej
17 Lub. Tow. Dobrocz.
18 Jaworska Paulina
18 Tenenbaum
19, 20 i 21 Nej i Szajnbrun

Bramowa.

22/36 Brajer M.
23 Grynsztajn Chask.
24 Szulakiewicz
25 SS. Rozmana
26 SS. Szabsy Zygm.

Olejna.

27 SS. Rozmana
28 Kohen
29 Kohen
30 Rzechowski M.
31 Skrzypczyńska M.
32 Goldsobel Szloma
33 Goldsobel Szloma
34 SS. Bernasiewicza

Jezuicka.

37/38 Gospitalnik F.
39 Małż. Szwarcowie.
40 SS. Jaworskiej M.
41 Kapituła Lubelska
42 Minister. Oświat.
43 Rutkowski
44 Cygelman Gryn.
45/46 SS. Fermana
47/48 Brajczewska J.

Dominikańska.

49/50 Dom Skarbowy
51 Słonczyńska F.
52 Gmach po-Domin.

Archidjakońska.

53/54 Zalewski Karol
55 Ochrona Prawosł.
56 Krusiewicz Sewer.
57 Rotkiewicz Aniela

Złota.

58 Kamińska
59 Janiszewski Leon
60 Rabinin Sergiusz
62 Dyska Teofila
63/64 Meyersohn Ber.

Rybna

65/66 SS. Makowskiej
67/68 Chemia Bach
69 Rzechowski M.
70 Poraziński Edw
70a Szternfeld i Kolberg
71 Dembicka Julja

Kowalska.

71½ Blumel Estera &
72½ Kohen Symcha
73½ Zajdenband Ryf.

Rybna.

74 Finkelsztajn
75 Gronkiewicz Anna
76 Bielicki
77 Zajdensznir M.
78 Rozenblat Boruch
79 Różańcowe Bract.
80 Kenigsberg

Grodzka.

81 Forszteter Chaim
82 Fogielgarn David
83 Grafczyński Win.
84 Fernand Abram
85 Dom schronienia
86 Altman Sura
87, 88, 89 i 90 Finkelsztajn
91 Wajcenblit Jojna
92 Tenenblat
92½ Kohen Ira.
93 Jadwiga Grindé.

Kowalska.

93a Lotte Rywka

Grodzka.

94 i 95 SS. Kopelmana

Kowalska.

95a Wajnberg Ryfka
i Wajntraub Benjamin

Grodzka.

96/97 SS. Cederbauma

Kowalska.

97a Lesz Majer &

Grodzka.

98 SS. Bielajewa
98½ SS. Wajnmana Motla

Kowalska.

98a, 99a i 100a SS-ie Klejnmana Chaima

Grodzka.

99 Cygielman Hercyk
100, 101 i 102 Klajnman Hersz
103 Nisenbaum
104 Nisenbaum Mord.
105 i 106 Nisenbaum
107 Goldkrot Ryfka
108 Mendel Gliklich.
109 Ochrona Starozakonnych
110 SS. Rotta
111 Gewertz Wolf
112 i 113 Dziewulska
114 Krigier Michel

Nowa.

115 Kasa Miejska (Brama Krak.)
116 Scholtz K.
117 Szmidke
18 Tymiński Wojc.
119 Kopelman Aron
119½ Halbersztadt i Altman
120 Kwapiszewski
121 Sztatman
122 Goldsobel Szloma
123 SS. Szliosberga
124, 125 i 384 Landau Sima &

Krakowskie-Przedm.

126 Moszek Zyngier.
127 i 127a Kasa Miejska (Magistrat)
128 Kościół św. Ducha
128 Dom Skarbowy
129 Kasa Miejs. (Straż ogniowa)
130 Bractwo ś. Trójcy
131 Goldcwajg Daw.
132 Kronzylber Szul.
133 Moszek Lerner
134 SS. Korde Wł.
135 Michelis Matylda
136 Boczkowski W.
137 SS. Pliszczyńskiego
138 i 139 Lewiński K.
140, 141 i 142 SS. Rusjana
143 i 144 Leokadja Gałecka
145 Semadeni i Szniersztajn
146 Pniewska
146½ Jan Michelis
146a Frycz Adolf
147 i 148 Rząd Gub.
149, 150 i 151 place p.
152 Kasa Miejska (Koszary)
152a Filja Banku.
152b Biuro Powiatu.
153 Haberlau Ludw.
153½ Jarnuszkiewicz
154 Towarz Kredyt.
155 Gosiewski M.
155a Moraczewski
155b Piotrowska Dor.
156 Kasa Miejska (Rogatka)
157 Dom Skarbowy (Mag. Solny)
158 Ogród Miejski
159 Gmach Inżynieryi wojskowej (Koszary)
161 Gewertz Wólf
161a Timme Adolf
161b Gintowt
162 Cukierman
163 Domańska C.
164d Dr. Piątkowski
164 Goldkraut
164a Gmach Sądu Okręgowego
165 Rachalewski B.
165a Terlecki Leon
166 Zaremba Roman
167 Bank Łódzki
167a Cederbaum
168 Kasa przemysł.
168a Plewiński Ant.
168b Jaworowski A.
168c Krebs
168d Gewerc i Hecht
168g Chil Izraelita
169 Karo Helena
169a Karo Helena
170 Majewska Elż.
170a Szpiro
170b Ziółkowski
171 Gmach pocztowy
172 Kościół po-Kap.
172 Müller

172*a b c*, Bokszańska
172*d* Bank Handl. W.
172*e* Rozgold i Goldw.
172*f* Współka Teatru
172*g* Plac p. (Dutk.)
172*i* Brandt Wincenta
172/4 Pietrzykowski
172*k* Żmigrodzki
172*l* Małż. Sandeccy
172*m* Buckowska A.
172*n* Zienkiewicz W.
172*o* SS. Boguckiego H.
172*p* Eustachiewicz
173 i 173*a* Brodowski
174/5 Goldcwejg B.
176/177 SS. Domańskiego
178 SS. Ziebsa Alberta
179 i 180 Lotte Rywka
181/182 SS. Stodolnickiego K.
183 Cukier Józef
184 SS. Błaszczykiewicza
185 Feder Abram
186 Zarębski A.
187 Zarębski A.
188 Szpet Mordko
189 SS. Wajnmana M.
190/191 SS. Mazurkiewicza
192 Strejbel Helena
193, 194 i 195 Tymiński W.
196 Hielle i Dytrich
197 Radecki Hipolit.
198/199 Wojewódzka

Królewska.

200 Lewiński Konst.
200½ Goldsobel Szlom.
201 Warman Dawid i SS. Grynberga
202 Cichorski
203 SS. Sosnowskiego
204 Buliński Edward
205 SS Welczera
206 SS. Cederbauma
207 Szaniawska Emil.

Żmigrod.

208 Biernacki T.
209 Majzner Napoleon
209*a* Majzner Bron.
210 Kostek
211 Plac pusty
212 Towarz. Dobrocz.
213 SS. Poppe
214, 215 i 216 Pl. p.

Podwale.

217 Pałac Biskupi
218 Pałac Konsystor.
219 Zając
220 Serafiński Rudolf
221/222 Jensz F.
223, 224 i 225 Jensz
225*a* Rotkiewicz
226 Dowgwiłło Bron.
227 Plac pusty

Królewska.

228 Kapituła Lubels.
229/230 Janiszewscy
231 Szyfman Srul
232 SS. Szniersztejna
233 SS. Boguckiego H.
234 SS. Boguckiego

Bernardyńska.

235 SS. Karwowskiego
236 Wajsbrodt
237 Haber
237½ Warman Daw.
238 Świerczyńska J.
239 Waśniewski
240 Gmach po-Bernardynek
240*a* Tow. Dobroczyn.
241, 242 i 243 Lichtenfeld Majer
244 Sznajdermeser i Herszenhorn
245/246 Plage
248/249 Place puste
250, 251 i 252 Seminarjum

Zamostska.

253 SS. Pyzikowskiego
254 Plac pusty
255 Vetter August i Juliusz
255*a* Szczerański
256, 256*a* i 256*b* Rogowska Emilja i Chmielewscy
257/258½ Rzewuski Józef
258*a* Brafman
258*b* SS. Terpiłowskiego
258*d* Fainmel
258*g* Kasperska
257*a* Lerkam
257*b* Herszenchorn J.
257*bb* Wojdaliński
257*w* Dziewulska
257*w* Jakubiec
257/8 Jul. Kijok.
257*d* Gałecki
257*e* Liniewicz Kaz.
257*k* Wojdalinski A.
257 Juljusz Kijok
257*a* Bartoszewski S.
257*b* Wojdaliński A.

Bernardyńska

259½ Vetter

259/260 Kubicki St.
261, 262 i 264 Wojdaliński Adam
263 Janiszewska
265 Vetter Jul. i Aug.
266 Dembowski
266a Janowski
267 Vetter Bronisława
268 Kassa Miejs. (Koszary)
268a Zieliński A.
268b Sienicki

Dolna Panny Maryi.

269a Klejnman
269 Lipiński
270 Chmielewska Izab.
271 Jan Kozłowski
271 Samborska i spół.
271/2b Bartosiewicz
271a Filipek Sobest.
271b Kribik Andrzej
272 Niespodziewany
273 Schoepke
274 Okołowicz M.
275 Skorupski
275a Zubrzycki Wac.
275b Wilhelm
276l Bieniecka Wanda
277a Ziembrowska J.
277 Bieniecka Wanda
278 Sass Adam
278 Skorupski
278a Krzyżanowski L.
279 Edelman Icek
280, 281, 281½ Badzyński Piotr
282 Storczyński W.
282a M. L. Feldsztajn
283 SS. Łukaszewskiego
283c Michalak
284 Cichocki Piotr
285 Cichocki Piotr
285a Kisiel Zuzanna
285b Cichocki Piotr
286 SS. Bernasiewicza
286a Markrauch
286b Mincman i S-ka
287 Mączyńska
288 Gimnaz. żeńskie

Namiestnikowska.

289 SS. Jaworowskiego
290 Beer Michał
291/292 Place puste
293 Wośkowski
294 Żmigrodzki Edw.
294½ Dutkiewicz
295 Gmach po-Wizyt.
296 Gimnaz. Męskie
297 Ign. Grąbczewski.
298 Koporski.
299 Żabiński.
300 Szpotakowski
301 Karwowski i Zakrzewski
301a Nadańska
302 Torski
303 Plac pusty
304 Małżonkowie Józef i Wikt. Rzewuscy
305 Kunsteter M.
306/307 SS. Kronkowskiego
308 Michelis J.
309 Doborzyński.
310 Ludwik Kaluscha.
310a Szpiro
310b Kasa Miejska (Rogatka)
311/312 Niepokojczycka
313 Tołwiński
314 SS. Harasiewicza
315 Tajtelbaum M.
316/317 T. Nowakows.
318 T. Ciświcki.
319 Czarniecki Antoni
320 SS. Sosnowskiego
321 Matewes

Szpitalna.

322 Wydżga
322a Witkowska M.
322b SS. Jakszyca L.
322w Witkowska M.
323 Szpital Wojskow.

Krakowskie-Przedm.

324 SS. Bazalewicza
325 Sekutowicz
325a Mikołaj i Synklitja Safronowy
325b Turkltaub Sal.
325w Walery Boczkowski

Czechówka.

326 Ochrona Prawosł.
327a Chaciowa Mar.
327 Czarnocki Aleks.
328 Emilja Limprecht.
328a SS. Sypniewskiego

Ogrodowa.

329 Kościół Ewangiel.
330 Szkoła Ewangiel.
331 Krasnowolski
331a Skibiński i spół. pl. puste
331b SS. Szepieta

Czechówka.

332 Pliszczyński W.
332w SS. Bahna Mich.
332a Duniewska
332b Kuryłowicz
332a Frycz A.
332n Chuchrowski M.
332d Wasiljew A.

333½a Szczepańska
333½b Bahn Antoni
333½w Suski Kazim.
334, 335 i 336 Place puste
338 Orłowski
337 SS. Czarnockiego
339 i 341 Place puste
340 Wakułowski Grz.
342 Nurowski i Hakiel
342a Olechnowicz Dr.
342b Skibiński Okt.
342c Olechnowicz Dr.

Radziwiłowska.

343/6 Anna Dędiulina.
343 Szpital św. Józefa
343a Semiganowski P.
343g Józef Pentkowski
344, 344a Kurowska M.

Początkowska.

345 SS. Ziebs Alberta
345a SS. Bibinka M.

Radziwiłowska.

346 Krauze
346a Kochanowski
347 Idźkowski
347a Jaczewski i Modrzewski
347b SS. Majznera F.
347g Józef Wolff

Początkowska.

348 Szpital św. Wincentego á Paulo

Zielona.

349 Kasa Miejska (Koszary)
350 SS. Cygelmana Szulima

Radziwiłowska.

350 Chądzyński
350½ Mazurkiewicz K.
351 H. Gałecki.
351 Rechtszaft

Zielona.

352 Cerkiew prawosł.
353a Machnikowski J.

Ś-to Duska.

353b Machnikowski J.
354 SS. Poppe
355 SS. Rajnera L.
356 Saks Aleksan.
357/357a SS. Skolimowskiego
358 Kościół po-Karm.
359 360 Hera Konst.
361, 362a Tadeusz Wajsberg

Początkowska.

362 Dymowski
363 Gronkiewicz Sz.
364, 365, 366 i 367 Pl p.

Szewcka.

368 Łatwińska Kat.
369 Augustowski
369a Kalinowicz Jan
370 Rozenblat Aszer
371, 372, 373, 374, 375, 376 i 377 Pl. puste
370a Szoltz August
378 SS. Kopczyńskiego
378½ SS. Kohnowe?
379/380 Place puste

Lubartowska.

381 Cygelman B &
381a Wizeltir i spółka
381b Cymerman K.
381g Gutsztajn
381k Fliomenbann
382/383 SS. Welczera
382a Rozgold Motel
382b Lewinsztajn N.
382w Klawir Hersz
382g SS. Rozinera
282aa Janiszewski W
383aaa Wolman Srol
384a Turkeltaub M.
384b Gewertz Majer
384c Rabinerson

Kowalska.

385/386 Finkielsztejn
385b Szternfeld Abr.
385w Zemelman &
385g Szpiro Izrael
385d Laks Herszek
386a SS. Fainszmidta
386b SS. Sulewskiego Jana.
387 SS. Brodta
387a Rozensztok Id.
388 Mandeltort Izrael
389 Wajngarten
390 Mandeltort Izrael
390 Kolberg B.
390/391 Wajngarten
392 Cymberg D.
393 Hertzman K. &

Szeroka.

394 SS. Nusyna Eli Szternfika i s-ka
394a Fajnszmitd M.
395 Rozenberg I. &
396 SS. Sendra Herszenfelda
397 Grinberg N. i sp.
398 Rozen Majer &
399 Rozenfajn Munyś
400 SS. Rotensztajn

401 Klejman Zyskind i Lejba
402 SS. Hertzmana A.
403 Dajczer i &
404 SS. Szajnbruna
405 Mandel Lejbuś
406 Cukurfain Lejba
406*a* Flakser Bajla
407 Sztetelman i &
408 Blechman Mord.
409 Szternfinkiel N.
410 Plac pusty
411 Ejger Abram i &
412 Ejger Abram
413 Ejger Abram
414 Zajonc Rubin &
414*a* Gmina Staroz.
415 SS. Flama
416 Glantszpigiel Naf.
416*a* Frydental

Ruska.

417*a* Rozgold i Szyf.
417 Rubinsztejn I.
418 SS. Kestenberga Lejby
419 Holcman Joel
420 Plac pusty
421 Fiszman Mendel
422 Satanowicz Lejba
423 Place puste
424 SS. Rubinsztejna
424*a* Lam Moszek
424*b* Fojgenbaum i Grynbaum
425 SS. Fuks Ryfki
425*a* Aspis Szmul
426 Rubin Rajzman
426*a* SS. Brodta
427 Plac pusty

Lubartowska.

428 Sokołów Szmul
428*a* Chaim Zajfsztajn
428*b* Lam Lejzor
429 SS. Pliszczyńsk.
430 Flancman Netel
431/432 Place puste

Ruska.

433 Waksman M.
434 Melzak Josef
434*a* Cygielman &
434*b* Klainberg Abr.
435 SS. Szwerdszarfa
436 SS. Akerberga
437 SS. Kestenberg M.
438 Zieliński Antoni
439 Wasserstrum &
439*a* Swarcman B.
440 Gwinbaum M.
440*a* Korc Nuchym
440*b* Zyngier i spół.
441/442 Preszel Adam
443 Rotleder Icek
444 Rozenblat Fajga
445 Wajntraub Jos. &
446 Mandelblit Josef
447 Wajsbrod Nusym
448 Lyndenbaum M. &
449/450 Parafia Praw.
451 SS. Zylbera Daw.
452 Fernand &
453 Rozenryb Ela
454 Guterman Sym. &
455 Finkelsztajn B.
455 Stanisław Wysocki

Szeroka.

455*a* Sznajderman P.
456 SS. Szajnbruna
457 Kuperszmidt
458 Nisenbaum &
459 Rosen
459*a* Fogielgarn L. &
460/460*a* Klawir &
461/462 Adler Perla &
463 Cederbaum Izrael
464/464*a* Grynberg Jakób &
465/466, 514 SS. Hertzmana Abrama
466*a* Gryn Moszek &
467 Zajfsztejn Ch. &
468 Hartz Icek &
469 Puterman Lejbuś
470 Perla Lewi
471 Morgen Rywka &
472 Morgensztern Jos.
473 Binsztok Abr. &
474 Feld Szloma
475 Feld i Rozenszpir
476/477 Rozenszpir Iz.
478 Fajowicz Bran. &
479/480, 483 Szymański Józef
481 Sklepiki prywatne

Zamkowa.

482 SS. Klajnmana Ch.
484/485 Place puste
486/487 Binsztok Abram &
488 Więzienie Lubel.
489 Karaś Mosz. &
490 Finkielsztejn, Hersz Dawid &

Podzamcze.

491 Sobelman Dawid
492 Birman Icek &
493 Melsona SS.
494 Frydman Szulim
495, 496 i 497 Place puste
498 Gringar Lejba &
498*a* Ungier Fajw. &
499 Glatsztejn Jos. &

500 Lubliner Szaja &
500*a* Glatsztejn Fisz.
501 Plac pusty

Jateczna.

502 Gelibter Mos. &
503 Plac pusty
504 Regenbogien R. &
505 Plac pusty
506 Zyserman M. &
507, 508 i 509 Place puste
510 Synagoga
511 Plac pusty
512/513 Synagoga
514 Mandelbaum M.
515 Plac pusty
516 Wajcman Git. &
517 Zarząd gminy Starozakon.
518 Gmina Starozak.
518, 519 i 520 Place puste
521/522 Gmina Staroz.
523 Plac pusty
524 Ryngiel bracia
525 Gmina Staroz.
526 Altman Lejbuś
527 Rozenszer S. &
527*a* Gmina Staroz.
528 Himelblum Lej. &
529 Sznajderman Pinkwas &
530 Lastman i Orzełkowski
531 Rajzman Icek
531½ Rajzman Icek
532 Goldbium Szoel
533 Szmaragd Zelik
534 Erster Mala
535 Guterman Zel. &
536 Czapscy Małżonkowie
536 Gelibter i Fajnman
537 Gmina Staroz.
538 Rozenryb Hersz &
539 Cukierman &
540*a* Wajs Joel
541 Fronk Lejba.
542 Lejzor Berliner.
542 Manhajm Icek &
543 Wilnicki &

Podzamcze.

544*a* Szternberg H. &
544 Kosicki Antoni
544*b* Goldsztejn &
544*w* Goldberg &
544*g* Szmeltzer &
544*d* Kasa Miejska (b. Szlachtuz)
545 Frank Moszek
546 Urman
546*a* Mitelman D. &
547 SS. Krasuckiego
548 Wilnicki N. &
548*a* Frydman Jank.
548*b* Flajszer Chana
549 Kupferszmidt B. &
550 Harsband Berek
551 Cygelman
552 Herszenhorn Jos.
553/554 Frydman
555 556 i 557 Rotszild
558,559 Place puste
560 Brafman &
561/562 Garnfinkiel &
563, 564, 565 i 566 Margules Hersz
567 Liberman &
568 Katz Josef &
569 Herszenhorn J. &
570 Plac pusty
571 Rozenberg Mosz.
572, 573, 574, 575 i 576 Place puste
577 Kragen &
578 Plac pusty
579 Frydman Ela &
579*a* Rotszyld Moszek
580 Nadler Icek &
581 Rozenblat Sura &
582 Gryzolet Berek
583 Plac pusty
584 SS. Lejchtera &
585, 586 i 587 Cukierfajn Froim
588 Rozenberg &
589 Plac Pusty
590 Sztajnman M. &
590*a* Tapelband &
591 Ferwalde Icek &
592 Mandelblit Cypa&
593 Gertler Szmul &
593*a* Goldberg S. &
594 SS. Gryzoleta &
595 Rotman Aron &
596 Sytman Jonas &
597 Melsohn Ruhla &
597*a* Rajner Mosz. &
598 Manzaman Ch. &
598*a* Blumels Icek &
599/599*a* Edelsztejn &
600 Goldberg Abr. &
601 Goldbaub &

Nadstawna.

602, 603 i 604 Hertzman
605 Zyserman &
606 Cukierman A. &
607 Zorman Motel
608 Aspis Jankiel &
609 Plech Izrael &
610 Sztajn Mosz. &
611/611*a* SS. Lichtsona

612 Herszenfeld M.
613 SS. Listika &
614/615 Dajczer M.
615 Dajczer Hersz
616*a* Goldner Hersz
616*b* Zajfsztein Chaim
616*w* Bott Abram
617 Plac pusty
618 Precelman i Bryl &
619 Chauzman Ch.
620 Krajcer Abuś &
621 Dajczer Uryś
622, 623, 624, 625 i 626 Place puste
627 Gewertz Daw. &
628 Kenigswald A.
629 Rozenfajn
630/631 Dajczman &
632 Szternblitz Chil
633 Borensztajn
633*a* Borensztejn
634 Kortz Jakób
634*a* Szpryngman &
635 Goldman Szmul
636 Goldkrot Lipa
637 Grynbaum Ch. &
638 Wajsbleh Gitla&
639 SS. Waksmana
640 Gradel i Giszer
641 Plac pusty
642 Halbersberg Sz.
643/643*a* Gelibter G.

Lubartowska.

644 Cygielma Ber. &
644*a* Gliklich A. &
645/646 Zorman D. &
647 Wajnberg
647*a* SS. Grudzińsk.
648 Cygielman i Sztefenfinkiel
649 Gryn Szoel

Probostwo.

650 Augustowski
651 Wajsmore Man.
652 Błażejewicz Fr.
653 Rozet Hersz
654/654*a* Augustowski
655 Gozdecki Paweł
655*a* Pinkosz Lud.
655*b* Błażejewicz Fr.
656 Augustowski
657 SS. Zwolińskiego
658 Wajnman Froim
659 Wysocki Józef

Lubartowska.

660 Wajsbrodt
661 Pliszczyński
662 Ant. Sadzikowski
662*a* Mełszpilfogiel.
663 Szcześniak Tom.
663*a* Flancman Szul.
664 Hecht Hersz
664 Sztern Hersz

Bonifraterska.

665*a* Kukliński Jan
665*b* Batora Wojciech
665 Mutko Błażej
666 Trofimenko
667 Szpital S-go Jana
668 Fronk Walenty
669 Kupferwaser Mał.
670 Małż. Zarębscy.
672 Kwiatkowski Stanisław i Teofil
672*b* Hamrat Antoni
672*a* Myszkowski St.
672*b* Dudziński

Lubartowska.

673 Terlecki
674 Grynberg Rubin
674 Majer Lewi
674*a* Hesse Wilh.
674*b* SS. Franka F.
647*w* Herszenhorn J.
674*g* SS.Bernasiewicza
647*d* Feldman Ewa
674*e* Zylberajch Ch.
674*ż* Aizener Gewertz.
674*ab* Mosiek Rajman
675 Kasa Miejska (Rogatka)
675*a* Szyfer Lejba
675*b* Cygelman Berek
675*w* SS. Szajnmana
675*g* Plac pusty
675*d* Wawrenko Józ.
675*e* SS. Brodta
675*ż* John Aniela
675*z* SS. Cygeielman
676 Barszczewski M.
676 Rożgold.
676*a* SS. Szajmana
676*b* Herszenhorn J.
677 Szykaliński A.

Czwartek.

678 Sztajnwurcel &
679 Szczepiński A.
680 Maszkiewicz F.
680*a* Berek Satanowicz
681/682 Place puste
683 Filipek Jan
684 Magien Josef
685 Listig Herszer
686/7 Rzechowski J.
688*a* Fuks Sz.
688*b*, 688*d* i 688*g* Betman K.
688 Szpilfogiel Izr.
688*a* Sternberg Has.
688*b* Krajewski
689 SS. Libhabera &
690 Paprocki K.
690*a* Wójcicki Stan.

690*b* Kistenberg i Grin
691 Mokrzanowski M.
692 Listenborg Chaim
692*a* Landenbaum
693, 694 i 695 Place puste
696 Vetter August i Juliusz
697 Brajke Gitla &
697*a* Dajczman Chana
697*b* Mincman Dawid
697*w* Mincman Dawid
698 Plac pusty
699 Grynbaum Berek
699*a* Górski Antoni
699*b* Barszczewski S.
700 Najgebur Majer
700*a* Sawicki Domin.
701 Dominko Ignacy
701*a* Józef Listos
702 Plac pusty
703 Kość. Ś. Mikołaja
704 Plac pusty
705 Satanowicz B. &
706 Madejski Antoni
707 SS. Kestenberga Lejba
708 Hus Mordka
709 SS. Kestenberga Lejby
710 Plac pusty
711 Roht Berek
712 Wajcman Gitla
713 Pliszczyńska M.
714 Anastaz. Golitowa
715 Namiestnik Jan
716 Towarz Dobrocz.
717/18 Kalusza L.
717 Mał. Kurzydłowsc.
717*a* Flancman Nusym
719, 720, Place puste
721 Oberlender
722, 723 Place puste
724 Dygulski Józef
725 Plac pusty

Kalinowszczyzna.

726. Kołszut Wawrz.
727*a* Paprocki Ignacy
727 Kasperski Adam
728 Plac pusty
729 Minczenko Maksim
730 731 Place puste
731 SS. Leszczyńskiego Franciszka
733 Plac pusty
734 Konikowski Ant.
734*a* Wontróbka Piotr

Sierakowszczyzna.

735 Ks. J. Kłopotowski

Białkowska góra.

736 Dobrowolski Józ.
737 Wargocki Antoni
738 Dekterow Mina
739 Wierzbicki Jan

Kalinowszczyzna.

740 Plac pusty
741 Rybicka Julja
742 Plac pusty
743 Dominko Maryan.
744 Betman Jankiel
745 Wagszul Brandla
746 Gelibter Majer
747 Drewnowski
748 Dobrowolski Jan
748*a* Dobrowolski Jan
748*b* Zieleniewski A.
749 Studziński Chemia
750/750*a* Rozenszer&
751 Chobrzyński Fel.
751*a* /752 Kielman Icek Betman.
753 Żołnierowicz Pel.
754 Kornbrodt Josef
755 i 757 Place puste
756 SS. Wizor Józef
757 Dobrowolski Jan
758 Filipowski A.
759 Dworaczuk Filip
760 Sawicki Michał
761 Mugiczewska M.
762 Plac pusty
763 Liberowicz Jan
764 Kuczyński SS.
765 Małż. Oleksy.
766 Plac pusty
767 Walczak Ignacy
768 Szymoniuk Jan
769 Juzwiakowska H.
769*a* Ekert Ludwik
769*b* Zyngman Noech
770 Roth Abram
770*a* Liberowicz Jan
771 Pliszczyński J.
772 Apoloniusz Pliszczyński
772/773 Liniewicz K.
774 Pliszczyński Jan
775 SS. Purwin H.
776 Ryger i Dobrowolski
776*a* Chudoba i Bryk
776*b* Błażejewicz Jan
776*g* Wasilewski Ig.
777 SS. Piotrowskiego
778, 779, 780, 781, 782 i 783 Place puste
784/785 SS. Kowalskiego
786/787 Place puste
788 Szpiro Szoel &
789 Sztajnberg B. &
790/791 Nejwert Abr.
792 Czapscy Małżon.
793 Szyliowicz Abram

794 Lejewski Ludwik
79› Plac pusty
796 Krauze Bracia
797 Plac pusty
798 Aufszlag Abram
799/799*a* SS. Cederbauma
800 Melzak Judka
801 Dozór Bóżniczny
802, 803 i 804 Saczok Helena
805 SS. Zająca
806 SS. Lejbchen
807 Grycman Icek
808 Fejnzylber Łaja
809 Nisenbaum M.
810 Filipowski Aleks.
811 SS. Zylbersztajna
812 Kosicki Antoni
812*a* Dombrowski F. &
813 Magen Sura
813*a* Olszewski
814 Plac pusty
815 Szolson Abram
816 Mitelman &
817 Plac pusty
818 Rybicka Karol.
819 Tow. Dobrocz.
820/821 Place puste
822 Błońska Eleon.
823 Kasperski Adam
823*a* SS. Liberowicza
824 Plac pusty
825 SS. Franaszczuka
826 Tarasow Michał
827 Majewski Fran.
828 Wolniewicz Józ.
829 Merkisz Aleks.
830 Liberowicz Ant.
831 Plac pusty
832 Drzymulski Piotr
833 Plac pusty
834 Skrzypczyński J.
835 Kościół Parafial.
836/837 Michelis Edw.
838 Plac pusty
839 Tyfberg Anczel
840 SS. Feldmana &
841 Sztern Chaim &
842 Sztern Mordko
843 Plac pusty
844 Gutman Szloma
845 Garfinkiel Sym.
846 Liberowicz
847 Plac pusty
848 Szymański Stan.
849 Mandelbaum M.
850/851 Place puste
852*a* Uryś i Ungier
852*b* Dobrowolski Michał
853 Sztern Josef
854 Plac pusty
855 Rybicka i Mioncz
856 Plac pusty
857 Zabłocki Antoni
858 Kasa Miejska (rogatka)

Ponikwoda.

859/860 Place puste
861 Antonina Koryzna
862 Plac pusty

Przedmieście Piaski.

863 Goldberg Bereg
863*a* Szerman
863*b* Lewinsztejn i Goldsztern
863*c* Domańscy B-cia
863*w* Garden Boruch
863*d* Grynberg Mosz.
863*e* Lancman Jojna
863*f* Kolej Żelazna
864 Blechman i Herszenfeld
864 Sankowska Marja
865 Wojciur Stanisł.
866 SS. Kornblita
867 Jasiński Kacper
867*a* Sztenberg Chil
869*aa* Kajet. Dębowsk.
869 i 870 Lewinsztejn
869*w* Kulm W.
869*a* Ejbisz Antonina
869*z* Binc Milanowski
869*a* Ossowski
869*i* Kornblit i Wajsm.
870 SS. Aspisa Szmul.
870*a* SS. Laksa.
871/872 Wawr. Misztalski.
873 SS. Aspisa Szmula
874 Plac pusty
875 Wolski Mieczysł.
875 Rybicki
875*a* Nieciegiewicz Małżonkowie.
875*b* Główczewski
876 Pliszczyński J.
877 Plac pusty
878 Kenigsberg Men.
879 Zylberszer Mosz.
880 Rotrubin Chil
881 Naguszewski T.
881*a* Betman i Sztern
881*b* Domańscy bracia
882 Aspis Kielm. Icek
883 Domański Emil.
884 Klugman Sz.
885 Domańscy bracia
886 B-cia Domańscy
887 Plac pusty
888/889 Kuklińska i Klimentjew
890 Mitelman Szliom
890 Szyja Lew.
890*a* Goleniewski W.
890*b* Gewartowski

890*w* Brodowscy Mał.
890*g* Mańkowski
891 Towarzystwo Drogi Żel. Nadwiślań.
891$^1/_2$ Ejger Rojza
892 Suligowski Anas.
892 Małkowska
892*a* Ejsmont Kazim.
892*b* Herman Sztejn
892*d* Emiljan Do-[mański.
893 Brafman Jakób
893*a* Kasa Miejska (rogatka)
894 Fiszman Hersz
894 Zilber D.
895 SS. Brodta (za rogatką Lubartowską
896 Wolski Mieczys.
897 Szlachtuz miejsk
898 Rachsztajn
898 Drat A.
898*a* Kochańska
898*b* Nisenbaum &
898*e* Finkielsztej J.
898*i* Dolecki Ludwik
898*k* Wiśniewska
898*l* Warson Józef.
898*m* Korenblit F.
898*o* Djament
898*w* Drat Wilchelm
898*z* Zylber Dawid
899 Izraelita Joel.
898*x* Sanio Wajsmel
898*p* Zelik Bergaut

Mieszkania różnych osób i Instytucyi w Lublinie.

Adwokaci przysięgli.

Ciświcki, Kr.-Prz. w g. Kas. Prz.
Czerwiński, Krak.-Przed. 146½.
Głogowski, Krak.-Przedm. 26.
Gołemberski, Krak.-Przedm. 66.
Hilsberg, Krak.-Przedm. 189.
Karwowski W., Bernard. 235.
Kostecki T., Gubernatorsk. 172.
Majewski A., Krak.-Przedm. 170.
Modrzewski Wł., Kr.-Prz. 15 n.
Muszyński W., Krak.-Prz. 183.
Piasecki Z., Krak.-Przed. 50 n.
Przewuski, Kapucyńska 3 nowy
Rogalski Marcelli, Rynek 16.
Salkowski W., Kr-Przed. 64 n.
Steliński Ignacy, Królews. 234.
Sekutowicz W., Wieniaws. 4.
Wyszyński Al., Krak.-Prz. 25 n.
Księżopolski, S-to Duska 336
Zaremba Roman, Kr.-Przed. 70.

Adwokaci prywatni (Obrońcy sądowi).

Dąbrowski L. cukrow. „Trawniki"
Dytry Klemens, Królewsk. 201.
Gersztenkern L., Rynek 7.
Wszelaki T., Rynek 10.
Stefański, Rynek 14.
Szmigielski T., przy sądzie Okręgowym i Izbie Sądowej Warszawskiej, Krakow.-[Przedm. 169.

Akcyza.

Gubernialna, Królewska 206.
Okręgowa, Namiestnikow. 293.
Cukrownicza, Niecała 347*g*.

Apteki.

Semadeni i Policzkiewicz, Ko-[walska 13.
Pliszczyński i Tymiński, Krak.-[Przedm. 128.
Stecki i Haberlau, Krakow.-[Przedm. 146½.
Hercberg, Rynek 2.
Szanajca, (dawniej Wagner) [Krakow.-Przedm. 252.
Przybyłowski, Królewska 232.
Bołdok, przedmieście Piaski.

Akuszerki.

Czubaszek Zofja Bramowa 4/24.
Dąbrowska, Królewska 203.
Filipowska, Królewska 9 now.
Klimkiewicz Joanna, Olejna 3.

Lewandowska, ul. Ś-to Duska [hotel Nowopolski 353.
Muchin Domicella, Rynek 3.
Szatkowska, Rynek 15.
Wladich, Rynek 12.

Bank Państwa.

Filja, Krak.-Przedm. 152*a*.

Budowniczowie.

Junczys Jan, na pow. Krasnostawski, w Krasnymstawie.
Sienicki Wł., na powiat Lubelski i Lubart., Bernard. 268*b*.

Blacharze.

Radzki, Kr.-Prz. hot. Europejski.
Wośkowski, Namiestn. 293.

Browar.

Jensz F., Podwal 222.

Cukiernie.

Semadeni K., Krak.-Prz. 145.
Rutkowski, gm. kasy Przem.

Doktorzy Medycyny i Lekarze.

Arnsztejn M., Złota 3—4.
Biernacki, Krak.-Pzzed. 190/1.
Brzeziński, Kr.-Prz. obok Pocz.
Ćwirbut, Krak.-Przedm 169.
Czerwiński, Krak.-Prz. 196.
Chodźko, Krak.-Przedm. 66.
Cynberg, Rynek 19, 20 i 21.
Dobrucki, Gubernatorska 6.
Dziewiszek, Poczętkowska 2.
Janiszewski, Królewska 229.
Jarnuszkiewicz, Kr.-Prz. 153$^1/_2$
Jaworowski, Krak.-Prz. 168*b*.
Jaczewski Ś-to Duska 356.
Koziejowski, Rynek 17.
Klarner, Krak.-Przedm. 60.
Korczak, Piaski vis-a-vis apteki
Modrzewski, Krak.-Prz. 194/5
Majewski, Krak.-Przed. 174/5
Olechnowicz, Czechówka d. wł.
Oeser L., Nowa 118.
Piętkowski, Bernardyńska 235.
Radomyski, Krak.-Przed. 172.
Rudzki, Namiestn. 306.
Sachs, Ś-to Duska 356.
Staniszewski, Nowa 117.
Tymiński, Krak.-Przedm. 128.
Tołwiński Wł., Namiestn. 35.
Tosio P., przedmieście Piaski.
Wysokiński, Rynek 2.

Dentyści.

Narzymski, Krak.-Przed 60.
Pliszczyński, Krak.-Prz. 136.

Drukarnie.

Kossakowska M., Kr.-Prz. 194.
Rozdoba A., Krak.-Prz. 143/4.

Dyrekcye.

Naukowa, Niecała 347*g*.
Szczegółowa, Tow. Kr. Ziems., [Krakowskie Przedm. 154.
Miejska, Tow. Kr. m. Lublina, [Powiatowa 7.

Dystrybucye.

Rychłowski J., Kapucyńska [hotel Polski.
Rozencwejg Szabsa, Bernar- [dyńska 235.

Fabryka trumien.

Wośkowski A., Namiestn. 293.

Fabryka czapek i kapeluszy.

Januszewski, Kapucyńska 173.

Fabryka kafli.

S. Gronkiewicz, Początkow. 363.

Felczer.

Sankowski H., starszy felczer powiatowy, obok bramy Krakowskiej 233.

Gimnazya.

Męskie, Namiestnikowska 296.
Żeńskie, Dolna Pan.-Mar. 288.

Geometra.

Modzelewski E., Złota 5.

Introligatorzy.

Augustyński, Królewska 201. drugie wejście od Bern. 237½.
Fiszman, Bernardyńska 235.

Izba Obrachunk., Niecała 347*g*.
„ Skarbowa, Kr.-Przed. 164.

Jubilerzy.

Gołębiowski Mik., Początk. 143/4
Kalicki, Krak.-Przedm. 128.
Mersz, Kapucyńska 173.

Kancelarya Naczelnika Gubernii.

Krakowskie-Przedmieście 147.

Kancelarya Urzędników Stanu Cywilnego.

Wyznania Prawosławnego, Zielona 352.
Wyznania Rzymsko-Katolickiego parafii Lublin, Królews. 228.
Parafii przy Kościele Ś-go Pawła, Bernardyńska 240.
Wyznania Ewangielickiego, Ogrodowa 329.
Wyznania Mojżeszowego, Krakowskie-Przedmieście 127.

Kasy.

Gubernialna, Kr.-Przed, 147/8.
Miejska, Kr.-Przed. 127/127*a*
Przemysłowców, Krak.-Przed. w gmachu własnym.
Pożyczkowo-Oszczędnościowa Krak.-Przedm. 143.

Kantor wekslu.

Goldkraut vel Żaba, Krakow.-Przedmieście, 188.

Konsystorz Katolicki.

Podwal 218.

Komisarze Sądowi (Komornicy).

PRZY SĄDZIE OKRĘG.

Kaliniewicz, Krak.-Przedm. 16 nowy, 189 stary.
Pląskowski, Archidjakoń. 53/54

PRZY ZJEŹDZIE.

Błażejowski, Rynek 9.
Ryży, Kapucyńska 173.

Kowal.

Majewski Fr., Kalinoszcz. 827.

Księgarnie.

Raczkowski, Krak.-Przedm. 36.
Zynger, Krak.-Przedm. hotel Angielski.

Lekcyje gry fortepianowej.

Janina Zawiszyna, wychowanica Konserwatorjum Warszawskiego, uczennica prof. Michałowskiego. Ulica Namiestnik. № 35.

Linjarz książek kajetów i wszelkich druków.

Kwiatkowski, Bonifraterska 672.

Magazyny i Pracownie obuwia.

Emeryk, Krak.-Przedm. 146.
Kwietniewski, Królew. 206.
Sass, Kapucyńska 173.

Majster murarski przedsiębiorca robót budowlanych.

Dobrowolski M., Kalinowsz. 852*b*

Magazyn Mód.

Lew, Królewska 1 nowy.

Magistrat m. Lublina.

Krakowskie-Przedmieście 127.

Notaryusze.

Kochanski, Rynek 1.
Maślakiewicz, tamże.
Kałużyński, Krak.-Przed. 164.
Pleszczyński, tamże.
Turczynowicz, Krak.-Przed. 164.
Wadowski, tamże.

Nauczycielka rysunku i malarstwa.

ARTYSTKA.

Sienicka Jadwiga, Bernar. 268*b*

Nożownik.

Kłopotowski, Krak.-Prz. 190/1

Ochrony.

Prawosławna, Archidjakoń. 55.
Katolicka, w gmachu po-Bern.

Piekarnia.

Dziewulski A., Grodzka 112/3.

Poczta i Telegraf.

Krakowskie-Przedm. 171.

Pracownie kwiatów.

Jankowska, Jezuicka 43.
Słomczyńskiej Z., Kr.-Prz. 136.

Pralnia.

Obywatelska, Olejna. 31.

Rząd Gubernialny.

Krakowskie-Przedm. 147/8.

Sądy.

OKRĘGOWY:

Karny, Krakowsk.-Przedm. 164.
Cywilny, Krak.-Przedm. 164.

ZJAZDOWY:

Sędziów Pokoju, Rynek, 1.

POKOJU:

1-go uczą̨stku, Królewsk. 207.
2 " Zielona 352.
3 " Szpitaln. 322*w*.

Sklepy Galanteryjno - Niciarskie i Składy obić papierowych.

Korngold, Krak.-Przed. 137.
Mandelbaum, Kr.-Przedm. 7 n.

Szkoła handlowa.

Królewska, 207.

Kursa Handlowe.

Kursa Handlowe St. Sulimierskiego, Namiestnikowska № 35.

Składy Papieru i materjałów piśmiennych.

Kossakowska M., Kr.-Prz. 194.
Cukierfajn, Bramowa 19.
Rechtman, Lubartowska 382/7.
Tenenbaum, róg Krak. i Nowej
Majewska Z., Kr.-Przed. 54. n.

Skład broni i instrumentów optycznych.

Boczkowski, Krak.-Przed. 136.

Składy maszyn do szycia.

Kompanja Kempisty Krakowskie Przedm. 196.
Manufakturna Kompanja Singier Krakowskie-Przedmieście 176.

Skład Wędlin.

Pliszczyński, Kr.-Przedm. 189.
Rozman, Bramowa 25.
Krzyżanowski, Kr.-Przed. 172.

Składy materyałów aptecznych.

Karo, Krak.-Przedm. 48 now.
Magierski, dawniej Wilczyński, Krak.-Przedm. 143.
Olszewski i Sydor, Krakowsk.-Przedmieście 135.

Skład sukna.

Meyerson, Krak.-Przed. 190/1

Szpitale.

Jana Bożego, Bonifrater. 667.
Ś-go Józefa, Radziwił. 343.
Ś-go Wincentego Począt. 348.
Wojskowy, Szpitalna 323.
Staro-Zakonnych, Lubartowsk.

Towarzystwo wzajemnej pomocy rzemeślników i handlujących m. Lublina.

Królewska 204.

Towarzystwo Spożywcze Oszczędnościowe „Przezorność".

Krakowskie-Przedm. 195.

Technik ubezpieczeń.

Witold Cholewiński, Krakows.-Przedm. 168*a*.

Urząd lekarski Gubernialny.

Krak.-Przed. w Gmachu Gub.

Weterynarz.

Guzowski, Zamoyska 257*w*.

Zarząd policyi m. Lublina.

Zielona 349.

Zarząd Naczelnika Straży Ziem. p. Lub., Kr.-Prz. 152.
„ Żandarmski Gubernial. Namiestnikowska 321.
„ Powiatowy, Ogrodowa.

SPECYALNY

SKŁAD WIN,

Z. CICHORSKIEGO

DAWNIEJ

E. JANKOWSKI

W LUBLINIE.

Spirytualia krajowe i zagraniczne.

Wyłączny reprezentant na gubernię Lubelską browarów parowych C. Strycki w Rydze.

PLAN TEATRU LUBELSKIEGO.

Scena.

Orkiestra.

C. Loża mała. L.F. L.A.

L.B. L.E. D. Loża mała.

Lewa strona — Galerya. — Prawa strona

Wejście od ulicy Początkowskiej.

Wyroby Kościelne.

Złocenia i Srebrzenia.

ZAKŁAD JUBILERSKI
Mikołaja Gołębiowskiego
W LUBLINIE,

róg Krak.-Przedmieścia i Początkowskiej,

wprost Cukierni W-go Semadeniego.

Wykonywa roboty podług najświeższych rysunków i modeli zagranicznych.

PRZYJMUJE WSZELKIE REPERACYE.

Obrączki ze złota 56 próby od rubli 6.

WYROBY PLATEROWANE.

GOTOWA BIŻUTERYA

—+— CENY NAJNIŻSZE —+—

Wprost Cukierni W-go Semadeniego.

Fabryka Rękawiczek i Handel Galanteryjny

OSTATNICH NOWOŚCI

Leona Praweckiego

w Lublinie, Krakowskie-Przedmieście, Hotel Europejski, tam gdzie czerwone znaki.

Poleca w wielkim wyborze: Rękawiczki, krawaty, koszu-e, kołnierzyki, mankiety, spinki, szelki, skarpetki, kalo-ze, perfumy, pudry, grzebienie, mydła toaletowe, portmo-ietki, portfele, laski, parasole, kapelusze filcowe i słom-kowe, Cylindry, i Chapeau—Klaki, szczotki, bandaże męs-kie i damskie, skóry zamszowe do czyszczenia i mycia powozów. Przyjmuje obstalunki na garnitury łosiowe, poduszki safianowe i t. p. oraz pranie rękawiczek.

e,

SKŁAD WIN,

Towarów Kolonialnych

i Delikatesów

F. S. SZPĄDROWSKIEGO

(dawniej M. ADOLF i JAROCKI)

w Lublinie,

ulica KRAKOWSKIE-PRZEDMIEŚCIE

№ 10,

telefonu № 82.

Dyplom Uznania na Wystawie Jubileuszowej Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie 1902 roku.

WARSZAWA.

Egzystujący od r. 1844.

KIJOW.

LUBLIN.

Zakład Mechaniczny

DO WYROBU BRONI PALNEJ

BRACI BOCZKOWSKICH

przy ul. Krak.-Przedm. dom własny № 136.

Znacznie powiększył dział broni myśliwskiej pierwszorzędnych Fabryk zagranicznych po cenie bardzo przystępnej.

ODDZIAŁ OPTYCZNO-MECHANICZNY

Lornetki, Binokle, Okulary i t. p. Paryskie.

ODDZIAŁ ELEKTRO-MECHANICZNY.

Maszynki indukcyjne.

DZWONKI, DRUTY IZOLOWANE.

PRZYCISKI i t. p.

Medal Srebrny. | Wielki Medal Srebrny od Minisetrjum Finansów. | Medal Bronzowy,

Warszawa 1885 r.

Lublin 1901 r.

Warszawa 1885 r.

BROWAR PAROWY

FABRYKA SŁODU

I DYSTYLARNIA

K. R. VETTER

w Lublinie, ul. Bernardyńska № 265.

Medal

Browar Parowy Srebrny.

F. JENSZA

w Lublinie,

ulica PODWAL.

Wyrabia piwo bawarskie (lagrowe), pilzeńskie (jasne) i porter.

SPIS RZECZY.

Część Informacyjna.

